

AV&Entertainment[®]

MAGAZINE

JAARGANG 10 - NR.4 - 2014 - SEPTEMBER

MEER CONTENT IN MINDER TIJD
SUCCESVOLLE WORKFLOW LOWLANDS

DEKMANTEL FESTIVAL
OOG VOOR DETAIL

VISUAL RADIO
RADIO 2.0

THEMA SPORTREGISTRATIE

www.av-entertainment.nl

SHURE®

LEGENDARY
PERFORMANCE™

BETAALBARE
TOPKWALITEIT

SHURE QLX-D™

DIGITAL WIRELESS SYSTEMS

QLX-D Digitaal Draadloze systemen bieden transparante 24-bits digitale audio en 120DB dynamisch bereik. Gecombineerd met professionele functies en een gemakkelijke setup. Deze hogere middenklasse systemen bieden een uitstekende draadloze functionaliteit voor veeleisende installaties en live sound evenementen.

Uw distributeur:

output

Professional audio, video & lighting

De Meerheuvel 10
5221 EA 's-Hertogenbosch
Tel: +31 (0)73 639 2600
Fax: +31 (0)73 639 2601
info@outputnl.com

www.outputnl.com

BROOD EN SPELEN

De Romeinse dichter Juvenalis was volgens de overlevering een behoorlijke pessimist, maar zijn opvatting over 'Panem et circenses' (beter bekend als 'brood en spelen') heeft nog altijd zijn waarde. Eerlijkheid gebiedt me te zeggen dat het ook op mezelf slaat. De wereld staat op heel wat plekken in brand, ik verwonder me dagelijks over de meest gruwelijke beelden die verschijnen vanuit landen als Irak en Syrië, maar vergeet dergelijke ellende voor even compleet als ik – bijvoorbeeld – de wedstrijd tussen Nederland en Spanje bekijk tijdens het WK in Brazilië. En ik zou me heel sterk vergissen als die niet zo zou zijn bij een heel groot deel van de rest van de wereldbevolking, al mag ik uiteraard niet voor anderen spreken. Sport is en blijft voor veel mensen de belangrijkste bijzaak van het leven en krijgt daarom de aandacht van miljarden kijkers als – ik neem het voetbal maar weer als voorbeeld – een WK voetbal wordt uitgezonden. Sport is *booming business* en dat werkt vele kanten op. Ook technische vernieuwingen op broadcastgebied worden bijvoorbeeld steeds weer voor het eerst ingevoerd bij grote sportevenementen als de Olympische Spelen en de grote voetbaltoernooien. Straalverbindingen, kabel en satelliet, breedbeeld, HD, 4K.....sport, sport en nog eens sport. Deze editie van AV & Entertainment Magazine staat voor een flink deel dan ook in het teken van sportregistratie. Wat is de stand van zaken op dat gebied, wie houden zich er mee bezig en welke mooie producties hebben zij onlangs gerealiseerd? Verder in deze uitgave onder andere: de stand van zaken op het gebied van broadcast storage, visual radio, Dekmantel Festival, de registratie van Lowlands, een voorbeschouwing op de IBC en betaalsystemen in festivalland. Veel leesplezier!

Teun van Thiel
Hoofdredacteur AV & Entertainment Magazine
teun@av-entertainment.nl

10

86

70

FILM&TV

FILM & TV NIEUWS	7
COLUMN FERRY VAN BEEK	9
SPORT ANNO 2014	10
WK ROEIEN: DRAADLOZE VERBINDINGEN	16
EUROGRIP OP LE MANS: SLIJTAGESLAG IN HET KLEIN	19
VOETBALSEIZOEN SUCCESVOL AFGETRAPT	20
ALLUS: "SPORTREGISTRATIE IS VAK APART"	24
UNITED: SPORT EN VÉÉL MEER	26
CONTENTBEHEER, ARCHIVERING EN VEILIG BACKUPPEN	28

BROADCAST & AUDIO TECHNIEK

BROADCAST & AUDIO TECHNIEK NIEUWS	39
ELK SIGNAAL OP DE JUISTE PLEK	40
VOORBESCHOUWING: IBC 2014	42
VISUAL RADIO: RADIO 2.0	46

THEATER & PODIA

THEATER & PODIA NIEUWS	55
CC DE ADELBERG: PLAN JE TREKKEN	56
DELTEC TAPE GAFFER: 'OMSLAG IN DENKEN'	62
CAO DANS- EN THEATERSECTOR SAMEN	65

SHOW & EVENTS

SHOW & EVENTS NIEUWS	67
DEKMANTEL FESTIVAL: OOG VOOR DETAIL	70
NEDERLANDSE FESTIVALMARKT IN DE LIFT	78
BETAALSYSTEMEN: ALLES MOBIEL?	82
WORFKLOW LOWLANDS: MEER CONTENT IN MINDER TIJD	84
RENTMAN 3.0: VOLGENDE STAP IN VERHUURSOFTWARE	86

CASIO®

日本製

Made in Japan

XJ-UT310WN

CASIO Kiest VOOR KWALITEIT

Met de introductie van de nieuwe Ultra Short-Throw projector XJ-UT310WN, heeft Casio ook geïnvesteerd in kwaliteit. Alle nieuwe 2014 projector modellen worden in de hypermoderne Casio Yamagata fabriek geproduceerd. Deze projectoren mogen dan ook het predicaat "Made in Japan" dragen die excelleren in kwaliteit en betrouwbaarheid.

Rob Rademakers in directie LedGo en Pivot

Rob Rademakers is in dienst getreden bij LedGo en Pivot. Hij is als Commercial & Operational Director verantwoordelijk voor de commerciële groei en de operatie binnen die bedrijven. Samen met Hans de Vet (CEO) en Winnie Meijer (Business Director) vormt hij de directie van de bedrijven. Ledgo en Pivot zijn de afgelopen periode sterk gegroeid en willen deze groei verder vormgeven en nog meer aandacht besteden aan de nationale en internationale markt. Mede naar aanleiding van de inzet van de innovatieve, interactieve LED vloer de 'Black Spinel' bij het Eurovisie Songfestival, is er veel internationale belangstelling. Deze vloer is door LedGo zelf ontwikkeld en wordt naast het gebruik voor media-toepassingen ook voor andere doeleinden ingezet. Pivot is zeer actief met het ontwerpen van licht, grafische- en videotoeepassingen bij grote nationale en internationale shows. Om alles commercieel en operationeel in goede banen te leiden, was deze organisatorische uitbreiding voor Ledgo en Pivot noodzakelijk. Sinds 1 september heeft Ledgo bovendien weer een nieuw uniek product toegevoegd aan haar range van LED producten. Om zowel met licht als met video en graphics mooie visuals te maken beschikt het bedrijf over LED bollen met een doorsnede van 1 meter.

3D Stadium FlyCam System bij WK Hockey

Egripment heeft samen met Toprek Rigging het '3D Stadium FlyCam system' geleverd voor het finaleweekend van het WK Hockey in Den Haag. Na veel berekeningen en voorbereidingen met de NOS en technenuten van het Kyocera stadion was het mogelijk om de FlyCam, een combinatie van een gyroscopisch gestabiliseerde head met camera (Egripment), en het Flying By Wire systeem (Toprek) in te zetten. Met dit systeem is het mogelijk om in drie dimensies door het gehele stadion te vliegen. Dit wordt mogelijk gemaakt door het gebruik van vier kabels, waarbij de lengtes worden aangepast door vier individuele lieren. Toprek Rigging BV was verantwoordelijk voor de installatie van het Flying By Wire systeem. De rig/dolly, waarin de remote head en camera hangen, viel onder de verantwoordelijkheid van Egripment. Met dit systeem is het mogelijk om razendsnel complexe vliegpatronen live te vliegen en te programmeren of de camera te bewegen doormiddel van de twee joysticks. Dit alles maakt het systeem uiterst geschikt voor live registratie van sportwedstrijden. De snelheid van de FlyCam ligt rond de 8-10 meter per seconde, wat uitermate geschikt is om het snelle hockey te volgen.

Nieuw: Oscar Studio's & Mediacenter

Hilversum krijgt een nieuw mediaverzamelgebouw met tv-studio's en diverse bedrijven die zich er vestigen. Initiatiefnemer Media Choice komt er met:

- Filmpartners (editing workflow software)
- Your Channels / Goed Tv (landelijke themakanalen)
- Media Choice Producties (leaders, idents, editing)
- Instore Broadcast (media & digital signage oplossingen) / Regionaal Media Center

Daarnaast vestigen zich ook in het pand:

- LTA (producent van muziek tv-programma's)
- Television People (tv producent met veel affiniteit met educatieve programma's)
- Media Hilversum (broadcast verhuur)
- Media affairs (mediatrainingen)

Verder komen er nog een audiostudio (door Niek Lukas), editingbedrijf en nog andere producenten. Het adres luidt: Oscar Romerolaan 14, 1216 TK, Hilversum. Telefoon: 035 7732911. Media Choice blijft overigens ook in Naaldwijk, Doetinchem en Munchen gevestigd. Meer informatie op: www.oscarstudios.nl.

Kinepolis neemt Wolff-bioscopen over in Nederland

Kinepolis neemt de Nederlandse groep Wolff-bioscopen over. Hiermee verworft Kinepolis 9 bestaande bioscopen in ons land. Het gaat om bioscopen in Huizen, Groningen, Enschede (2 vestigingen), Rotterdam, Nieuwegein en Utrecht (3 vestigingen), evenals twee nieuwbouwprojecten voor de bouw van een megaplex in Utrecht en een multiplex in Dordrecht. De groep Wolff is niet alleen actief als bioscoopuitbater, maar ook als filmprogrammeur en aankoopcentrale voor derde bioscopen. Ook deze activiteiten worden overgenomen door Kinepolis. In het kader van haar expansieplannen ontwikkelt Kinepolis ook nog een eigen project voor de bouw van een multiplexbioscoop in Nederland. De Wolff-bioscopen die op heden in exploitatie zijn, trokken in 2013 nagenoeg 1,6 miljoen bezoekers. De bioscopen worden gehuurd van derden en genereerden in 2013 gezamenlijk een genormaliseerde EBITDA van 2,1 miljoen euro. De overname behelst een globaal bedrag van 16,8 miljoen euro. Eddy Duquenne, CEO van Kinepolis Group: "Ik ben zeer enthousiast over deze kans voor onze groep. De overgenomen bestaande bioscopen in combinatie met de drie lopende nieuwbouwprojecten moeten ervoor zorgen dat we over een jaar of drie al meer dan 3,5 miljoen bezoekers zullen realiseren in Nederland, grotendeels in bioscopen waarvan we het vastgoed zullen controleren." Eerder dit jaar nam Kinepolis al de uitbating over van twee Spaanse bioscopen in Alicante en Madrid van de Spaanse groep Abaco Cinebox.

PRonorm
urban experiences

Lijn Helmond-Venlo I
5705 BW Helmond
0492 542 111
info@pronorm.org

Regenbeemd 42 Hal V
4825 AT Breda
076 560 0211
info@rsirental.nl

www.pronorm.org

Pronorm B.V. is onderdeel van Mansveld Expotech Groep.

**TOT 95%
BESPAREN OP
JE KOSTEN VOOR
MUZIEK**

**Tell me
YOUR PLANS**

Bereken met één muisklik hoeveel je kunt besparen door één van onze Download Plans af te sluiten. Bereken je voordeel op www.allmusic.nl/actie

allmusic.nl
library music direct online beschikbaar

Vision AV REC

Camera Switching.
Sound Reinforcement
Playback Control.
And more...

www.visionav.nl
+31(0)497-820227

**Start met
NextGen KVM**

Nu tot
€10.000
inruilkorting bij een
Avocent Matrix systeem!

Meer informatie op
www.lanclan.nl/start-met-nextgen-kvm

lanclan

**GAX
STAGING
PODIUM
VERHUUR**
EN ANDERE CONSTRUCTIES

WWW.GAXSTAGING.NL

0650264929
info@gaxstaging.nl

fence4events.nl
your crowd controlled !

**Fence 4 Events - Hoge Kamp 29
3853 GL Ermelo
+31 (0) 341-265434
www.fence4events.nl**

Fence4events is een bruisend bedrijf op het gebied van veiligheidsvoorzieningen op evenementen. Van kassa-units tot dranghekken, bouwhekken met of zonder zeil, fietsenrekken, stagebarriers en politiebarrriers, alles ademt de betrokkenheid van ons bedrijf.

Your Crowd Controlled !

Cueco...
The Cue Company

Autocue
Bij concerten, evenementen, video, tv en presentaties. Ondersteuning van vele bekende artiesten.

Verhuur en verkoop van autocue apparatuur

Vraag vrijblijvend naar info of kijk op onze website

Contact...
Einsteinstraat 67
3316 GG Dordrecht
T: +31 10 29 29 545
F: +31 10 29 29 658
@: info@cueco.nl
www.cueco.nl

www.eekelsverhuur.nl

LAYHER PODIUM CONSTRUCTIES
PROLYTE ROOF SYSTEMS

GIOVANNI EEKELS VERHUUR BV

Gruttostraat 9, 5212VM
's-Hertogenbosch
Tel: 073 6136867
Fax: 073 6136644
Mobiel: 06-54311136
info@eekelsverhuur.nl

**Start met
NextGen KVM**

Nu tot
€10.000
inruilkorting bij een
Avocent Matrix systeem!

Meer informatie op
www.lanclan.nl/start-met-nextgen-kvm

lanclan

Quinty's Crew
Your project is our job

**0626264585
24/7
Bereikbaar**

**Videotechnici
Lichttechnici
Crewchefs**

www.quintycrew.nl

**Quinty's Crew B.V.
Condorweg 10, Unit 8&9
7332 AC APELDOORN
055-5341100
info@quintycrew.nl**

EDWARD AIR

WORLD WIDE LOGISTICS

SPECIALISTS FOR THE
ENTERTAINMENT INDUSTRY

Partner of **PORT-IT-CARGO**

EDWARD AIR CARGO B.V.
FREIGHTWAY BUILDING ROOM 408
FLAMINGOWEG 22 - 1118 EE SCHIPHOL-ZUID
TEL. +31 20 6485016 - FAX +31 20 6480979
E-MAIL : INFO@EDWARDAIR.NL
WWW.EDWARDAIR.NL

MX
mansveld expotech

Amsterdam | Eindhoven | Maastricht

www.mansveldexpotech.nl

WEBSHOP

licht
beeld
geluid
energie
rigging

COLUMN

Ferry van Beek All Music Publishing

Omzet freelancers audiovisuele en mediabranche stijgt

De freelancers uit de audiovisuele en mediabranche hebben een opvallend goed tweede kwartaal achter de rug. Hun gemiddelde omzet steeg met 23,8 % ten opzichte van het tweede kwartaal een jaar eerder. Dat blijkt uit cijfers van payroll bedrijf Tentoo. In het eerste kwartaal van dit jaar lieten de freelancers uit de av- en mediabranche nog een omzetsijging zien van 3,4 %. "Dat was al een goed resultaat, gezien de bezuinigingen van de overheid op de publieke omroep en de culturele sector", aldus Gosse Visser, commercieel directeur van Tentoo. "Maar de omzetsijging van ruim 23% die deze groep freelancers in het tweede kwartaal heeft gerealiseerd is boven alle verwachting." De omzet van de audiovisuele technici steeg in het tweede kwartaal het hardst, namelijk met 44 %. Ook ondertitelaars scoorden goed met een omzetsijging van 39 %. Verslaggevers en productie-medewerkers deden het qua omzet een stuk minder. Zij zagen hun gemiddelde omzet dalen met respectievelijk 23 % en 21 %.

De Hallen Studio's: televisieproducties en zakelijke evenementen

In voormalig Tramremise De Hallen is hard gewerkt aan de realisatie van één van de mooiste en meest opmerkelijke evenementenlocaties in Amsterdam. Na die ingrijpende renovatie van dit bijzondere industrieel erfgoed vormt De Hallen Studio's vanaf deze maand (september) de nieuwe hotspot voor zakelijke evenementen en televisieproducties. "Het is fascinerend om deze nieuwe locatie voor onze ogen te zien ontstaan", zo zei initiatiefnemer Marc Nelissen. Naarmate de bouw vorderde, konden Nelissen en zijn partner Albert Deltour de artist impressions steeds meer inruilen voor een rondleiding op locatie. Waar ooit Amsterdamse trams werden geparkeerd en gerepareerd, verrees een complex met meerdere studio's en vele verschillende ruimtes en faciliteiten, die De Hallen Studio's niet alleen heel fraai maar vooral ook bijzonder compleet maken. De eerste geïnteresseerden uit de televisie- en evenementenmarkt zijn al langsgelopen om een kijkje te nemen. "Bezoekers moeten natuurlijk nog door de bouwers en al het materiaal heen kijken, maar het is voor iedereen duidelijk dat hier iets bijzonders aan het ontstaan is," aldus Nelissen. "Bij de renovatie is het industriële karakter van de voormalige tramremise behouden, waardoor het een locatie met allure is geworden. Qua inrichting en faciliteiten zijn de studio's straks helemaal state of the art. Bovendien komen in De Hallen ook horeca, terrassen, een hotel, bioscoop en een eigen parkeergarage." Meer informatie op www.dehallenstudios.nl.

Grand Dame

Op het moment dat ik deze column schrijf zit ik bij een Grand Dame. Of beter gezegd: ik zit in een Grand Dame. Deze laatste zin teruglezend moet ik zeggen dat 'ie erotischer klinkt dan de werkelijkheid is. Op het moment van schrijven zit ik in studio 1, The Grand Dame, van Wisseloord.

De Wisseloord studio's werden in de jaren '70 gebouwd door Philips voor de platenlabels die onder PolyGram vielen. Ze wilden een professionele opnamestudio waar hun artiesten in alle rust, en in een inspirerende omgeving, nieuwe albums konden opnemen. De opening in januari 1978 werd verricht door Prins Claus en sinds die tijd hebben artiesten als Tina Turner, Elton John, Def Leppard, Michael Jackson en U2 gebruik gemaakt van de studio's. Def Leppard heeft in die hoogtijdagen zo'n anderhalf jaar lang voor hun album 'Hysteria' in Wisseloord opgenomen. In studio 1 en 2 tegelijkertijd. In 1999, PolyGram was in zijn geheel al in 1998 aan Seagram (Universal) verkocht, wordt Wisseloord apart doorverkocht.

De jaren 1998-2011 zijn niet gemakkelijk geweest, in 2005 dreigde zelfs een faillissement. Hoewel de studio een uitstekende naam had, waren er een grote uitdagingen. De prijs waarvoor studio's verhuurd werden stond onder enorme neerwaartse druk. Het waren ook de jaren waarin homerecording aan een grote opmars bezig was. Grote dure studio's waren geen voorwaarde meer om succesvolle producties te maken. Bovendien werd de hightech equipment, Wisseloord beschikte in die tijd over maar liefst 3 SSL tafels, steeds meer een blok aan het been. Het had duur onderhoud nodig of moest vervangen worden.

In 2010 werd de studio opnieuw overgenomen en in 2012 volgde een feestelijke heropening. Alle controlekamers werden gesloopt en opnieuw opgebouwd. De verouderde apparatuur maakte plaats voor top notch hightech spul. Een team van gemotiveerd - niks is te gek en geen moeite is teveel - specialisten staat tot je beschikking. Wisseloord is weer daar waar het hoort: bovenaan het lijstje van studio's waar je opgenomen wilt en moet hebben.

En zo zit ik hier dan. Onze engineer Huub heeft net een waanzinnige drum sound gecreëerd voor de opnamen van de tracks voor ons nieuwe library label. De rust zelve terwijl hij zijn iPhone onder handbereik houdt omdat z'n vrouw op het punt staat te bevallen. Voor een bijbehorende videoshoot willen we wat dingen veranderen. Assistent engineer Erik, we proberen hem gek te krijgen met een voor ons vreemd verzoek, kijkt ons aan of we gewoon om een glaasje water vragen. Later vandaag leren we dat we wel met iets heel origineels moeten komen willen we hem verbazen. Maar ook de mensen bij de receptie en in het restaurant zorgen ervoor dat we ons welkom voelen. En dat maakt de opname tot een feestje. Ook natuurlijk omdat het de geboorte is van een nieuw library label.

Vroeger had ik altijd moeite met de vraag wat ik wilde worden als ik groot was. Nu weet ik het eindelijk. Ik wil graag Def Leppard worden als ik groot ben. En dan anderhalf jaar lang opnemen in Wisseloord. In studio 1 en 2. ■

SPORT ANNO 2014

‘Geef het volk brood en spelen’, zei de Romeinse dichter Juvenalis al aan het begin van onze jaartelling. Sport is na al die eeuwen nog steeds het belangrijkste vermaak voor grote bevolkingsgroepen. De nog maar prille TV-geschiedenis laat zien dat sport ook een groot onlosmakelijk onderdeel is van TV-programmering. 📄 Arnout van der Hoek, MediaAssist

Steeds weer worden technische vernieuwingen ingevoerd bij grote sportevenementen. Straalverbindingen, kabel en satelliet, breedbeeld, HD, internet, 3D en nu dan 4K. De grootste introducties van innovatieve technieken vinden allemaal bij sport plaats. Televisie en sport hebben elkaar nodig. TV geeft de sport een enorm podium en sinds de jaren tachtig is het de voornaamste inkomstenbron geworden voor de populaire sporten. Omgekeerd levert de sport de televisie continuïteit op. De competities en toernooien voeden dagelijks de programma's en trekken grote groepen kijkers. Evenementen zoals de Olympische Spelen en kampioenschappen op landelijk, Europees en wereldniveau onderbreken de

sleur en geven aanleiding tot campagnes die zelfs het straatbeeld weten te veranderen.

MIX

Sport levert dagelijkse en wekelijkse live-verslagen op, samenvattingen en talkshows. De programma's bevatten een mix van journalistieke verslaggeving, drama en amusement. Vooral live verslaggeving met commentaar en deskundigen is zeer specifiek voor sport. De spanning in het verloop van de wedstrijd kan onverwacht wendelen. Neem het bijt-incident van Luis Suarez bij het WK voetbal in Brazilië, dat is vastgelegd in de tv-verslaggeving. Daarna werd het sensationeel voor

voor discussies en debatten in allerlei media. De onverwachte gebeurtenis bekeken van zoveel kanten, letterlijk en figuurlijk, is kenmerkend voor de live sportverslaggeving.

RECORDS

De kijkcijfers voor het WK voetbal zijn ongekend in vergelijking met overige programma's. Volgens de FIFA hadden naar het WK2010 wereldwijd al 3.2 miljard mensen gekeken. Een interessante ontwikkeling hier is de Amerikaanse belangstelling voor voetbal. Volgens ESPN, dat het WK voetbal uitzond, keken in de VS 22.9 miljoen mensen naar de wedstrijd USA- Portugal (2014). In Duitsland keken 32.57 miljoen mensen naar de finale en uiteraard werden er ook in Nederland weer records gebroken. Tijdens de wedstrijd Uruguay-Nederland (2010) keken er 12.270.000 mensen, bijna driekwart van onze hele bevolking.

LED-SCHERMEN

De innovatieve techniek zorgt er voor dat de kijker elke actie tot in detail kan volgen. Iets wat als toeschouwer ter plekke niet altijd mogelijk is. Een klassiek beeld uit de jaren tachtig is een toeschouwer in het voetbalstadion met een transistor radio aan zijn oor. Schijnbaar om informatie te krijgen die hij als bezoeker aan het stadion niet kan krijgen. De tv is verder het stadion binnen gekomen in de vorm van grote LED-schermen. Werden deze ten eerste gebruikt als geavanceerde scoreborden en interactieve reclamezuilen, tegenwoordig wordt er regelmatig eigen schermregie op gevoerd om het publiek extra te bedienen in close-ups, slowmotions en entertainment tijdens de pauzes.

4K

Veel weergave- en cameratechnieken zijn tijdens sportevenementen voor het eerst op grote schaal ingezet. Hoewel er al 4K televisies worden verkocht, zijn er nauwelijks tot geen distributiekkanalen. Wel is geëxperimenteerd met 4K camera's voor een HD productie. Met een 4K camera kan bijvoorbeeld, op de middenlijn

van een voetbalveld, het totale speelveld worden gezien. Door daar digitaal de 2K uit te snijden kan de bal worden gevolgd zonder de camera te hoeven bewegen. In de nieuwe slow motion machine van EVS is, in combinatie met een speciale Corvid Ultra kaart van AJA, daarvoor de TruZoom ontwikkeld.

DICHTBIJ

Highspeed camera's die hun oorsprong hebben als gereedschap in wetenschappelijke experimenten zijn ook op grote schaal ingezet in bijvoorbeeld de afgelopen winterspelen in Sochi en bij de zwembkampioenschappen. Dit gaf de kijker de mogelijkheid om acties te zien die met het blote oog onmogelijk zijn. De wijking van het wateroppervlak rond het duiken van de atleet of de vervorming van het materiaal bij de halfpipes tijdens de stunts op ski's. Ook door de robotica en kleine camera's kunnen gebeurtenissen van zeer dichtbij worden beleefd. Met de robotcamera op rails tijdens het schaatsen rijdt de kijker als het ware mee. Bij het WK zwemmen in Berlijn was deze weer verder geïnnoveerde camera, misschien onbedoeld, ook in beeld goed te zien in het totaalbeeld.

CABLE CAM

De cable cam, die in feite dezelfde beweging uitvoert (maar dan in de lucht), is deze zomer veelvuldig ingezet. Zo maakte de cable cam tijdens het WK voetbal een diagonale beweging over het veld. Vooral tijdens grote veldacties kon zo vanuit een vogelperspectief naar de onderlinge verhoudingen tussen de spelers worden gekeken. Wel was een minpuntje dat door de diagonale lijn er 'over de film-as' werd gegaan. Daardoor was het als kijker soms even moeilijk oriënteren en te weten naar welk doel nou werd gespeeld. Er zijn al cable cams die met vier staalkabels boven alle hoeken van het veld kunnen worden getrokken.

BELEVING

Octopods en andere vliegende robot camera's worden sporadisch ingezet.

THE WIRELESS MASTERPIECE.

This technology is used in:

1418
SPEKTAKEL - MUSICAL

Lifting the Curtain: World Class Goes Digital.

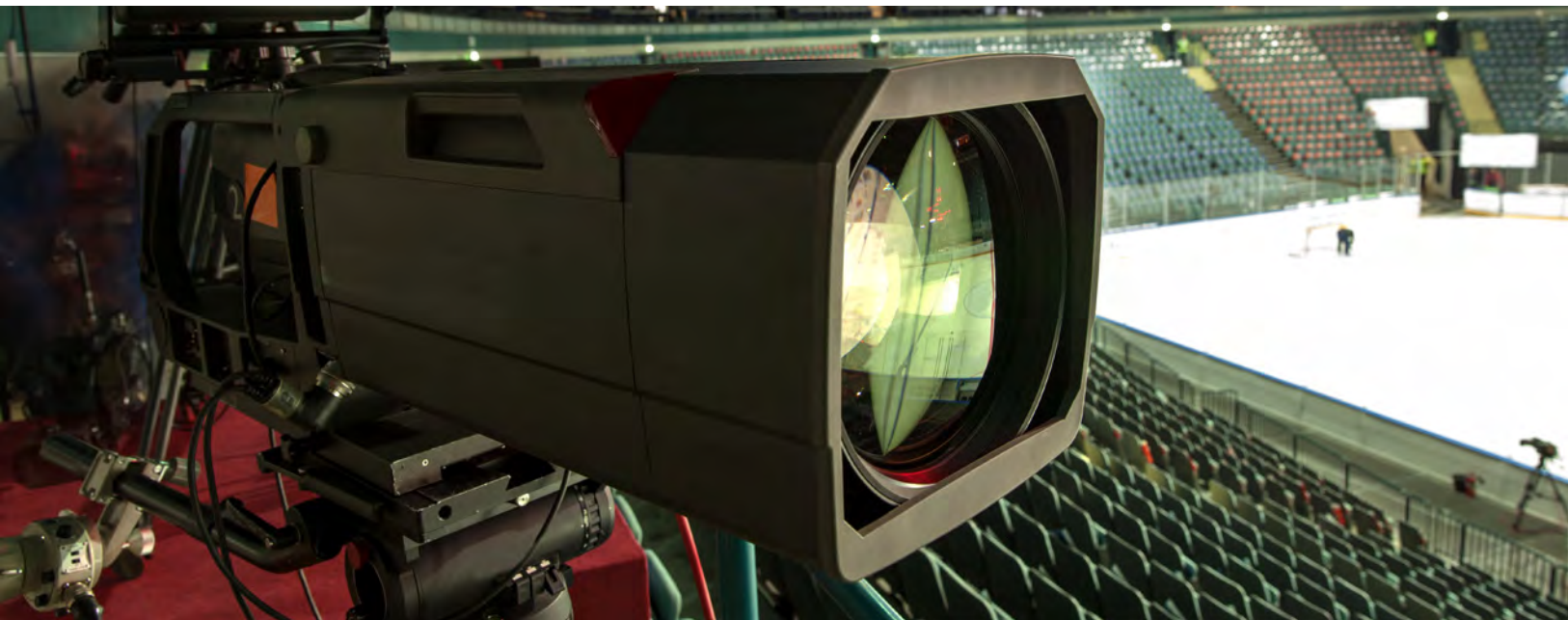
As a reliable and innovative companion for broadcasters and theatres for many decades, we know what world-class sound engineers expect from our first digital multichannel system for highest demands. This is it, and it's in a class all by itself: DIGITAL 9000 offers uncompressed digital audio transmission, safe from intermodulation, with a stunning cable-like purity of sound and dynamics and control functions, that make the

system setup fail-safe. The highly intuitive user interface provides complete overview even in stressful live situations. A pinnacle of innovation, this is the best-in-class digital wireless system available and a future-proof investment. We're lifting the curtain. You'll get to know it.

[DIGITAL 9000 – The Wireless Masterpiece.](#)

www.sennheiser.com

SENNHEISER
The Pursuit of Perfect Sound

Ze zijn minder veilig boven sportevenementen en publiek en kunnen (nog) niet hele wedstrijden in de lucht blijven. De kleine sportcamera's, zoals de waterdichte GoPro's, zijn ook zeer populair bij sportregistraties. Ze kunnen op helm of lichaam van de atleet worden gemonteerd en zo een uniek perspectief tonen. In live-situaties zijn ze minder makkelijk inzetbaar. In de Formule 1 races worden dergelijke POV camera's (point of view) al een aantal jaren gebruikt. Hier wordt wel degelijk live mee geschakeld, maar de kwaliteit is beduidend minder. Dat wordt voor lief genomen omdat het meekijken met de coureur een spectaculair inzicht geeft. Steadycam wordt ook veelvuldig gebruikt. De zwevende camera, die door de cameraman in een harnas wordt gedragen, levert vaak mooie beelden op bij bijvoorbeeld een ingooi aan de zijlijn bij voetbal. Ook bij het binnenlopen van atleten bij een toernooi of het meelopen na een oefening bij turnen of zwemmen geeft het meer beleving voor de kijker.

ALERTHEID

Ook cranes, oorspronkelijk uit de filmindustrie, waarmee vanuit hoog perspectief kan worden gedoken naar een laag perspectief, hebben hun weg gevonden naar de sport. Bij het laatste WK voetbal was er gekozen om cranes achter het doel te zetten. Dit gaf de mogelijkheid om een meer ruimtelijk inzicht te krijgen van de actie. Bij vechtsporten werkt een crane ook heel goed. Er kan van een vogelperspectief boven de ring worden bewogen tot aan laag, door tussen de touwen door te kijken als er iemand op de grond ligt. Al deze meebewegende camera's vragen veel alertheid van de operators. Het is intensief werk, vaak uitgevoerd door meerdere operators. Behalve de techniek is het daardoor een prijzig middel om in te zetten.

VERBINDINGEN

Verbindingen zijn tijdens sportevenementen en zeker bij live ook een belangrijk issue. Op verschillende niveaus

moeten alle verbindingen werken. Vooral omdat de afstanden en weersomstandigheden bij sport een rol spelen. Beeld, geluid, besturing en communicatie zijn allemaal van belang. Bewegende camera's, camera's op een paar honderd meter afstand, uitzending over meerdere terreinen en presentatie en commentaarposities hebben allemaal hun eigen complexe verbindingen. Communicatie en timing zijn essentieel. Zeker live moet dat gewoon goed werken, wil men het spel kunnen blijven volgen. De cameraman op de hoek van het stadion heeft niet altijd het overzicht over het spelverloop en moet alert zijn op wat de regie wil. Als de schakeltechnicus schakelt van de ene camera naar de andere, mag daar geen vertraging of timingverschil in zitten. De meeste sportacties zijn nu eenmaal snel en de wedstrijd gaat door.

De triaxial verbinding, een uitvinding van Philips in de jaren negentig, heeft een enorme boost gegeven aan de mogelijkheden in sportregistratie. Via één enkele coaxverbinding konden zo meerdere videosignalen, besturingssignalen, communicatie en zelfs voeding worden verstuurd over lange afstanden. Zo kon een camera in het stadion via één enkele verbinding worden aangesloten op de wagen. In de wagen kon de camera worden ingeregeld, beeld en geluid worden binnen gehaald en kon de cameraman op de return toets zien wat er geschakeld werd. Het zogenaamde tally signaal, de kleurcode die aangeeft of de camera 'actual' staat, en intercom gaan via dezelfde verbinding. Deze verbindingen worden nog steeds gebruikt en soms vervangen door glasvezelvarianten die over zelfs kilometers afstand nog werken. Glasvezel is wel veel kwetsbaarder dan de traditionele koperverbinding.

WAAGSTUKJE

De triax verbinding is nog steeds een kostbare aangelegenheid. De interfaces kosten per cameraverbinding tegen de 15.000 euro. Blackmagic heeft een goedkope variant op glasvezel op de markt gebracht. Deze kan echter geen stroomvoeding over de kabel versturen en is redelijk kwetsbaar. Bij het

EUROGRIP

YOUR EYE FOR MOVEMENT

DOLLIES

ST30
4daagse van Nijmegen

Vestiging Nederland te Nederhorst den Berg
eurogrip@eurogrip.com
0032 (0)15-216 751

EUROGRIP
... YOUR PARTNER IN GRIP

Verhuur van

Satelliet uplink

Draadloze camera systemen & Point to Point verbindingen

Nu te huur: PDW700 XD-Cam + HD Videozender

VIDEOLINK

www.videolink.nl

Voor actuele prijzen kijk op de site of bel:
Tel 0345 520177

Met enthousiasme en energie
behaal jij jouw successen.

Geen ballast houdt je tegen, want...

Payrolling en salarisadministratie van Tentoo nemen
zorgen en risico's weg. Zo heb jij je handen vrij om
te doen waar je goed in bent.

Ervaar het gemak!

Waag daarom de sprong en ga naar **tentoo.nl**

TENTOO

Payroll Professionals

Spring
in onbekommerd
ondernemerschap

WK Hockey heeft TV West met succes deze apparatuur gebruikt om hun presentatiestudio, die uitgerust met robotcamera's aan de andere kant van het stadion lag, te verbinden met de wagen. Dit heeft gedurende de weken dat het toernooi duurde met succes gewerkt. De glasvezelkabels werden hoog in de lantarenpalen rond het stadion opgebonden zodat niemand ze kon kapottrekken of er overheen kon rijden. Gezien de betrouwbaarheid was het een waagstukje, maar het heeft gewerkt!

BESTAANRECHT

De laatste jaren is er naast de grote toernooien en grote registraties ruimte ontstaan voor schaalbare sportregistratie. Hoewel de Amerikaanse markt lijkt verzadigd, is in Europees marktonderzoek te zien dat er nog ruimte is voor 35% groei. De hang naar de ultieme registraties met veel camera's en de nieuwste technieken maken de productie kostbaar en omslachtig. Ondermeer daardoor worden vooral de populaire sporten door TV stations opgepakt. Op kleiner niveau kan door de ontwikkelingen met de LED-schermen in de stadions, live streaming internet en meer lokaal/regionale uitzending voor sport (live) registratie een bestaansrecht ontstaan. Zo zijn sportorganisaties behalve in sponsoring ten eerste geïnteresseerd hun leden te bedienen en deze doelgroep uit te breiden. Video content aanleveren op de schermen in sportzalen en stadions, online content en lokale kabel is dus interessant als binding- en wervingsinstrument. Door meerdere kanalen te bestrijken en op meerdere manieren de doelgroep te bedienen kan het budget anders worden ingekleed en gespreid. De geïntegreerde multicam systemen zijn ook stukken goedkoper geworden, waardoor live registratie binnen handbereik is gekomen.

'LANGS DE LIJN'

Zo kan aan de ene kant NOS sport uitpakken met 17 camera's op een sportevenement, met de ultieme beleving voor de kijker. Terwijl een

kleine organisatie een regionale wedstrijd met drie camera's gewoon live weergeeft. Er is zelfs een succesvolle Deense organisatie die elk weekend sport op de satelliet uitzendt. Ze hebben 25 verslaggevers die, elk met één camera, live verslag doen van een wedstrijd ergens in het land. De studio schakelt van de ene locatie naar de andere en de centrale presentatie geeft commentaar. Dit doet erg denken aan het radio format 'NOS Langs de Lijn'. Weliswaar een beperkte registratie, met één camera in een sporthal, maar wel een ruim aanbod van actuele live verslagen. Een interessante ontwikkeling is het ontstaan van organisaties die het sportaanbod dat de grote broadcasters laten liggen willen oppakken. Bijvoorbeeld een organisatie in het Noorden van het land: PodiumTV. Zij leveren vooral live (sport) evenementen en zijn lokaal en regionaal op de kabel te bekijken, maar ook via internet. Een ander voorbeeld is Horses.tv. Zij brengen dagelijks een nieuwsprogramma over de paardensport. Kenmerkend is dat beide organisaties de totale productie verzorgen, zowel eigen faciliteiten als productioneel inhoudelijk.

NIEUWE TECHNIKEN

Tijdens de IBC in Amsterdam zullen weer nieuwe technieken worden getoond. In de nominaties voor de zogenaamde Innovation Awards zijn alweer meerdere broadcasters genoemd voor Sport. Zo is Channel Four genomineerd om geavanceerde tracking zenders in paardenzadels tijdens de Grand National, wordt Turner Sports genoemd om hun online delivery network voor NBA basketbal en wordt BT Sports genoemd vanwege hun volledige digitale workflow. De complexe technieken en digitale workflows zijn interessant en maken het mogelijk steeds meer en directere content te creëren op verschillende platforms. De nieuwe technieken bieden echter ook mogelijkheden voor kleinschalige regionale initiatieven die zich beperken tot soms 'het wezen' van de sport. ■

DRAADLOZE VERBINDINGEN

WK ROEIEN

Eind augustus waren de ogen van de roeiwereld op de Amsterdamse Bosbaan gericht. Tijdens het WK Roeien streden daar namelijk ruim duizend toproeiers uit meer dan zestig landen om 27 wereldtitels. Broadcast Rental verzorgde voor de NOS alle draadloze verbindingen van de camera's t.b.v. het Multilaterale signaal.

Broadcast Rental, gevestigd in Hilversum, is een internationale fullservice verhuurder op het gebied van Special camera's, tapeless workflows en RF HD videoverbindingen. De dienstverlening van het bedrijf bestaat voor zo'n 75 % uit de live internati-

onale sportmarkt. Zo was Broadcast Rental tijdens de afgelopen Olympische Winterspelen (Sochi) de partij die de NOS via een Master Control Room, montage-sets en spreekcellen faciliteerde in het International Broadcast Centre aldaar. Broadcast Rental ontwierp,

bouwde en bediende de installatie in nauwe samenwerking met de NOS en werkte samen met de Vlaamse VRT.

UITSTEKEND

De samenwerking met Broadcast Rental bevalt de NOS uitstekend en dus klopte de Nederlandse Omroep Stichting ook voor het prestigieuze WK Roeien in Amsterdam weer bij de Hilversummers aan. "Wij leverden voor hen alle draadloze verbindingen van de camera's ten behoeve van het Multilaterale signaal", vertelt Geert Paul Slee van Broadcast Rental. "Dat waren in dit geval zeven HD videoverbindingen voor zes verschillende camera's."

UNIEK

De manier van werken van Broadcast Rental was in deze nogal uniek, zo benadrukt Slee: "In principe zouden we al deze camera's kunnen bedienen en ontvangen via twee SMPTE fiber kabels, één bij de start en één bij de finish. Maar om meer redundantie op te bouwen, zijn we het in dit geval gaan splitsen. We werkten dus met vier fiber kabels die onze ontvangstkabels voedden en de verschillende videosignalen terugbrachten naar de reportagewagen. Dat werkte perfect." Technisch gezien was het voor de mannen van Broadcast Rental niet eens zo complex, legt Slee verder

uit: "De complexiteit zat 'm meer in het gegeven dat er verschillende typen camera's gebruikt werden. Die hebben allemaal hun eigen roodsignalering en cameracontrol protocol en de bediening van de Ultra Slomo uitgang van de NAC Hi Motion werkt via dezelfde opgebouwde infrastructuur. Deze manier van werken was volgens mij nog nooit in Nederland vertoond. Alle videoverbindingen hadden overigens het HD 1080i formaat."

KOSTENEFFICIËNT

De opbouw op locatie begon voor Broadcast Rental op vrijdag 22 augustus, terwijl het WK zelf de zondag erna begon. "Uiteraard was alles al meer dan uitgebreid getest en voorbereid op ons kantoor in Hilversum", vertelt Geert Paul Slee. "Op zondag 24 augustus zijn we gestart met twee RF camera's. Vanaf donderdag kwam vervolgens de rest erbij. Zelf zijn we continu met twee mensen aanwezig geweest, één iemand voor de monitoring van de signalen en iemand in het veld voor eventuele bijstand en accuwissels." Stellages voor de ontvangstantennes waren niet nodig, vertelt Slee verder: "Een wind-up statief volstond per ontvangstopositie, waar we er dus vier van hadden in twee redundant clusters. We hadden ook geen mensen nodig om de verschillende camera's te volgen met richtantennes. Heel kostenefficiënt dus." ■

Consultancy - Workflow begeleiding Training - Media Management

info@mediaassist.nl www.mediaassist.nl 035 6239297

A collage of various audiovisual equipment and production scenes. In the center is a large red cube with the white DB Video logo and the text 'Full audiovisual support' on its side. Surrounding it are images of control rooms, cameras, and large video walls.

www.dbvideo.tv

DB VIDEO
Multicamera-Audiovisual facilities
Kontichsesteenweg 39
B-2630 Aartselaar
Belgium

The background is a green field of white and light green triangles pointing in various directions. The logo for Broadcast Innovators features a play button icon inside a circle, followed by the word 'BROADCAST' in a large, bold, sans-serif font, and 'INNOVATORS' in a smaller, bold, sans-serif font below it.

broadcastinnovators.com

**BROADCAST
INNOVATORS**

Specialised in live production workflows

Broadcast Innovators is gespecialiseerd in de ontwikkeling en uitvoering van live productie workflows in sport en entertainment.

Broadcast Innovators B.V.
T +31 35 888 68 25
F +31 35 888 68 26
E info@broadcastinnovators.com

A square QR code located in the bottom right corner of the advertisement.

**BROADCAST
RENTAL**

EUROGRIP OP LE MANS 2014 SLIJTAGESLAG IN HET KLEIN

Tijdens de 82^e editie van de roemruchte 24-uursrace van Le Mans was Eurogrip middels haar Flyline systeem medeverantwoordelijke voor fraaie beelden vanuit de pitstraat. Alle partijen waren achteraf meer dan tevreden over de nieuwe vorm van registratie vanuit de pits.

Eurogrip is al bij de registratie van veel sporten actief geweest, maar in de autosport was dat tot voor kort maar weinig het geval. “Daarentegen zijn we wel al vaak betrokken geweest bij de motorsport, zoals de MotoGP”, vertelt Benoit Facon. Misschien was het wel daarom dat voor de afgelopen editie van de 24 Uur van Le Mans werd aangeklopt bij het Belgische bedrijf. Men was op zoek naar een nieuwe vorm van registratie voor in de pitstraat en nam contact op met Eurogrip om de mogelijkheden te bespreken en de techniek te bekijken. Het Flyline systeem, waarbij een camera rijdt over een kabel die gespannen wordt tussen 2 punten, bleek uiteindelijk zeer geschikt voor de klus.

LICHTGEWICHT

“Er kwamen 2 Flylines boven de pitstraat te hangen, over een totale lengte van meer dan 300 meter”, legt Benoit Facon uit. De Flyline werd gezien als een goede oplossing voor de beoogde registratie, vertelt hij verder: “Mede doordat het een lichtgewicht systeem is, waarbij zowel

de besturing als het transport van het beeldmateriaal door middel van draadloze hoogfrequente verbinding gebeurt. Hierdoor heeft de Flyline bijvoorbeeld een korte opbouwtijd. Het beperkte gewicht van het systeem zorgt er bovendien voor dat de trekkracht in de kabels beperkt blijft. De voorwaarden voor de constructie waartussen de kabels hangen, blijven op die manier ook overzichtelijk.”

LOGISTIEK PLAN

Op het legendarische Franse circuit verliep de opbouw van het systeem vlekkeloos. Facon: “De constructie werd een dag van tevoren opgebouwd. Op verzoek van de organisatie gebeurde dit ’s ochtends vroeg, zodat de pitlane enkele uren later opengesteld kon worden voor het grote publiek, dat op die manier kennis kon maken met de deelnemende teams.” Ook tijdens de race zelf verliep alles volgens plan: “Maar toch is het niet zomaar iets om dit soort apparatuur gedurende meer dan 32 uur continu te laten draaien zonder enige service. Om die reden hebben we

vooraf een logistiek plan gemaakt voor alle kritische punten. Net als voor de wagens in de 24-uurs race is het ook voor het systeem een slijtageslag, maar dan wel in het klein natuurlijk.”

INDRUKWEKKEND

Benoit en consorten vonden het erg leuk dat de Flyline ook als reclamemedium gebruikt werd. “In overleg met Eurogrip werd er op de Flyline namelijk een kleine carrosserie van een Nissan GTR geplaatst, die dus ook heen en weer ging langs de kabel. Het was overigens sowieso een leuk project om aan te werken. Het is een enorm evenement, dan bijzonder goed georganiseerd wordt, waardoor alles gestructureerd verloopt. Ook de TV compound was ronduit indrukwekkend, net als het evenement zelf. Naar verluidt waren er zo’n 260.000 toeschouwers en wereldwijd ziet nog een veelvoud de race op televisie. Dat geeft een speciale sfeer. We zijn dan ook heel trots op het feit dat we hieraan mochten meewerken.” ■

DUTCHVIEW EN INFOSTRADA

VOETBALSEIZOEN SUCCESVOL AFGETRAPT

Het betaald voetbal is weer in volle gang en dat geldt dus ook voor de programmering bij FOX Sports, dat deze zomer tevreden terug keek op het eerste seizoen waarin het gebruik maakte van de nieuwe studiofaciliteiten in de MediArena in Amsterdam. Ook technische partners DutchView en Infostrada Creative Technology keken terug op een geslaagde ouverture en traptten mee af richting het nieuwe seizoen. Teun van Thiel

In de MediArena Amsterdam werd vorig jaar drie maanden lang druk gebouwd aan studio 4, 5 en 6 voor Endemol Sport. In samenwerking met EVS, D&MS en zusteronderneming Infostrada Creative Technology ontwierp DutchView de studioteknik en zorgde het voor de configuratie en implementatie. De regie van Studio 2 werd volledig uitgevoerd in HD en dusdanig uitgebreid dat die ook te gebruiken is voor sportuitzendingen in Studio 3. Die studio kreeg zelf een upgrade om naast soaps ook sportprogramma's te kunnen maken. Hierdoor kan Endemol uit vier studio's tegelijk uitzendingen produceren voor de digitale FOX-platformen.

CONTENT EN CONTROLE

De ontsluiting van alle content en de communicatie tussen de studio's, EVS, graphics en de regiewagens op locatie, lopen via het geavanceerde netwerk dat mede door Infostrada Creative Technology werd ontworpen. Om de redactie meer functionaliteiten te bieden en daarmee een grotere controle over de inhoud van het programma te realiseren, werd destijds gekozen voor centrale opslag en besturing van content en graphics. Dat levert zowel tijdsbesparing als waardevolle voetbalcontent op. Zo heeft Endemol bijvoorbeeld de mogelijkheid tijdens een wedstrijd extra beeldfragmenten door te spelen naar de diverse online FOX-platformen op pc, tablets en mobiele devices.

TOEGEVOEGDE WAARDE

Het afgelopen seizoen werden de wedstrijden zoals gezegd voor het eerst met de nieuwe faciliteiten de wereld ingebracht. Door Infostrada Creative Technology en DutchView werd deze zomer met een goed gevoel teruggekeken op dat eerste seizoen EVS-support bij FOX Sports. Infostrada is de partij die in de regie- en studio-omgeving de support op alle EVS-apparatuur, het storage platform en het netwerk verzorgde. Alle systemen werden voortdurend gemonitord vanuit de servicedesk in Hilversum en daarnaast beheerde Infostrada de postproductieomgeving van Endemol. De EVS-support bleek afgelopen seizoen al een toegevoegde waarde voor de workflow van FOX Sports en dat zal dit jaar niet anders zijn.

OP LOCATIE

Bij de stadions in het land staan de regiewagens, waarin de FOX ECV EVS-Sets (vijf stuks in totaal) verwerkt zijn. Elke set bestaat uit een systeem om slomo's te maken en de belangrijkste highlights van een wedstrijd door te sturen naar Amsterdam. De sets hebben een uitgebreide netwerkcomponent en via glasvezel wordt de verbinding gemaakt tussen de stadions en Hilversum/Amsterdam voor de C-Cast en de ISO-Clips. Infostrada verzorgt hiervoor alle support op de EVS-apparatuur in de regie- en studio-omgeving.

ULTRAHD 12GSDI

Blackmagicdesign

Exclusief afgebeelde lenzen en accessoires.

De nieuwe Blackmagic Studio Camera. Compleet met optical fiber, talkback, tally en een forse 10" viewfinder!

De Blackmagic Studio Camera is 's werelds meest geavanceerde broadcast camera voor live multi-camera producties! In magnesium uitgevoerd, dus licht van gewicht maar uiterst robuust, met een forse 10" viewfinder, een batterijduur van vier uur, talkback, tally signalering, microfooningangen met fantoomvoeding en ingebouwde aansluitingen voor SDI en optical fiber. Een volledige en volwaardige live camera-oplossing op broadcast kwaliteit!

Viewfinder met HD-resolutie

De Blackmagic Studio Camera is uitgerust met 's werelds grootste viewfinder! Het grote 10" scherm heeft een hoge resolutie, een uiterst grote gezichtshoek en is extreem helder, waardoor u uw beelden zelfs in vol daglicht met verbluffend veel detail kunt aflezen! Met deze professionele viewfinder kunt u gemakkelijk en vol vertrouwen kadreren, scherpstellen, diafragmenen en de meest subtiele aanpassingen doen, zelfs in een live uitzending!

Aansluitingen voor Optical Fiber en 6G-SDI

De ingebouwde fiber poort maakt het mogelijk de Blackmagic Studio Camera met optical fiber-kabels aan te sluiten aan uw live production switcher, maar u kunt ook gewone 6G-SDI BNC-bekabeling gebruiken! De bidirectionele video-verbindingen vervoeren HD- of Ultra HD-video, inclusief talkback, tally, embedded audio en zelfs afstandsbesturing van de camera. Met standaard fiber optic bekabeling kunnen op voordelige wijze zeer grote afstanden worden overbrugd!

Talkback en Tally

De Blackmagic Studio Camera heeft ingebouwde talkback met aansluiting voor luchtvaart headset, zodat u tegen zeer lage kosten een optimale ruisonderdrukking en maximaal comfort verkrijgt! Ook krijgt u een ingebouwde tally die automatisch oplicht als uw camera live gaat, dus spelers en technische staf kunnen gemakkelijk zien welke camera's on air zijn! Talkback en tally lopen mee in het video-sigitaal, dus u heeft heen en terug geen extra bekabelingen nodig!

Micro Four Thirds Lensvatting

De actieve Micro Four Thirds lensvatting is compatibel met een ongelooflijk grote verscheidenheid aan lenzen en adapters. U kunt uw bestaande fotolenzen gebruiken voor kleinere opstellingen en vaste cameraopstellingen, maar met een B4 lensadapter kunt u ook hoge kwaliteit ENG-lenzen inzetten. Third party adapters stellen u zelfs in staat om high end film lenzen met PL-vatting toe te passen.

Blackmagic Studio Camera HD

€1549*

Blackmagic Studio Camera 4K

€2335*

www.blackmagicdesign.com/nl

*Adviesprijs, exclusief BTW

Blackmagicdesign

ISO-CLIPS

In de OBV op locatie worden door de LSM-operators ook de zogenaamde ISO-Clips gemaakt. Dat zijn korte clips van belangrijke momenten in de wedstrijd – rode en gele kaarten, doelpunten, mooie acties. Die clips worden op locatie meteen getranscodeerd en automatisch via het netwerk naar Amsterdam gestuurd. Ieder stadion heeft zijn eigen drop-folder, die wordt gebruikt om de clips door te zetten naar Amsterdam.

C-CAST CENTRAL

De C-Cast van EVS maakt het mogelijk om de zogenaamde multi-angle doelpunten te bekijken op mobiele devices, zoals tablets en smartphones. De gebruiker heeft de knoppen zelf in handen en bepaalt helemaal zelf uit welke hoek de doelpunten of mooie acties bekeken worden. C-Cast Central is de centrale server en legt de verbinding tussen de verschillende stadions en Amsterdam.

CONTINUÏTEIT

DutchView is de partij die in de MediArena de operationele bediening en camerafaciliteiten verzorgt van Studio 1, waar entertainmentprogramma's als All You Need is Love, Miljoenenjacht en 1 tegen 100 worden opgenomen. In Studio 2 registreert DutchView Goede Tijden Slechte Tijden en daarnaast verzorgt het bedrijf onder ander vier voetbalwedstrijdregistraties per weekend. In de Studio's 3, 4, 5 en 6 zijn de mensen van DutchView verantwoordelijk voor de support, techniek en de bediening voor de sportuitzendingen die Endemol voor FOX Sports produceert.

JOHAN CRUIJFF SCHAAL

Inmiddels is het nieuwe voetbalseizoen dus alweer in volle gang. Voor de registratie daarvan kon beginnen, werd uiteraard zomeronderhoud gepleegd en werden, waar nodig, aanpassingen gedaan in de bestaande workflow. De eerste

wedstrijd van het nieuwe seizoen was de strijd om de Johan Cruijff schaal, tussen Ajax en PEC Zwolle. DutchView registreerde de wedstrijd in de Amsterdam ArenA en zette hier twaalf camera's (waaronder een wireless steadycam) en een OBV voor in. De wedstrijd werd omsloten door een live-uitzending van FOX Sports op locatie, waarbij Infostrada Creative Technology de verbindingen, hosting, videostreaming en support op de volledige EVS-workflow verzorgde.

EREDIVISIE EN JUPILER LEAGUE

Inmiddels zijn ook de Eredivisie en de Jupiler League alweer even onderweg. Per weekend worden negen wedstrijden verslagen vanuit stadions in heel Nederland. DutchView levert hierbij de faciliteiten voor vier wedstrijden en de studioprogramma's die in de MediArena in Amsterdam worden gemaakt. Infostrada Creative Technology levert daar én op de negen stadionlocaties support op de complexe EVS-workflow. Ook host Infostrada het online platform van de Eredivisie en streamt het bedrijf de programma's en wedstrijden naar de kijkers via internet.

JUPILER LEAGUE IN HD

Nieuw dit seizoen is dat alle wedstrijden van de Jupiler League voor het eerst te bewonderen zijn in High Definition. Via glasvezel staan de verschillende stadions in verbinding met het LiveCenter in Hilversum, waar editors de live beelden monteren voor FOX Sports en SBS 6. Samenvattingen worden, voorzien van commentaar, file-based aangeleverd bij SBS in Amsterdam, zodat deze direct ingstart kunnen worden bij een live studioprogramma op vrijdagavond. Na elke weekend heeft SBS bovendien een overzichtsprogramma, dat vanuit de EVS-omgeving in Hilversum live op de zender wordt ingestart. ■

ALLUS BROADCAST FACILITIES “SPORTREGISTRATIE IS VAK APART”

Deze zomer werd er in het kader van de World League (mannen) en de World Grand Prix (vrouwen) vier weekenden op hoog niveau gevolleybald op vier locaties in Nederland. In opdracht van de Nederlandse Volleybal Bond werd de registratie verzorgd door Allus Broadcast Facilities, dat gespecialiseerd is in sportregistratie.

Allus Broadcast Facilities levert full service oplossingen op facilitair, technisch en creatief gebied. Grootste werkgebied van het in Hengelo gevestigde bedrijf is de sportwereld, maar de tweede bedrijfstak, Allus Media, maakt net zo makkelijk commercials en bedrijfsfilms. “Verreweg ons meeste werk zit ‘m echter in de sport”, vertelt oprichter en eigenaar Michael Pelupessy. Onlangs bij het volleybal, maar daarnaast is Allus bij heel veel andere sporten betrokken. Tennis bijvoorbeeld (onlangs werd voor de NOS nog de Topshelf Open in Rosmalen vastgelegd), autosport (Gamma Racing Day, Super Car Challenge, Veka autocross etc.), paardensport, zwemmen en veel meer.

AANSLUITING

“We bewegen ons sinds 2007 in de markt en dat gaat natuurlijk stapje voor stapje”, legt Michael Pelupessy uit op het fraaie Hengelse kantoor van Allus. “We zijn een kleine speler in de

markt en dit jaar merken we dat we echt aansluiten bij de drie grote partijen op dit gebied. Onlangs hebben we met de Topshelf Open voor het eerst een klus voor de NOS gedaan, een partij waar we uiteraard graag voor werken. We doen overigens tennis door heel Europa. Voor IEC Sports, een groot sportmarketingbureau uit Zweden, leggen we WTA en ATP toernooien vast. Met toernooidirecteur Marcel Hunze, van Topshelf Open, deden we nu dan ook het toernooi in Rosmalen. Een HD-productie in combinatie met een SD-productie. Dat verliep uitstekend.”

SERIEUS

Het is voor een nieuwe, jonge partij nog niet zo makkelijk om voet aan de grond te krijgen in de markt. “Je hebt gewoon een aantal gerenommeerde namen in Nederland, waar partijen naar tevredenheid zaken mee doen”, vertelt Pelupessy. “Je moet je dan wel eerst drie keer zo veel bewijzen voor je serieus genomen wordt. Ik denk dat we nu op het punt zijn aangekomen waarop

wij inderdaad serieus genomen worden.” De behoefte om net zo groot te worden als die partijen heeft Allus overigens niet. “Maar we doen wel al veel leuke dingen. We zijn natuurlijk ook een stukje goedkoper, daarnaast zeer flexibel en leveren kwaliteit. We hebben geen hoge overheadkosten, hebben alle middelen in huis en kunnen wat dat betreft makkelijk en snel produceren. Op prijsniveau kunnen we de strijd zeker aan en dat is ook één van de redenen waarom we in deze tijd kansen krijgen om bij te sluiten. Opdrachtgevers kijken om zich heen en zijn kritisch op hun budgetten.”

ZELFGEBOUWD

Allus Broadcast Facilities heeft alle middelen om te produceren zelf in huis. Pelupessy: “We hebben hier heel goede technici in dienst, die zelfs onze HD-wagen zelf hebben gebouwd. We overwogen om een HD-wagen te kopen, maar dat hebben we uiteindelijk niet gedaan. Zij zeiden ‘geef ons een paar maanden en de juiste spullen en we bouwen ‘m zelf’. Dat is uiteindelijk gebeurd en dat heeft heel veel geld gescheeld.”

PERSOONLIJK

De zorg die Allus Broadcast Facilities biedt, gaat verder dan het registreren van wedstrijden en evenementen alleen. Ook bij het volleybal werd bijvoorbeeld veel meer gedaan. Pelupessy: “We hebben de volleybalbond aangeboden om ook richting de ‘social media kant’ te gaan. Meteen ter plekke kleine filmpjes maken, op Facebook plaatsen, we Twitteren erbij. We kijken heel sterk naar wat we kunnen toevoegen. We hebben in dit geval dan ook niet gekozen voor een EVS systeem, maar voor een Amerikaans systeem, waarmee je heel makkelijk de koppeling kunt maken

naar Facebook. Wat dat betreft werken we net wat persoonlijker.”

VOLLEYBAL

Het volleybalproject besloeg vier weken. In drie daarvan moest het Nederlandse herenteam aan de bak in Eindhoven, Almere en Rotterdam. In het andere weekend speelden de Nederlandse dames zes wedstrijden in de nieuwe topsporthal in Doetinchem. Allus zette er zijn vrachtwagen in voor de 8-camera registratie, waarbij ook een crane werd ingezet. “In totaal waren we met 21 mensen aanwezig. De rechten van die beelden liggen bij IMG. Ze worden via de satelliet naar hen geüpload en daar kan iedere broadcaster die iets wil uitzenden het vandaan halen. De NOS heeft bijvoorbeeld samenvattingen getoond en in Polen werd de wedstrijd tussen de Nederlandse en de Poolse dames live uitgezonden.” Filmen gebeurt uiteraard volgens de richtlijnen van de FIVB. “Zij geven aan hoeveel camera’s ze willen hebben en waar die moeten komen te staan.”

VAK APART

Sportregistratie is een vak apart, weet Pelupessy: “Het is een andere manier van werken. Het gaat snel, elk punt moet raak zijn en als cameraman kun je dus geen moment je aandacht laten verslappen. Volleybal is dan misschien nog wel moeilijker dan bijvoorbeeld voetbal, omdat het allemaal sneller gaat. Je moet er ook wel affiniteit mee hebben en er wat van afweten, omdat je ook vooruit moet kunnen denken. Waar gaat die bal terechtkomen? Wat is belangrijk om in beeld te brengen en wat gebeurt er rondom het veld dat ook interessant is? Time outs, publiek....het speelt allemaal mee.”

TOEKOMST

“Video wordt gewoon de hele toekomst en naarmate het internet steeds meer via de televisie de huiskamers binnenkomt, wordt dat alleen maar meer”, weet Pelupessy. “Bij sport was vroeger alleen de wedstrijd interessant, maar nu er steeds meer middelen zijn om alles te bekijken, zal er steeds meer videocontent nodig zijn. Hoe verloopt een blessuretraject, hoe doet de materiaalman die al veertig jaar bij de club is zijn werk? Dat willen de mensen tegenwoordig ook zien. Ze willen meer emotie en gevoel bij de sport die ze leuk vinden. Voor de bonden is dat ook weer interessant, aangezien zij ook mensen willen prikkelen om hun sport vooral te gaan beoefenen. Voor ons zijn dat heel mooie ontwikkelingen, net als het feit dat opdrachtgevers inderdaad meer op hun budgetten letten.”

ERVARING

De ervaring die Allus heeft in de sportwereld, levert ook voordelen op in de andere tak van het bedrijf, bij de bedrijfsfilms en commercials. “Voor de sport moeten we snel samenvattingen kunnen maken. Ook commercials en bedrijfsfilms kunnen we daardoor vaak al heel snel klaar hebben, puur door de ervaring uit de sport. We zijn het gewend om de zaken op die manier af te ronden.” In de nabije toekomst staan alweer heel wat mooie sportprojecten op de rol: “Eind september doen we de Superkombat World Grand Prix kickboksen en de autosport en paardensport lopen gewoon het hele seizoen door. Binnenkort gaat bovendien ook schaatsseizoen weer van start. We deden daar de site regie, maar zouden natuurlijk ook graag de hoofdregie doen.” ■

UNITED SPORT EN VÉÉL MEER

United4All, zo luidt het webadres van United en die titel slaat op het uitgebreide facilitaire pakket dat dit Nederlandse bedrijf biedt aan de diverse klanten. Het bedrijf verzorgt de faciliteiten ten behoeve van de registratie van programma's zoals RTL Late Night, Pinkpop en de MTV Awards, maar wordt ook ingezet voor ENG camerawerk bij o.a. Man bijt Hond en Boer zoekt Vrouw. Voeg daar de verhuur van televisiestudio's in Amsterdam, Hilversum en Aalsmeer, 4K registraties, contentbeheer, postproductie en satelliet uplinks aan toe en het curriculum van United is compleet. Lucas Vroemen

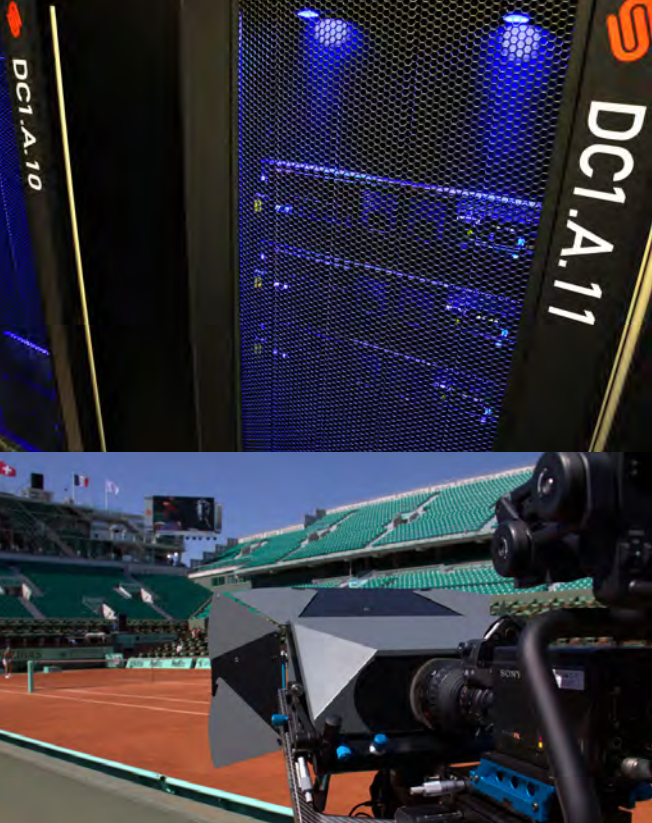
Twee bedrijfsonderdelen van United worden in dit artikel belicht. De activiteiten op het gebied van sportevenementen en het beheer van content met 'Media Exchange'.

SPORT

United is in Nederland vooral bekend vanwege de vele televisie- en multimediaprojecten. Sportproducties vormen een belangrijk onderdeel van de facilitaire werkzaamheden van het bedrijf. Volgens account manager Lex Meijer, neemt United zo'n 70% van alle sportevenementen in Nederland voor haar rekening. Zo registreert het bedrijf voor Endemol Sport ieder competitieweekend vijf van de negen voetbalwedstrijden in de Eredivisie met een aantal van de in totaal acht meercamerawa-

gens die United ter beschikking heeft. Maar ook alle thuiswedstrijden van het Nederlands Elftal en de Champions League wedstrijden van Nederlandse clubs, de nationale hockeycompetitie, het ABNAMRO tennistoernooi en het WK roeien komen de huiskamers binnen via de knoppen, kabels en technische handen van United. Als buitenlandse zenders interesse hebben in Europese sportevenementen komen ze ook vaak bij United terecht. Zo werkt United met grote regelmaat voor ondermeer BSkYB, ESPN en Eurosport.

Een van de grotere Nederlandse klanten van United op sportgebied is de NOS. Voor NOS Sport was United in het Russische Sochi tijdens de Olympische Spelen en in Brazilië tijdens het

WK voetbal. De voor- en nabeschouwingen en verslagen rondom het WK voetbal kwamen via één satellietwagen, twee meer-camerawagens en 25 man personeel van United vanuit Brazilië binnen bij het miljoenenpubliek in Nederland.

MEDIA EXCHANGE

Een ander belangrijk bedrijfs onderdeel van United is de Media Exchange waar ze content opslaat, digitaliseert, archiveert, encodeert en distribueert. Dit doen ze voor content eigenaren, broadcasters, video on demand platformen, telecom- en kabelmaatschappijen en corporate bedrijven. Zowel voor de content eigenaren als de consumentenplatforms. Jeroen van Rossum, eindverantwoordelijk voor de business unit Media Exchange, ziet een toename in de behoefte van management en distributie van video en bijbehorende data voor de corporate markt, de niet-media bedrijven. "Video is de nieuwe 'tekst'. Bedrijven gebruiken steeds meer video als onderdeel van hun communicatiestructuur. United springt daarop in met diensten en een platform. Zo bieden ze webcast portals voor deze markt voor live streaming en on demand publicatie, al dan niet met Powerpoint integratie, en maken ze koppelingen tussen de videopublicatie en sociale media in dit portal. United kan voor deze markt de gehele keten van registratie tot online publicatie verzorgen." Dat doet het al voor verschillende soorten klanten, van de traditionele content eigenaren - zoals producenten en televisiezenders - tot de telco's als KPN, Tele2 en Ziggo, en niet-mediabedrijven als Heineken en Akzo Nobel.

Voor een groot aantal VOD gerelateerde bedrijven verzorgt United de verwerking van de content. Daarbij gaat het met name om het binnenhalen van content, bewerken, verrijken, archiveren en publiceren. Voor het bedrijfsleven bieden ze behalve webcast portals, ook monetizing diensten voor YouTube en Over The Top (OTT) platformen voor VOD aan.

Videoconsumptie is aan het veranderen. Consumenten willen video zien op al hun apparaten: televisie, tablet, smartphone of laptop. Ze willen zien wat binnen hun interesse ligt, door hun peergroup bekeken wordt, het liefst op een zelf gekozen moment en tegen zo laag mogelijke kosten. Dat vraagt

om een aanpassing van de manier waarop content wordt verwerkt en gedistribueerd. United onderkent dit en heeft oplossingen ontwikkeld, waarmee de diensten nu en in de toekomst kunnen worden geleverd.

Behalve het management en de distributie van content liggen er in de toekomst ook nog andere kansen. Met name de introductie van een intelligente distributielaag, zoals het kunnen publiceren van content op basis van context, is voor United een belangrijke ontwikkeling. Het ligt voor de hand om de distributie van media niet enkel te zien als een logistiek proces van A naar B, maar daar slimme distributie op basis van context aan toe te voegen, geheel in lijn met de veranderende consumptie van video. Het verrijken van media zal daarom een steeds belangrijker plek in het productieproces in gaan nemen, zodat er extra waarde kan worden toegekend aan de diensten van United. Nu al biedt United applicaties om tijdens de registratie van televisieproducties de metadata al toe te kunnen voegen om zodoende zo vroeg mogelijk, al tijdens het productieproces, content te kunnen verrijken. Door deze extra services te ontwikkelen kunnen klanten bijgestaan worden in de steeds grotere vraag naar effectieve distributiemodellen en daarmee succesvolle businessmodellen. Daarom staat in de roadmap van United ook onder meer *targetted advertising* opgenomen: het op de content en doelgroep toegespitst aanbieden van advertenties.

EURO MEDIA GROUP

United heeft, als onderdeel van de Euro Media Group, toegang tot de lokale markten in veel Europese landen. Het gaat de Media Exchange diensten verder internationaliseren en het OTT platform toevoegen aan de keten van diensten. Dat geeft de mogelijkheid om het gehele proces van registratie tot publicatie, 'from lens to eyeball', voor nationale en internationale klanten te ondersteunen. De uitrol van diensten worden uitgebouwd met 'white labeled' en aanpasbare OTT platformen voor Europese partijen die OTT video content (on demand en/of lineair) willen publiceren. Dit OTT platform is vervolgens beschikbaar op alle devices, inclusief smart TV en Chromecast, en ondersteunt alle bestaande VOD modellen als SVOD (abonnementen) en TVOD (betaal per film). ■

BROADCAST STORAGE CONTENTBEHEER, ARCHIVERING EN VEILIG BACKUPPEN

Het opslaan van gegevens vormt één van de sleutelementen bij de digitale omzettingen van het content vervaardigen, editing, distributie en ontvangst door de eindgebruiker. De markt voor broadcast en entertainment heeft steeds meer behoefte aan opslagcapaciteit, slimme archivering en het veilig backuppen van mega(master-) files in HD, 4K en 3D, hoge communicatie- en transportsnelheden, flexibele verspreiding over meerdere gebruikersplatforms tegen een concurrerende prijs. Dat maakt file based broadcast en entertainment storage tot een booming business. Ulco Schuurmans

Bij het opslaan van grote AV-bestanden voor broadcast- en entertainmenttoepassingen is er een ruime keuze aan mediadragers en archiveringssystemen. Van oudsher is de tapestorage een beproefd, flexibel en solide opslagmedium. Daarnaast zijn de harddisk-serversystemen in de vorm van de NAS- en SAN-configuraties gewild als broadcast storage solution. Van recentere data zijn de Flash- en SSD-systemen voor snelle opslag, zowel als archief / playout als opnamemedium voor de moderne videocamera. Met het opslagsysteem alleen ben je er natuurlijk nog niet. Daar behoren ook nog de HSM-opslagsoftware (onder Windows, Mac OS en Linux) en geïntegreerde netwerksystemen bij. Bekende leveranciers van storage solutions voor broadcast, entertainment, sport en evenementen zijn Oracle, StorageTek, Quantum StorNext, DataDirect Networks (DNN) in samenwerking met Tiger Technology, SGL FlashNet, Spectra Logic, Active Storage, Front Porch Digital, Avnet, Brocade, Emulex, Cisco, EMC, EVS, Rohde & Schwarz, Sony, Hitachi, Tandberg Data, Avid met ISIS, PROAVIO, Grass Valley (K2 en REV PRO), Black Magic SSD. Daarnaast voorzien ook de meeste NLE-suites in een vorm van storage solutions.

MODULAIRE SYSTEMEN

In de meeste meer grootschaliger gevallen gaat het om modulaire storagesystemen. Het basischassis met elektronica en opslag & archiveringssystemen biedt meerdere slots voor het

insteken en er weer uithalen van mediadrives en cartridges. Een aantal systemen laat het gebruik van meerdere media(dragers) in één systeem toe. Dan ben je meteen van alles af en hoeft geen data meer tussen verschillende dragers onderling te transporteren. Flexibiliteit en schaalbaarheid staan voorop. Let verder op de kostprijs per Terrabyte, het energieverbruik, de benodigde (speciale) systeemruimte, noodvoorzieningen bij (stroom)uitval en operatie- en beheerskosten. Dat kan flink per storage solution verschillen! Het systeem dient naadloos samen te gaan met de complete broadcastketen en desgewenst ook de playout te leveren en/of voor te bereiden. Een broadcast storage-systeem koopt de gebruiker niet alleen voor het bewaren en archiveren van het verleden en heden, maar ook voor de toekomst.

Een andere belangrijke eigenschap van een modulair professioneel opslagsysteem voor broadcast of entertainment is het monitoren van de levenscyclus van de gebruikte media en drives. Het Media Lifecycle Management (MLM) en Drive Lifecycle Management (DLM) voorkomen dat data verloren gaan doordat de drager of drive het begeeft. Tijdig overzetten naar een andere archiefplek en het heen en weer spoelen van tapes bijvoorbeeld. Dit heet in het jargon ook wel Extended Data Live Management (EDLM). Een andere vereiste is het controleren van de media vooraf op kwaliteit en opslagcapaciteit alvorens de AV-files weg te schrijven.

ONTWIKKELINGEN

Een belangrijke ontwikkeling vormt de sterk groeiende vraag naar het omzetten van film, videotapes en andere analoge formaten naar digital storage. Daar is veel over te doen. Aan de ene kant is er de angst dat het oude analoge materiaal de tand des tijds niet doorstaat. Aan de andere kant spelen het veel sneller file based kunnen doorzoeken en de playout een belangrijke rol. Drijfveren genoeg om een modern storagestelsel aan te schaffen. De verwachting is dat in het jaar 2018 daarvoor zo'n 99 Exabytes (N.B. 1 EB=1.000.000.000.000.000 bytes, of te wel 1018 B) nodig zullen zijn. Momenteel gaat het nog om vele Petabytes (1PB = 1.000 TB) voor de industrie, maar de capaciteitshonger groeit met de dag.

Bij de broadcast- en entertainmentnetwerken is het allemaal content distribution, post-production vanuit diverse locaties en in the cloud wat de klok slaat. De volumineuze AV-bestanden overall, tegelijkertijd, in het juiste formaat, streaming en on the fly voor handen. Daarvoor zijn aan het desbetreffende

netwerk gekoppelde grote servers op basis van harde schijven, tape based media, SSD / Flashcard of optische drives nodig. De NAS (Network Attached Server)- en SAN (Storage Area Network)-applicaties hiervoor zijn in alle maten en soorten verkrijgbaar. Een aparte tak van sport bij de content creation en post-production zijn de werkstromen waarbij meerdere journalisten, producers, redacteuren en videoartiesten over netwerken simultaan aan hetzelfde product werken. Ook hier geldt: grote bestanden, snel te vinden en on the fly beschikbaar.

Full High Definition (2K) en 3D stereoscopisch materiaal zijn al gemeengoed geworden. Het viermaal zo grote UHD (4K) is in opkomst en 8K komt er aan. Dat maakt de honger naar opslag- en transportcapaciteit weer vele malen groter. Dit niet alleen bij de broadcast en evenementen, maar met name ook bij de Digitale Cinema en sport.

Aan het camerafront is bij ENG en film-productie de tape vrijwel verdwenen. De harde schijf geeft het stokje steeds meer over

aan SSD, Flash storage en hoogwaardige geheugenkaarten waarvan er steeds meer professionele varianten komen. Het spreekt van zelf dat deze opslagmedia snel in een storagestelsel te steken en naar het gewenste opslagformaat te converteren zijn. Editors en de uitzending in primetime hebben geen behoefte om op de content te moeten wachten. Flash is in trek bij snelle streamingtoepassingen. Een andere ontwikkeling betreft de controle op afstand en de koppeling met tablets en smartphones. Dit zowel door de producers en editors als bij de eindgebruikers. Get smart on distance for the content. Bestanden overall bereikbaar op elk tijdstip en in het gewenste (streaming-)formaat.

NOG LANG NIET DOOD

Voortdurend zijn er geruchten dat het met de tape en harde schijf een aflopende zaak zou zijn. Solid State Storage gaat hen toch vervangen? Op de langere duur vermoedelijk deels, maar voorlopig nog zeer zeker niet. De praktijk leert momenteel volop anders. Nieuw bij de harde schijven zijn de hogere media-dichtheid (meer digitale info op hetzelfde

MEET OUR NEW FAMILY MEMBERS

HS-2200

The Datavideo HS-2200 is a truly portable solution for on-the-go mixing. The HS-2200 switcher comes with great features such as a 6x6 SDI genlocked matrix, dual PIP and a built-in title overlay system that works with a range of Datavideo CG software. Like all Datavideo hand-carried studios, the HS-2200 also includes a 17.3" multiviewer and a talkback system.

PTC-120

The PTC-120 has been designed with many indoor applications in mind such as live theatre events, concerts, conferencing, worship, talk shows and news. The Datavideo PTC-120 combines outstanding image quality with super smooth and quiet pan/tilt/zoom operation. When combined with the Datavideo RMC-190 a network of up to 7 PTC-120 cameras can be easily controlled by one user.

datavideo®

OTHER NEW PRODUCTS

AD-200

Audio mixing/
audio delay

HRS-30

Portable recorder

TC-200

HDMI CG overlay
interface

PTC-150

PTZ camera

SEE ALL NEW PRODUCTS AT IBC 2014!
BOOTH: 7.D39

DATAVIDEO TECHNOLOGIES EUROPE B.V.

INFO@DATAVIDEO.NL
WWW.DATAVIDEO.INFO

broadcastrental.com

BROADCAST RENTAL

Broadcast Rental B.V

T +31 35 888 68 25

E info@broadcastrental.com

Johnny Kraaijkampplantsoen 3
MediaPark - Hilversum

broadcastrental.com

de HD RF Specialist

- ▶ Olympische Spelen Sochi
- ▶ 200 Jaar Landmacht
- ▶ Tomorrowland
- ▶ Serious Request Leeuwarden
- ▶ WK Roeien Amsterdam
- ▶ WK Hockey
- ▶ European MTV Awards
- ▶ Interlands Nederlands Elftal

BROADCAST
INNOVATORS

HOI

"Elke adverteerder zou deze
advertentie moeten lezen."

Harry Dekker, Media Director Unilever Benelux

Een adverteerder die wil weten of hij het juiste bedrag betaalt voor z'n advertentie kijkt of een titel het HOI-keurmerk heeft. Dan zijn de oplagecijfers gecontroleerd en zijn de advertentietarieven daarop gebaseerd. PS Deze titel heeft het HOI-keurmerk. HOI. De Harde Cijfers. www.hoi-online.nl

ROHDE & SCHWARZ DVS

Rohde & Schwarz DVS heeft met de SpycerBox familie een flexibele en modulaire storage oplossing, met bewezen betrouwbaarheid, voor high-performance file-based workflows. Deze RAID protected shared storage is een SAN-in-a-BOX concept, met NAS/Ethernet access. SpycerBox Ultra II is het nieuwste lid van de R&S DVS storage familie, meteen de meest cost-effectieve storage met 48st. 3.5"

disks en een capaciteit van 288 TB in één 4U chassis.

SpycerBox Flex, in SSD versie, bereikt intern een transfer data rate tot 126Byte/s, heeft standaard een geïntegreerde QuadPort 8 Gigabit Fiber Channel met additionele 10 Gigabit Ethernet uplink. Volledige uitsturing van deze poorten zonder enige dip in performance is dus mogelijk, met ruime reserve. Door de constant lage latency verlopen ook IOPS-intensieve applicaties met honderden aangesloten clients soepel.

SpycerBox Cell is de storage met de hoogste performance onder de Rohde & Schwarz DVS producten, is eenvoudig te scalen en biedt maximum densiteit en betrouwbaarheid dankzij een uniek failover systeem en een ongelooflijke snelheid tot 8K.

Het is een krachtige SAN in een 1 U chassis met gegarandeerde data rates voor alle uncompressed en compressed formaten in SD, HD, 2K, 4K, 8K en meer. Vooral post productie studio's, digital cinema mastering bedrijven en broadcast studio's die een future-ready en flexibele opslag wensen kunnen hun voordeel doen met de SpycerBox Cell.

De DVS-SAN, geoptimaliseerd voor performantie, volledig customizable, is de ultieme high-end storage oplossing voor post production workflows waar dagelijks enorme hoeveelheden data gegenereerd worden, met nood voor storage van honderden terabytes tot zelfs petabytes. De DVS-SAN kan moeiteloos honderden clients aan en is een betrouwbaar en extreem snel storage systeem voor film, video en CG data.

media-oppervlak) en het gebruik van lasers. 5 TB is al bijna standaard en PCI Express vervangt SATA. De standaard magnetische opslag Perpendicular Magnetic Recording (PMR) gaat naar Heat Assisted Magnetical Recording (HAMR), goed voor 60 TB. Grote serversystemen op basis van meerdere harde schijven zijn nog altijd voordelig per Terabyte, snel genoeg en steeds goedkoper. Dit zowel voor de SAN- als NAS- en RAID-configuraties. Aanvankelijk was de verwachting dat LTO tape het loodje zou leggen ten gunste van de optische en harddisksystemen. De kwaliteit van tapestoragesystemen is echter dermate hoogwaardig uitontwikkeld dat zij 20-50 jaar kunnen meegaan. Optische media takelen veel sneller af dan gedacht werd en het leven van een hard-disk is zeker niet eeuwig. Veel van de archiefkwaliteit bij tapes hangt af van de eerder genoemde MLM. Onderhoud en tijdig overzetten op een vervangende tape zijn heilig. De kosten per TB zijn relatief laag. Als een van de weinige tape media fabrikanten heeft FUJI film de durf gehad om te blijven innoveren en investeren en kan nu gezien worden als de enige tape fabrikant van formaat.

BASISSYSTEEM

Een compleet broadcast of entertainment storagestelsel bestaat uit drie componenten:

- 1. De database(-server) zelf.

Bijvoorbeeld opslag op basis van tape library of disk storage.

- 2. Een resource allocation module die het transport van en naar regelt. Veelal in de vorm van intelligente switches.
- 3. De modules voor de in- en uitvoer van de data. I/O-drives en players.

De componenten staan direct of via een netwerkstructuur in onderlinge verbinding. Een open architectuur en flexibiliteit bepalen de mogelijkheden tot uitbreiding en opschaling. De database-software registreert de locatie, formats, het gebruik en de vorm van de bestanden en data-assets plus metadatering. Dit aangevuld met de protocollen voor netwerkbeheer en de gebruikte bandbreedte, monitoring en onderhoud van de AV-stromen. Behalve de storage zelf voorzien tal van systeemconfiguraties ook in het totale concept van content-productie en -distributie, de trias ingest, edit en playout.

RISICO'S

Het eerste risico dat bij het archiveren opdoemt is het vergaan van ouder AV-materiaal. Analoge videotapes, geluidsbanden en chemische filmemulsies bijvoorbeeld. Hoe lang gaat deze kostbare materie mee? Wij hebben nog wat oude Kodachrome filmpjes liggen die er eigenlijk nog best goed uitzien. Maar ook tien jaar oude videobanden die al verkleven en kleur- en scherpte-

FUJIFILM

we share a passion for tape storage

ORACLE®

redefine IT.
FRONTIER BV

DISTRIBUTOR FUJIFILM TAPEMEDIA

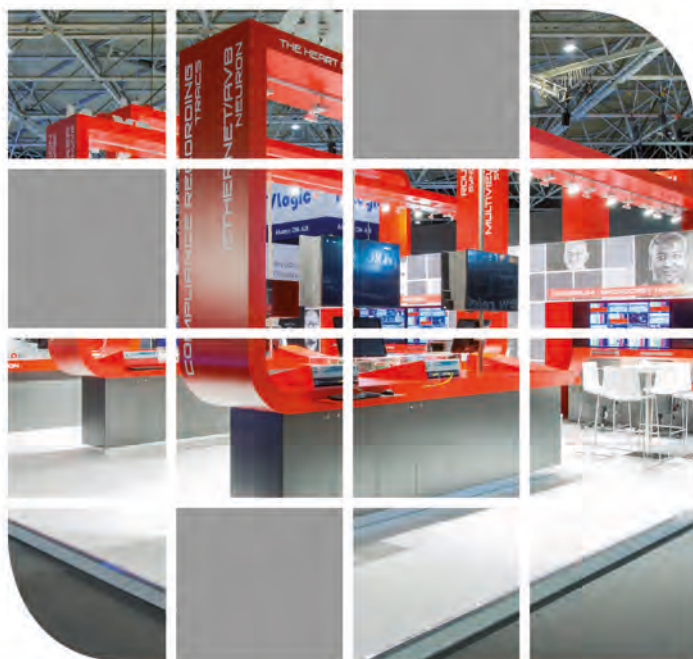
www.ltotapedrive.nl / www.frontierbv.nl

Nijmegen The Netherlands +31(0)24-3440162

FUJIFILM

BEZOEK ONS OP IBC2014

AXON
THE HEART OF BROADCAST

Met het hoofdkantoor in Nederland en kantoren wereldwijd, ontwikkelt, produceert en verkoopt AXON broadcast apparatuur van hoogwaardige kwaliteit voor de conversie, processing, monitoring en registratie van audio- en videosignalen.

Onze producten zijn het resultaat van geïntegreerde vooruitstrevende signaalbewerkingstechnieken, innovatieve engineering en modulaire flexibiliteit. De producten verzorgen hoge kwaliteit, betaalbaarheid en betrouwbaarheid voor missiekritieke broadcast-toepassingen.

Bezoek AXON op IBC in Amsterdam hal 10 - stand A21, om de laatste productontwikkelingen te zien!

WWW.AXON.TV

ORACLE/STORAGETEK

In de media- en entertainmentindustrie volgen nieuws, productie en uitzendingen elkaar in een razend tempo op. Hetzelfde geldt voor de filmindustrie, waar grote hoeveelheden al dan niet ruwe data de revue passeren. Al deze data wordt vroeg of laat opgeslagen op datadragers zoals hard- en flashdisks, alwaar naar gelang de actualiteit of importantie bepaald wordt hoe lang en waar de data opgeslagen gaat worden. Indien ruw filmmateriaal opgeslagen wordt, mag duidelijk zijn dat we het hier al snel hebben over vele Terabytes aan data. Binnen de broadcastindustrie is men er al achter dat dit onmogelijk allemaal op spinning discs gehouden kon worden en dus een uitwijk naar andere en ook minder kostbare media gevonden moest worden. Terwijl 'het medium tape' in de gangbare IT overigens onterecht op een laag pitje stond, was het binnen de broadcastindustrie tijd voor een wedergeboorte. Oracle StorageTek voorzag in haar vooruitstrevendheid deze kentering en bleef investeren in tape storage, getuige de lancering van een geweldige instap machine. Het gaat om de Storagetek SL150 die men eenvoudig herkent aan de wijze waarop deze Storagetek telg modulair uit te breiden is. Door er simpel een extra unit onder te plaatsen, die met een USB kabel is aan te sluiten, is de schaalbaarheid uitermate gewaarborgd. Gecompleteerd met een MAM (Digital asset management) tool en diverse plug-ins is dit de toekomst van betaalbare data storage binnen de broadcast- en entertainmentindustrie. Indien meer volume verwacht wordt, heeft Storagetek de SL8500 en SL3000 klaar staan voor deze job.

informatie verliezen. Tot voor kort werd het wegschrijven naar DVD en Blu-ray gezien als de goedkope oplossing om de levensduur van oude opnamen digitaal te verlengen. Nu blijken echter ook deze optische media gevoelig te zijn voor degeneratie van de optische laag en aantasting door opgeplakte labels, plastic opbergdoosjes, licht en luchtvochtigheid of micro-organismen. De Lineair Tape-Open (LTO)-band heeft daar veel minder last van. En je kunt oude digitale tapes steeds weer zonder merkbaar verlies naar een vers exemplaar kopiëren. Hetzelfde geldt voor harde schijven. Deze kunnen echter crashen en elektromagnetisch degenereren. De datastatus goed monitoren en eens in de zoveel tijd verversen luidt het devies.

Een tweede belangrijk risico vormt de technische veroudering van de dragermedia en drives. Daarvan zijn al diverse voorbeelden bekend bij oudere tapes en optische media. Waarin zijn deze straks nog af te spelen en op inhoud te doorzoeken? Het tijdig overzetten op de nieuwere generaties blijkt dan geen overbodige luxe te zijn. Fysieke beschadiging komt regelmatig voor. Overstromingen bij stortbuien, brand of oververhitting en interne storingen door stroomuitval hebben menig onvervangbaar AV-bestand naar de eeuwige mediajachtvelden geholpen. Zorg voor backups!

Heel banaal zijn risico's zoals het per ongeluk overschrijven van niet geblokkeerde media, het weggooien van een drager, inbraak door kwaadwilligen (hacking) en bezuinigingen (even wat ruimte maken in het AV-archief). Besef goed wat voor contentgoud er in het archief zit en maak een gedegen plan om

deze inhoud zo zorgvuldig mogelijk veilig te stellen. De leveranciers van storagesystemen kunnen je daarbij van advies dienen.

STORAGE MANAGEMENT EN BACKUP

Er zijn verschillende software- en hardware-technieken in omloop voor broadcast storage, archivering en het maken van backups. Wij houden hier de door de SMPTE gemaakte indeling aan. Hierarchical Storage Management (HSM) is de veelgebruikte term voor de software die het contentmateriaal op de server en het transport tussen applicaties (playout, postproduction) en het archief beheert. In de praktijk kan je daarbij nog onderscheid maken in de managementcategorieën filemanagement en backup. Het storage management zelf valt op de delen in de vier productcategorieën:

- Shared File systems;
- HSM-systemen;
- Disk Extenders;
- Data Movers.

Het hoofddoel van de storage management is om een maximale doelmatigheid van de storage devices te bewerkstelligen en deze transparant voor de draaiende broadcastapplicaties te maken.

Daarnaast is de eigen categorie van backup-systemen. Die file backup valt onder te verdelen in mirroring, simple backup en disaster recovery. Kortom, het dupliceren en veiligstellen van belangrijke mediabestanden op andere locaties. Ook dit efficiënt geautomatiseerd en geheel transparant voor de andere applicatiesoftware. In een aantal gevallen is er sprake van combinaties waarbij de storage-systemen meerdere productfuncties kunnen uitvoeren.

GEDEELDE BESTANDEN

De Shared File systems zijn afkomstig van de SAN-configuraties. Meerdere besturings-systemen en broadcast-applicaties kunnen gedeeld met dezelfde AV-bestanden werken. Een heterogene computeromgeving waarin verschillende computertypen, operatingssystemen en software voor postproduction en playout met dezelfde bestanden naadloos samenwerken. Bijvoorbeeld een combinatie van software voor special effects, hoogwaardige aftiteling en plain editing vanuit meerdere locaties. Geschikt voor MXF opent hier tal van deuren.

Een andere toepassing is multikanaal playout waarbij hetzelfde bestand op verschillende tijden op zowel server A als B beschikbaar dient te zijn. Een belangrijk voordeel van server attached storage is dat voor het systeem het materiaal direct aan de applicatie gekoppeld lijkt. Het niet meer heen en weer te hoeven sturen van datapakketjes (één gedeeld pakket volstaat) vergroot de beschikbare bandbreedte aanzienlijk. Ook is er geen redundant bestandsopslag meer nodig. Voor de wereld van broadcast en entertainment stelt een shared file-systeem een groot aantal videoservers in staat om dezelfde inhoud overal en op elk gewenst tijdstip te delen. Zo kunnen meerdere tv-netwerken grote aantallen commercials, nieuwsitems en series delen. Veel hangt echter af van de juiste beschrijving van de bestanden, zoals bijvoorbeeld MFX doet.

HSM

Een HSM-systeem is ontworpen om AV-materiaal tussen verschillende opslag-niveaus te migreren. Dit volgens de door de gebruiker gedefinieerde regels. In principe

**Media & Broadcast Industry,
how about your passion for
tape storage?**

DEZE GITAAR WINNEN?

Bekijk dan het filmpje op
www.av-entertainment.nl/prijsvraag
en vul daar het antwoord in!

**Welke tape(formaten)
worden er in het filmpje gebruikt?**

Dit is een gezamenlijke promotie actie van: Oracle/StorageTek, FUJIFILM, Farida guitars, Frontier Computer Corp. B.V.

ORACLE®

FUJIFILM

FRONTIER BV
redefine IT.

HERO BEHIND THE SCENES, FUJIFILM

Een van de meest aanwezige maar minst zichtbare spelers in de data storage (meer specifiek tape storage) is wel

FUJIFILM. De Japanse producent van datadragers die we in eerste instantie kennen uit de foto-, film- en audio-industrie timmert al jaren hard aan innovatieve oplossingen binnen de storage wereld. Met name het gebruik van Barium Ferrite ten koste van het gebruikelijke MP materiaal verhoogt de signaal-ruis verhouding en daarmee de kwaliteit en betrouwbaarheid enorm. Data opslag van 6.25 TB is geen sprookje maar keiharde werkelijkheid en er komt nog veel meer. De snelheid waarmee informatie van en naar tape gehaald wordt is gemiddeld sneller dan willekeurige harddisk. Als we nog even verder kijken naar het kostenplaatje zien we het volgende voordeel: besparingen met factor 15 zijn mogelijk. Nu we het toch over tape hebben, kijken we nog even naar de StorageTek T10K enterprise tape media waar we op dit moment al 8.5 TB wegschrijven op een enkele cartridge en er wordt gefluisterd dat dat wel eens kan groeien naar 50 TB binnen niet al te lange tijd. Dit, gecombineerd met de prachtige ontwikkelingen op metadata (MAM) vlak, maakt dat ook de broadcast-industrie niet buiten tape kan. Tape heeft gelukkig nog steeds een romantische verhouding met onze broadcastindustrie.

gaat het voor de draaiende broadcasttoepassing om één unit. Binnen dat ene systeem bestaat echter wel een hiërarchie van high performance, highcost media naar lower performance, lower cost media. Een ander onderscheid is dat tussen veel gebruikt en weinig gebruikt. Het HSM-systeem organiseert de opslag en snelle toegang op basis van de gebruikersfrequentie van de content.

De werking van een HSM-systeem voor broadcast is in hoge mate afhankelijk van de opgestelde regels en relaties. Videobestanden zijn niet zomaar een datapakketje! Voor on air playout op korte termijn dient een item al direct in de serversteigers te staan en niet ergens op een removable medium te zwerven. Het verband tussen gescheiden video- en audiobestanden die bij het afspelen een geheel moeten vormen is cruciaal. HSM ziet dat uit zichzelf niet. Zijn de regels eenmaal goed vastgelegd dan is HSM een betrouwbaar en hoogwaardig storagestelsel voor broadcast en entertainment.

DISK EXTENDERS

Het idee achter Disk Extenders is dat removable media er ook voor het storagestelsel net zo uitzien al een onderdeel van het spinning disk serversysteem. Gewoon een andere letter voor een drive in de server. Het voordeel is dat er slechts een korte aanloop of first level

cache op het vaste opslagmedium dient te staan. De rest van de content bevindt zich op een goedkoper uitneembaar drivemedium. Zodra er een aanvraag voor het bestand komt migreert dit naar de harde schijf en het cache van de broadcastserver.

De Disk Extenders zijn in trek voor applicatiebouwers die expanded storage nodig hebben. Een complete bibliotheek valt als removable media weg te zetten. Een beperking is wel dat de Disk Extender robotica dit medium ziet als slechts één grote disk. Bestanden kan je niet over meerdere removable media verdelen en los uit de bibliotheek verwijderen. Niettemin heel bruikbaar voor streaming broadcasttoepassingen.

DATA MOVERS

De term Data Movers geeft al aan dat het om het verplaatsen van databestanden gaat. Voor broadcast en entertainment storage betreft het in opdracht van het beheersysteem content tussen verschuilende hiërarchische niveaus bewegen. Dat gaat allemaal heel snel, direct en efficiënt. Vooral goed bruikbaar bij sterk synchrone en aan tijdschema's gebonden toepassingen. De geautomatiseerde Data Mover zorgt ervoor dat de content er op de juiste tijd en plaats is. Hierin schuilt echter ook het nadeel. Data Movers zijn niet intelligent en geheel afhankelijk van de juiste commando's. Naar de verkeerde afspel-

Think out of the box with R&S®VENICE.

R&S®VENICE is a future-oriented ingest and production server for highly optimized editorial and studio production workflows: R&S®VENICE will help you streamline your production from ingest to distribution.

Leading Solutions for Post Production and Broadcast.

www.dvs.de

R&S®VENICE

- Easy
- Future-oriented
- Open
- Reliable

ROHDE & SCHWARZ

PIX270i

Network connected
Video Recorder

HD|SDI VIDEO +
64 ch. MADI | DANTE | AES

3G SDI

MADI
48/96

Dante™

HDMI

USB

Multi Unit Frame-Sync, Up/Down & Cross, Frame Rate en Sample Rate Converters
tot 12-bit 4:4:4 over 3G-SDI | 64 channel DANTE & MADI (48/96 kHz) | Volledig redundant
volledige tijdcode implementatie | AVID DNxHD en Apple ProRes 4444 van 30 tot 330Mb/s

**AUDIO ELECTRONICS
MATTIJSEN**

Proberen ?

T: 020-6990480 | E: info@aem.nl | W: aem.nl

VIDEO DEVICES

locatie sturen is zo gebeurd. Daarom zie je leveranciers steeds meer HSM-functionaliteit aan de Data Movers koppelen. Verder zijn de Data Movers behoorlijk specifiek (eenkennig) en werken ze alleen goed binnen de eigen industrievorm en typen applicatie-interfaces. Dat maakt hen duurder in gebruik.

FILE BACKUP-SYSTEMEN

Het opslaan van backups gaat zowel naar vaste als uitneembare media. Dit gaat volgens een vaste strategie om de kostbare content voor broadcast, entertainment en evenementen veilig te stellen. Bij mirroring (dataspiegelen) draait een volledig gespiegelde kopie op een andere locatie terwijl het origineel veilig op de oorspronkelijke storageplek blijft staan. Een techniek die veel bij shared storage van files op verschillende broadcastservers in gebruik is. Bij RAID is het dupliceren naar multiple mirror-kopieën schering en inslag. Dat geeft de gebruikers nog eens een vals gevoel van veiligheid. Er staan immers toch genoeg duplicaten op het RAID-systeem voor als het mis mocht gaan? Met het groter worden van de opslagcapaciteit en dichtheid van harde schijven vergt het echter meer tijd om een beschadiging te herstellen. Treed er in de tussentijd nog een mankement op (een tweede schijf begeeft het of zo) dan is Leiden in last! Idem als een virus op meerdere dragerschijven toeslaat. Vooral Windows is hierbij kwetsbaar. Pas hiermee op bij web-based services.

Simple file backup is een standaardfunctie op vrijwel elk computersysteem. Er is onderscheid in een volledige en gedeeltelijke (incremental voor de laatste wijzigingen) backup. De procedure valt eenvoudig in te stellen door de systeemadminstrateur. Simpel en gewoon een must. Backuppen met een standaard utility werkt goed voor het OS, toepassingsprogramma's, register, tekst, spreadsheets en niet al te grote AV-bestanden. Mega-videofiles zijn echter andere koek. Er rijzen direct al vragen als over de enorme opslagcapaciteit, snelheid, vast of removable en de duurzaamheid van het backup-medium. Bovendien gaat het om grote contentdatabases die vaak 24/7/365 in gebruik zijn. Dat betekent een zorgvuldige scheduling voor gezette tijden en de bestanden die dan niet in gebruik zijn. De broadcast industrie loopt bij het backup-

pen nog enigszins achter t.o.v. de rest van de ICT-wereld. Solution aanbieders zoals Xendata, Metus en Marquis hebben ingezien dat er een inhaalslag gemaakt moet worden. Door de brache geïnspireerd dat wel. Door de overname van Frontporch Digital door Oracle wordt ook hier vaart gemaakt met specifiek ontwikkeling.

'STORAGE IS MEESTAL EEN MAATOPLOSSING VOOR JOUW EIGEN TAK VAN AV-BUSINESS'

Maar door te toename van file based werken komen er gestadig nieuwe producten bij. Er is nog een onderverdeling bij de simpele backup voor broadcast en entertainment:

- Het behoud van het originele dragermateriaal. Bijvoorbeeld content op tape, geheugenkaart of SSD. Dat houdt wel een nieuwe ingest in.
- Backuppen vanuit editing tools en andere applicaties. Dan blijft de master zelf met alle bewerkingen behouden.
- Het onderbrengen van content-databases in aparte folders en die in hun geheel back-uppen. Dan zit alles mooi bij elkaar. Ook de relaties met andere laagjes en embedded links.

Disaster Recovery betekent redden wat er te redden valt. En liefst natuurlijk alles. Bij broadcast en entertainment storage gaat het daarbij zowel om de applicaties, registers als de content. In feite een exacte kopie van alles wat er op het draaiende systeem zit. Anders mag je straks alles opnieuw installeren en de AV-bestanden bij elkaar sprokkelen. In de praktijk komt het disaster backuppen neer op het aanmaken van een ghost of volledige backup van een storagestelsel op een gegeven tijd waar nodig gevolgd door incremental backups van de content-bestanden. Combineer backups altijd met een goede virusbeveiliging. Ander bestaat de kans dat de problemen veroorzakende booswicht ook in de backup beland!

INTELLIGENTE BENADERING

In het kort een intelligente manier om de eigen broadcast storage solution te benaderen. Stel jezelf de volgende vragen:

- Waar bevindt de datacontent zich?
- Op welke manier(en) zijn de file based data opgeslagen?
- Hoe bewegen de AV-bestanden zich door het systeem?
- Hoe gaat het beheer (filemanagement) in zijn werk?
- Op welke manier en met welke prioriteit wordt er gebruik gemaakt van de datafiles?
- Welke mate van beveiliging (backup) is er nodig?

Deze zes vragen zijn te vertalen naar vier om de storage solution georganiseerde kwadranten. Het kwadrant Storage omvat de SAN, NAS, backup en archivering. In het kwadrant Data Connectivity staan de (netwerk-)componenten, glasvezel, 10 GB Ethernet of sneller, Fibre Channel over Ethernet en iSCSI. Het beheer staat in de kwadrant Data Management. Hieronder vallen o.a. de virtualisatie van de storage, migratie, Content Addressed Storage (CAS), het verifiëren van de gemaakte backups, toegang Firewall, opslagregels en het toegepaste File Area Networks (FAN). En het laatste kwadrant omvat de Data Security in de vorm van backup-methoden, encryptie en data repliceren. Sta verder ook stil bij het leren omgaan met deze storage systemen en het benodigde onderhoud. Een andere vraag betreft het kunnen analyseren van het filegebruik op het storagestelsel. Het gaat immers om Big Data en daar kan veel informatie over de efficiency van de AV-workflows en het gedrag van kanten in zitten.

Voorzichtigheid is de moeder van de porseleinkast. Dat geldt zeker ook voor storage systemen in de broadcast-industrie, bij entertainment en evenementen. Deze systemen zorgen er niet alleen voor dat alles op de juiste tijd, plaats en format gereed voor playout en opgeslagen is, maar ook het voorkomen dat kostbare content verloren gaat. Storage is meestal een maatoplossing voor jouw eigen tak van AV-business. Ga niet over één nacht ijs en maakt gebruik van deskundig leveranciersadvies. ■

NEXT GENERATION TRANSCODING PLATFORMS

The Utelisys Next Generation Transcoder family represents the state-of-the-art for high-performance, video applications. The perfect platform for broadcast, mobile, cloud or OTT services, the Next Gen Transcoder can scale and be configured to meet your specific requirements. Configured with both the latest high performance Digital Signal Processors (DSP) and General Purpose Processors (GPP), the hybrid architecture of the Utelisys platforms offer the best of all worlds, and are the optimal solution for the encoding, transcoding and distribution of your video streams while keeping the cost per channel at a minimum.

The Transcoding Process

 IP-Streaming Satellite Live Broadcast Recorded Smart Phones Tablets Computers HDTV

Eric van der Burg nieuwe voorzitter Raad van Toezicht NTR

VVD-wethouder in Amsterdam Eric van der Burg is benoemd tot voorzitter van de Raad van Toezicht van de publieke omroep NTR. Hij volgt Pieter van Geel (CDA) op, die begin dit jaar de voorzittershamer neerlegde. Eric van der Burg (48) is sinds 1987 namens de VVD actief in de Amsterdamse politiek. Van 1987 tot 1998 was hij deelraadslid in stadsdeel Amsterdam Zuidoost, van 1992 tot 1997 portefeuillehouder. Sinds 2001 zit hij in de Amsterdamse gemeenteraad. Van 2004 tot 2010 was hij fractievoorzitter van de VVD, waarna hij in 2010 wethouder werd van o.a. Zorg en Welzijn, Sport en Recreatie. Ook in het nieuwe Amsterdamse college van B&W is Van der Burg wethouder, nu met als portefeuilles Zorg en Welzijn, Ouderen, Sport en Recreatie, Ruimtelijke Ordening en Grondzaken. Gedurende zijn wethouderschap zal hij afzien van de bij het voorzitterschap behorende vergoeding. Behalve een ervaren bestuurder zocht de NTR een voorzitter met een breed politiek en maatschappelijk netwerk. "Eric van der Burg voldoet daar in ruime mate aan", aldus NTR-directeur Paul Römer. "Wij zijn daarom zeer blij met zijn benoeming." Ook Eric van der Burg is blij met zijn benoeming: "Ik vind het een hele eer om op deze wijze een bijdrage te kunnen leveren aan de NTR, en daarmee aan een pluriform nationaal omroepbestel."

L1 stapt over op OmniPlayer

De regionale omroep van Limburg, L1, maakt de overstap naar OmniPlayer, het nieuwe uitzendsysteem van M&I Broadcast Services. Het pakket dat in samenwerking met verschillende radiostations in Nederland werd ontwikkeld, sluit naadloos aan op de wensen van L1. L1, dat als één van de eerste regionale omroepen in Nederland koos voor self support, is met name gecharmeerd van de gebruikersvriendelijkheid en de vergaande functionaliteit van het programma. De technische drempel is laag, en zelf technisch gecompliceerde handelingen zijn voor een groot gedeelte geautomatiseerd. Daardoor kan de programma-maker zich volledig concentreren op het maken van een goed programma, zonder zich zorgen hoeven te maken over de techniek. Erwin Jacob, Coördinator Audio techniek L1: "De software van M&I werkt al jaren probleemloos bij L1, 24 x7, 365 dagen per jaar. OmniPlayer is voor ons dan ook een logische, volgende stap. Het pakket volgt de wensen in de markt, en niet onbelangrijk: wij kunnen zelf ook nog sturing geven aan de ontwikkeling." OmniPlayer heeft een dynamische koppeling met de database van Dalet. Wijzigingen in het draaiboek worden direct doorgevoerd, zonder dat het draaiboek opnieuw geladen moet worden. Ook de uitgebreide mix editor die meerdere voice inserts kan bevatten, wordt positief ontvangen. De gebruikersinterface van de software is uitermate herkenbaar, waarbij de insteek is dat programmamakers met de software moeten kunnen werken zonder cursus. Tim op het Broek, programmamaker bij L1: "Het medium radio staat nooit stil. Bij deze ontwikkeling hoort het juiste gereedschap. Jarenlang hebben we binnen L1 met Dalet gewerkt en dat was tot voor kort precies goed voor de programma's die we dagelijks op ons station maken. Met OmniPlayer gaan we een stap verder. Met het oog op Social Radio is Omniplayer een uitkomst. Denk bijvoorbeeld aan het simultaan uitspelen van video wat in sync gehouden wordt met je audio ployout. Maar ook voor de conventionele radio-uitzendingen biedt OmniPlayer op audio gebied veel meer mogelijkheden. Het is erg gebruiksvriendelijk en vooral een stuk logischer. Met een aantal mensen hebben we al proef gedraaid. Ik kan niet wachten om er mee aan de slag te gaan!"

Broadcast & NIEUWS Audio Techniek

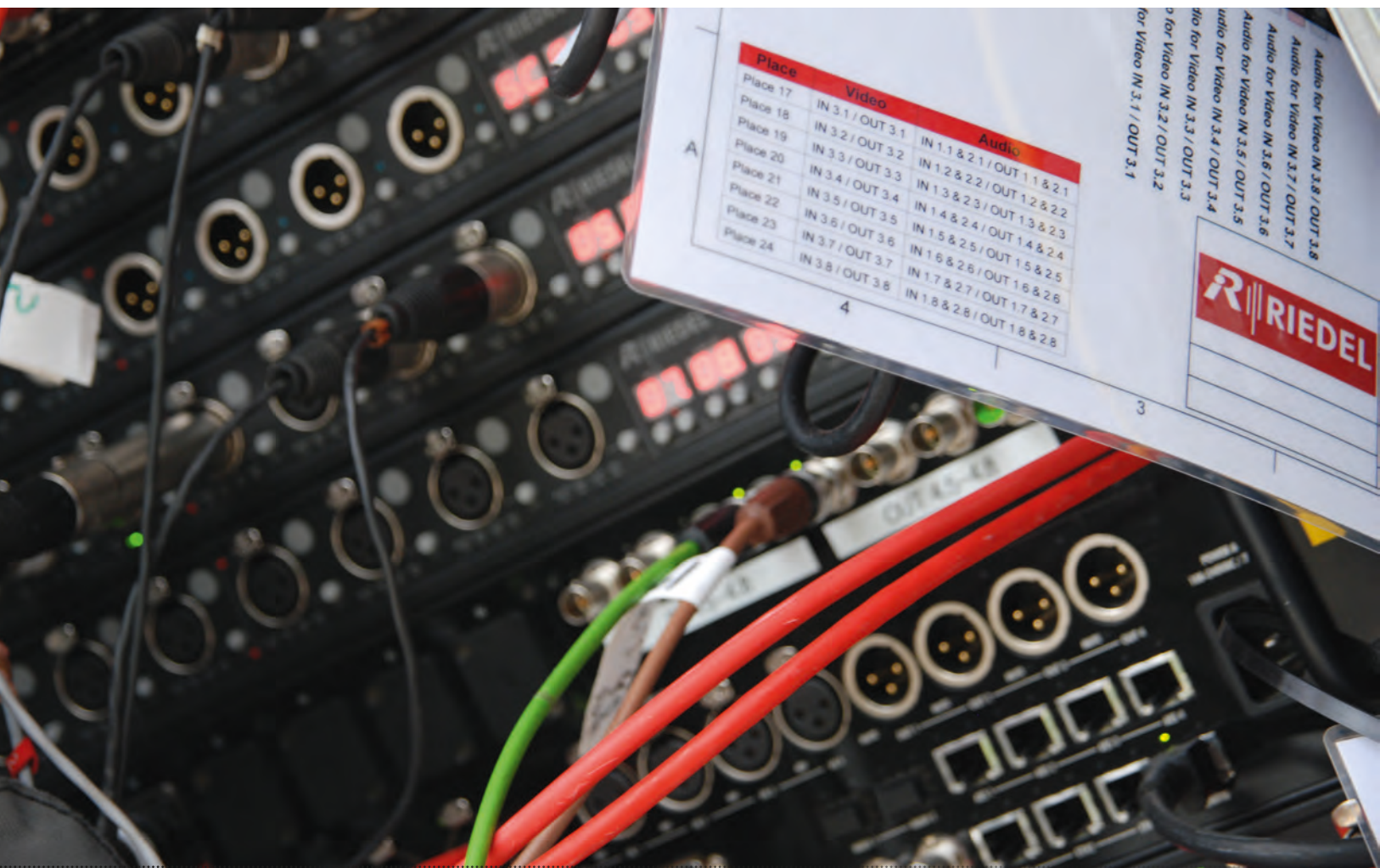
Verbeterd online archief BNR Nieuwsradio

Pluxbox kondigt met trots de nieuwe samenwerking met BNR Nieuwsradio aan. BNR Nieuwsradio heeft door middel van het Pluxbox product pbAudioEncoder een verbeterde oplossing voor het audio archief. In samenwerking met BNR heeft Pluxbox de audiostream en het audioarchief omgezet naar de nieuwe Simple DASH techniek. Met behulp van Simple DASH en de pbAudioEncoder van Pluxbox is het voor BNR-luisteraars nu mogelijk om programma's tot op de minuut terug te zoeken en terug te luisteren. Deze nieuwe techniek zorgt ervoor dat de luisteraar geen onnodige geluidsfragmenten hoeft te downloaden en efficiënt naar de gewenste seconde kan navigeren zonder enige vertraging. De luisteraar kan op de seconde nauwkeurig zijn fragmenten selecteren en beluisteren en kan deze vervolgens met behulp van een link delen met zijn vrienden. BNR nieuwsradio is de enige commerciële nieuwszender van Nederland en zendt 24 uur per dag nieuws uit. Al dit nieuws is vanaf nu dus terug te luisteren. pbAudioEncoder is een oplossing waarmee radio gedigitaliseerd kan worden en daarna gearchiveerd. pbAudioEncoder is één van de vele oplossingen voor radiomakers die Pluxbox biedt. Meer informatie daarover is te vinden op www.pluxbox.com.

PRISMAHUB op IBC

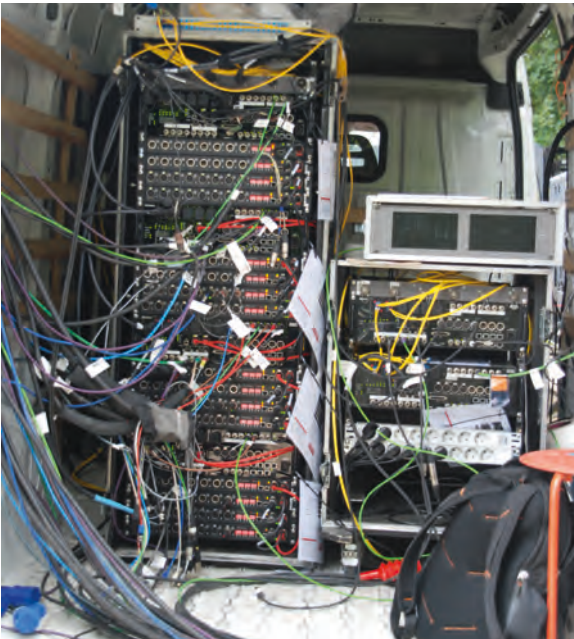
Te zien op de IBC in Amsterdam: Media Asset Management van Nederlandse makelij. Dat is PRISMAHUB, het op het VidiSpine framework gebouwde contentsysteem voor televisiestations, uitgevers en andere gebruikers met veel media en de behoefte om op veel verschillende kanalen te kunnen publiceren vanuit één centrale catalogus. Met behulp van PRISMAHUB kunnen gebruikers in de cloud werken, dus zonder hoge initiële investeringen, maar worden ook hybride oplossingen geboden waarbij de hoge resolutie mediabestanden lokaal worden opgeslagen en de thumbnails, metadata en proxies in de cloud waardoor de 'best of both worlds' kan worden gerealiseerd en de beschikbare infrastructuur optimaal wordt gebruikt. PRISMAHUB is onlangs aangeschaft door Concentra, een van de grootste Belgische uitgevers en eigenaar van verschillende televisiestations in België, en The Innovation Station een nieuw media-initiatief, inclusief televisie zender van 3-voor-12 oprichter Erwin Blom. Op PRISMAHUB's stand in hal 8, B-01, zullen verschillende nieuwe toepassingen getoond worden, waaronder de volledige integratie met Tools on Air, het video play-out systeem, koppelingen via de YouTube API en de Mailchimp newsletter integratie. Ook te zien op de stand: het Burli newsroomsysteem. Het in Vancouver, Canada, gebaseerde bedrijf zal dit jaar de officiële release van het Burli NE (Next Edition) systeem aankondigen en ook daadwerkelijk kunnen laten zien. Burli NE is een multichannel, storybased newsroom systeem dat voorziet in de ingest, bewerking en distributie van nieuwsgereleerde content en is al geruime tijd in gebruik bij verschillende mediabedrijven in de wereld, waaronder Discovery in Scandinavië, Top in Zwitserland, WTOP in Washington DC en L1 in Nederland. Tegelijkertijd met de officiële release zal de nieuwe op Chrome webapp gebaseerde newsroomapplicatie worden getoond, ideaal voor portable gebruik van het newsroomsysteem.

VERKIEZING EUROPEES PARLEMENT

ELK SIGNAAL OP DE JUISTE PLEK

Mei stond voor de politieke wereld in het teken van de verkiezingen voor het Europees Parlement in Brussel. Riedel Communications werd daarbij ingeschakeld voor de realisatie van een grootschalig MediorNet real-time medianetwerk en een Artist digitale matrix-based intercomsysteem om alle signalen (HD-video, audio en broadcastkwaliteit intercomsignaal) bij de verkiezingen op de juiste plaatsen te krijgen en te verwerken.

■ Voor deze ‘moeder aller verkiezingen’ was een betrouwbaar en zeer veelzijdig netwerk nodig om alle uitzendingen en communicatie te ondersteunen”, vertelt Michel Melotte, technical video coordinator bij DB Video, dat het complete Riedel systeem leverde voor de verkiezingen. “We hadden al ervaring met het gebruik van Riedel apparatuur en waren dus ook al vertrouwd met de kracht en flexibiliteit ervan. We wisten dan ook dat we het konden inzetten om een gedecentraliseerde matrix met beschikbare signalen door het hele netwerk te creëren. Dus ondanks het vluchtige en snelle karakter van de ‘coverage’ van de Europese verkiezingen, waren we uiteindelijk in staat om elk signaal te benaderen zoals nodig was en een kwalitatieve output te realiseren naar elke plek in het netwerk.”

Het grootschalige systeem werd voor de verkiezingen door DB Video geïnstalleerd in de parlamentsgebouwen in Brussel. Het systeem bevatte onder andere veertig via redundant fiber verbonden MediorNet frames, twee Artist 64 intercomsystemen, het Riedel RockNet digitale audio-netwerk en een aantal Riedel panels die op de locatie al in gebruik waren. De systemen waren verbonden in een ringtopologie via het al aanwezige glasvezelnetwerk.

Het Riedel netwerk stelde DB Video in staat zeven verschillende broadcastsets met elkaar te verbinden - sommige met maar liefst acht camera's - die werden gebruikt voor de registratie van persconferenties, interviews, live commentaar en de uiteindelijke uitslagen.

Daarnaast werden nog eens veertig SNG posities middel MediorNet gefaciliteerd. Deze werden vanaf een basketbalveld verbonden met de posities in de aangrenzende parlamentsgebouwen.

Omdat DB Video een duidelijk plan had wat betreft routing en verwerking van de signalen, inclusief up/downconversie, het embedden en de-embedden van audio, en synchronisatie, was het voor Riedel mogelijk om alles een paar dagen voor de verkiezingen te programmeren en het hele systeem op voorhand te testen. De installatie werd zo bijna plug and play, waardoor DB Video het veel sneller dan verwacht kon installeren en zo alle aandacht kon richten op de laatste details van de netwerkconfiguratie.

Tijdens de uiteindelijke verkiezingen bleken de Riedel systemen zeer stabiel te zijn. De outputs bleven van hoge kwaliteit, ook toen 95% van de beschikbare bandbreedte in gebruik was. Overigens was technische ondersteuning van Riedel op locatie aanwezig om ervoor te zorgen dat eventuele problemen direct hadden kunnen worden opgelost. Door de succesvolle manier waarop de Riedel-spullen hebben gewerkt in deze applicatie, wordt nu binnen het Europees Parlement geëvalueerd of het systeem vast kan worden geïnstalleerd in de parlamentsgebouwen in Straatsburg, Frankrijk.

“Riedel apparatuur blinkt uit in de meest uitdagende omgevingen, waaronder dus ook bij live verslaggeving en communicatie bij high-profile verkiezingen”, vertelt Thomas Riedel, CEO van Riedel Communications. “Het team van Riedel Benelux onder leiding van Christiaan Haasdijk werkte nauw samen met DB Video en onze collega's in het Europees Parlement om ervoor te zorgen dat het geïnstalleerde glasvezelnetwerk een groot aantal signalen kon ondersteunen met behoud van een hoge beeld- en geluidskwaliteit, maar ook flexibel was in het beheer van een voortdurend veranderende reeks van bronnen en outputs.” ■

VOORBESCHOUWING IBC 2014

Van 11 t/m 16 september is de RAI in Amsterdam weer voor even het middelpunt van de complete broadcastwereld. Op de IBC, die wederom alle veertien hallen van de RAI beslaat, is weer het nieuwste van het nieuwste te zien op broadcastgebied. Naar verwachting zullen ruim 52.000 bezoekers de toonaangevende beurs bezoeken. Een aantal exposanten vertelt hier alvast wat straks op de Amsterdamse beursvloer te zien zal zijn.

Voor Axon markeert IBC 2014 de Europese lancering van haar monitoring & control software Cerebrum. Deze lancering valt samen met Cerebrum projecten bij CTV Outside Broadcast in Groot-Brittannië en ESPN in Mexico. Normaliter is software ontwikkeld voor controle of voor monitoring, maar Cerebrum combineert beide toepassingen. Flexibiliteit is essentieel in hedendaagse broadcastomgevingen. Cerebrum levert een op maat te maken controle en monitoring interface voor een groot scala aan producten van verschillende leveranciers, waaronder routers, production switchers, servers, receiver decoders, multiviewers en waveform monitoren, door middel van of SNMP (Simple Network Management Protocol) of door protocollen van derden. Axon introduceert tevens de loudness monitoring & logging-optie voor haar uitzendregistratie productlijn TRACS. Door middel van de Emsytech Hummingbird Loudness Meters, wordt alle audio (tot 8 stereo-paren)

gemeten voor Momentary Loudness (400ms), Short-term Loudness (3s) en Integrated Loudness (loudness voortdurend gemeten over het laatste uur). Gedurende live play of playback van de opgenomen content worden de Momentary, Short term en Integrated metingen getoond in audio bars, in sync met het video. Het verloop van de loudness niveaus tijdens een door de gebruiker gedefinieerde periode kan worden getoond in een loudness geschiedenis tabel welke geëxporteerd kan worden naar een pdf- of csv-bestand.

ROHDE & SCHWARZ

Rohde & Schwarz toont zijn productportfolio voor de hele 4K videoketen. In hal 7 (stand E25) worden producten voor de post-productie, ingest, opslag, playout, codering, multiplexing en transmitters voor 4K getoond. Het bedrijf heeft ook nieuwe functies toegevoegd aan de T&M om 4K devices te testen. Rohde & Schwarz demonstreert hoe haar nieuwste

transmittergeneratie de transportkosten drastisch verlaagt.

STREAM GROUP

Ook Stream Group is van de partij in Amsterdam. Het Nederlandse bedrijf levert al meer dan tien jaar haar oplossing aan operators, ISP's en broadcasters binnen en buiten Europa. In mei van dit jaar lanceerde Stream Group samen met de Nederlandse provider Online.nl haar interactieve platform Solocoo voor de Nederlandse markt. Dankzij het Solocoo platform kan Online.nl naast live TV, interactieve functionaliteit als Video on Demand, opname in de cloud en het kijken van live TV en opnames op elk scherm aanbieden aan haar klanten. Uniek aan het in Nederland ontwikkelde Solocoo platform is dat het platform volledig voor gebruik in de cloud is ontwikkeld. Dit betekent dat naast grote broadcasters en ISP's de oplossing ook interessant is voor kleinere partijen. Deze par-

tijen profiteren van de doorontwikkelingen die aan het platform worden gemaakt. Het Solocoo platform wordt afgenomen door klanten als Orange, M7 en Vodafone, maar ook kleinere partijen zoals de regionale televisiezender TV Limburg maken gebruik van de oplossing. Stream Group heeft met het Solocoo platform niet alleen een totaal oplossing, maar biedt ook deeloplossingen aan. Belangrijke innovaties zoals cloud opname, multiscreen of social media integratie zijn ook afzonderlijk af te nemen. Partijen die op zoek zijn naar innovatie binnen hun huidige oplossing vinden in Stream Group een belangrijke partner. Stream Group demonstreert het IPTV platform Solocoo dit jaar aan een internationaal publiek op de IBC. De stand van Stream Group is te vinden in hal 14 (14.L15).

STEREO TOOL

De audioprocessor Stereo Tool is ook te zien tijdens IBC. Stereo Tool verbetert de geluidskwaliteit van radiostations. Het repareert fouten in het audiosignaal, maakt het geluidsniveau constant en wordt gebruikt door bijna 700 FM radiostations, duizenden internetradiozenders en diverse DAB+-stations. Stereo Tool laat een FM-station harder en vooral zuiverder klinken dan vrijwel elke andere processor. Het signaal kan daarnaast geoptimaliseerd worden voor een betere weergave bij een zwakke ontvangst. De laatste decennia wordt muziek steeds luider uitgebracht. Dit gebeurt o.a. door compressie en door het 'wegsnijden' van pieken in het geluid (clipping), wat zorgt voor vervorming, een slechtere geluidskwaliteit en minder dynamiek. Stereo Tool repareert de clipping waardoor de vervorming vrijwel volledig verdwijnt en de dynamiek verbetert. De dynamiek wordt nog verder verbeterd door Natural Dynamics waarmee percussie-instrumenten apart versterkt kunnen worden. Stereo Tool staat bekend om haar gunstige prijsstelling en kwalitatief hoogwaardige audio, en biedt radiostations

de mogelijkheid om tegen een aanzienlijk lagere investering high-end audiokwaliteit aan te schaffen. Stereo Tool kan tevens worden gebruikt voor AM, DAB, HD, streaming en TV. De gratis versie van de software is meer dan 1.5 miljoen keer gedownload.

RADIO IBC - BROADCAST PARTNERS

Broadcast Partners heeft er dit jaar voor gekozen de beursbezoekers in de volle breedte te informeren over hun producten en diensten op het gebied van radio broadcasting. Dus van programmatransport en etherdistributie tot radiotoestel op FM, AM, DMB en DAB+, tot het optimaliseren van zendbereik of het leveren van studio- en zendapparatuur en antennesystemen et cetera. Broadcast Partners onthult op de IBC een nieuwe naam, 'looks' en features van hun PC-Radio radio-automatiseringssoftware. Bezoekers kunnen zelf zien hoe een professionele radiostudio werkt. Broadcast Partners heeft namelijk het initiatief genomen voor de radiozender: Radio IBC. Deze live FM-radiozender is tijdens openingsuren op beursdagen in Amsterdam te ontvangen via de ether op FM 88.5 MHz. Via Radio IBC worden de IBC beursbezoekers en andere geïnteresseerden op de hoogte gehouden van IBC-nieuws en actuele gebeurtenissen. De technische realisatie wordt verzorgd door Broadcast Partners. Top Format audio branding & jingles verzorgt de vormgeving en de verslaggeving wordt verzorgd door medewerkers van Regionaal Mediacentrum Twente, welke Broadcast Partners sponsort. De radiostudio bevindt zich op de stand van Broadcast Partners in hal 8 stand C81.

DATAVIDEO

De IBC staat voor Datavideo in het teken van de productintroducties. Maar liefst twintig(!) nieuwe producten zullen er op de beurs worden getoond. Net als in voorgaande jaren staat Datavideo op zijn vaste plek tussen hal 1

en hal 7, met een stand van ongeveer 120 m². De stand zal gedomineerd worden door de virtuele studio, TVS-1000. Ruwweg de helft van de stand zal gereserveerd zijn voor een 'green screen' presentatie van deze zeer eenvoudig te bedienen virtuele studio. Alle andere noviteiten zullen worden gepresenteerd op een lange tafel, met voldoende ruimte om de nieuwe apparatuur eens flink aan de tand te voelen. Zoals het Datavideo betaamt is alle apparatuur namelijk werkend te zien! Nieuw zijn onder andere drie nieuwe switchers, de vierkanaals SE-700, de zeskanaals SE-1200 en de zeskanaals SE-2200. Deze switchers zijn in verschillende varianten te verkrijgen, waaronder ook de uiterst mobiele en complete, draagbare variant van de zeskanaals SE-2200, de HS-2200. Naast het switchergeweld introduceert Datavideo ook twee nieuwe PTZ camera's, de PTC-120 en zijn grotere broer PTC-150. Datavideo staat in hal 7 op stand 7.D39

EGRIPMENT

Egripment lanceert tijdens de IBC show in Amsterdam onder andere zijn nieuwe lijn van 'Digital Remote Broadcast Products'. Daarnaast is een groot deel van de nieuwe lijn van camera support equipment te zien zijn zoals de TDT Crane, Starcam MKII, Universal Dolly en de Pro Traveller Crane (voor DSLR en HDV-camera's). De Egripment 'Remote Broadcast Solutions' maakt gebruik van de 306 Digital Remote Head als de artificial intelligence van het systeem. Deze is makkelijk te gebruiken voor alle type Broadcast Camera's en de moderne Digitale Cine Camera's. Deze Digital Head reageert uiterst precies en beweegt heel natuurlijk, is daarnaast eenvoudig aan te sluiten en te bedienen door middel van een Joystick bediening of een Graphical User Interface (GUI). Hij kan worden gebruikt in een 'stand alone' situatie, maar ook als onderdeel van een grotere totaaloplossing zoals bij 'Studio Automation'

See us at
IBC Stand 10.A31

RIEDEL

THE STAGE BOX FOR EACH FORMAT

MEDIORNET COMPACT

Real-time media networks for Video, Audio, Data and Communications

- Synchronized 50G Real-Time Network for the Price of a Multiplexing Point-to-Point solution.
- Flexible signal routing for 3G/HD/SD-SDI Video, Audio, Data & Intercom incl. Point-to-Multi-Point.
- Easy and intuitive installation of redundant systems.
- Fully compatible with modular Mediornet Systems.
- Ideal for events of any type and size such as fairs, sports events or festivals

www.riedel.net

vaak gewenst is. Egriment heeft tevens een lijn van custom-made Monitor en Teleprompter beugels beschikbaar die ontworpen zijn voor het gebruik met de nieuwe lijn camera support equipment. Het totale systeem is vergelijkbaar met concurrerende digitale systemen, maar de verkoopprijs is vele malen goedkoper, met betere specificaties. Ook te zien: de Egriment Universal Dolly. Deze maakt gebruik van een compleet nieuwe manier van besturing, vouwt in een klein en lichtgewicht pakket dat slechts 16,8 kg weegt, draagt een zeer goede laadvermogen van 200 kg en biedt een solide camera platform.

GRASS VALLEY

Grass Valley maakt op de IBC haar Europees beursdebuut na de fusie met Miranda eerder dit jaar. Deze IBC dus één stand en wel in Hall 1, Stand D-11. Grass Valley zal laten zien hoe zij ook na de fusie nauw blijft samenwerken met omroepen, content eigenaren, service providers en andere media klanten. 'Future-Ready-oplossingen', dat is het thema van Grass Valley dit jaar. Bezoekers van de IBC staan demonstraties te wachten van een aantal nieuwe oplossingen die voor het eerst in Europa te zien zullen zijn. Bijvoorbeeld de nieuwe LDX XtremeSpeed (LDX XS) camera in combinatie met het K2 Dyno Replay System — Oftwel ultra slomo in combinatie met de 'replay en highlight machine' van Grass Valley die nu met het dynamische 'AnySpeed' is uitgerust waarmee replay's op elke snelheid mogelijk zijn. Ook de GV STRATUS Payout is te zien als een Software as a Service (SaaS) payout technologie die de efficiëntie en flexibiliteit van cloud oplossing combineert met de prestaties en betrouwbaarheid van een solid-state payout server.

ERICSSON

Ericsson brengt haar onlangs uitgebrachte visie voor de 'media industrie in 2020' voor het voetlicht. In deze visie wordt een zestal

'game-changing trends' benoemd die voor iedereen in de industrie relevant zijn. Ericsson zal bovendien een aantal significante mededelingen doen die flink wat impact zullen hebben op zowel de industrie als de beleving van de consument en dat alles onder de noemer 'The Future of TV'. Denk hier aan PayTV via het web en andere IP, cloud en internet technologie in combinatie met broadcasting. Voor het eerst zijn ook de producten en diensten van Red Bee Media bij Ericsson te zien alsmede updates van andere recente acquisities als Mediaroom en Azuki. Ericsson Broadcast & Media Services, waar ook de Hilversums tak deel van uit maakt, kondigde onlangs aan dat naast de overname van Red Bee Media zij ook in Finland een broadcast hub krijgt. De Finse nieuws en entertainmentzender MTV (niet te verwarren met de muziekzender van Viacom) zal namelijk al haar playout en media management activiteiten aan Ericsson over laten. Ericsson zal MTV vanuit Helsinki gaan uitzenden maar ook andere zenders via deze hub gaan bedienen. Ericsson heeft thans mediahubs in Stockholm, Londen, Parijs, Sydney, Helsinki en Hilversum. Ericsson is met haar stand te vinden in Hall 1 op Stand 1.D61.

CARROSSERIE AKKERMANS

Carrosserie Akkermans is in de persoon van CEO Arjan Akkermans ook in 2014 van de partij op de IBC: elk jaar worden er wel een aantal 'broadcast vehicles' op de beurs getoond die door Akkermans in Oud Gastel zijn gebouwd. Dit jaar zal in elk geval Euro Media Group de OB14 van Videohouse laten zien welke door Carrosserie Akkermans in samenwerking met Project Builders tot stand kwam. Binnen op de stand van Axon zal de nieuwe LivePack gedemonstreerd worden: een mobiele meercamera flightcase productieset op basis van AVB techniek. Deze set kwam tot stand door middel van samenwerking met United, D&MS en Carrosserie Akkermans.

ROLAND SYSTEMS GROUP

Als toonaangevende leverancier van geïntegreerde audio- en video-oplossingen voor de broadcast- en entertainmentmarkt, zal Roland (stand 7. J38) de IBC gebruiken om nieuwe producten en technologieën te presenteren aan hun diverse klantenkring. Het Roland portfolio van innovatieve producten die zijn ontworpen voor het vastleggen, beheren en leveren van content voor uitzending en productie omvat AV mixers, video switchers, recorders, converters en AV-matrix switchers. Een interactieve stand zal de voordelen aantonen van Roland's geïntegreerde audio- en videoproducten, zoals de VR-50HD Multi Format AV mixer - evenals totaaloplossingen voor conversie, afspelen, opnemen en HD streaming. De VR-50HD biedt totaaloplossingen voor het leveren van content door middel van nieuwe media, zoals live streaming op het web, en real-time mixen en opnemen. De draagbare (lichtgewicht) VR-50HD is met HD multi-format ondersteuning, geïntegreerde audio en video voor het mixen en opnemen en met USB3.0 output voor web streaming tot 1080p eenvoudig te installeren en makkelijk aan te sluiten op de laptop om te streamen.

MOBILE VIEWPOINT

Mobile Viewpoint toont o.a. de WMT Agile 2.0 HD-videotransmission backpack. Gezien de behoeften van de klant voor de kleinere, lichtere systemen in het veld, voltooit de WMT Agile 2.0 bij Mobile Viewpoint de huidige vloot high-end IP-encoders. Het systeem is klein genoeg om tussen de camerabody en de batterypack te passen, of om te worden vervoerd in een kleine draagtas. Ondanks de kleine afmeting biedt hij nog altijd maximaal 8 4G modems, HD-SDI / CVBS / HDMI-ingang, een LAN-verbinding, satelliet / KA-sat / BGAN ondersteuning en 32 GB verwijderbare opslagruimte voor het opnemen van video ter plaatse. ■

RADIO 2.0

VISUAL RADIO

De term 'visual radio' hoor je steeds vaker, maar wat is het? Waar komt het vandaan en (vooral) waar gaat het naartoe?

Eind jaren '80 kende Nederland een bijna eindeloos aantal kabelkranten, iedere gemeente had er minstens één. De Commodore Amiga bleek een zeer geschikte computer om tekst grafisch verantwoord in beeld te brengen en op kleine schaal adverteerden de bakker en de groenteboer (en vooral gemeenten) hun aanbiedingen en nieuws op de kabelkrant. Toen de Regionale Omroepen ten tonele verschenen was er met de beschikbare budgetten geen 24/7 TV mogelijk. De regionale kanalen werden gevuld met tekst TV. Overdag werd het geluid van de regionale radio op het TV kanaal uitgezonden met tekst als beeld zoals we dat al kenden van de kabelkrant. Met de beschikbaarheid van betaalbare videosystemen en (bewakings) camera's boden steeds meer omroepen overdag op hun TV kanaal een blik in de radiostudio, waarbij dit beeld omringd werd met weer, verkeer en nieuwsinformatie. Kijkradio was geboren...

SCALA AAN MOGELIJKHEDEN

De laatste jaren gaat de ontwikkeling echter snel en is de term visual radio geïntroduceerd. Door de recente

ontwikkelingen begint de grens tussen radio en televisie vaag te worden en neemt het aantal kanalen toe. De oorzaak hiervoor ligt vooral in de toegenomen bandbreedte van de providers naar de consument. Van de oorspronkelijk beperkte bandbreedte (ether, kabel, satelliet) zijn we vol in de internettijd aangekomen waar dataverkeer vrijwel zonder beperking beschikbaar is. Radio luisteren we tegenwoordig van over de hele wereld via streaming en zelfs de vertrouwde FM zenders krijgen in de auto en op het strand concurrentie van hun digitale tegenhanger: DAB+. Die digitale nieuwkomer biedt een scala aan mogelijkheden, zoals het meesturen van albumafbeeldingen en informatie, of 'uitzending gemist'. DAB+ biedt de mogelijkheid en bandbreedte om in de uren na een uitzending datzelfde programma 'onder water' mee te sturen met het volgende programma. Op ontvangers die het ondersteunen kunnen luisteraars dus afstemmen op programma's van enkele uren geleden. Radio via internet biedt nog veel meer mogelijkheden en zo kan het gebeuren dat een radiostation op internet opduikt als een complete TV zender.

THOMSON

▶ VIDEO NETWORKS

SMALL
COMPACT
ADVANCED

MOBILE CONTRIBUTION ENCODER

VIBE CP6100 | HALF-RACK CONTRIBUTION PLATFORM

The VIBE CP6100 modular and high-density platform is ideally designed for space-constrained applications. It offers up to two HD channels plus DVB-S2X satellite modulation in a half-rack unit.

H.264 4:2:2 10-bit encoding, second video channel capability and 32APSK modulation are also available as software options.

OFFICIAL DISTRIBUTOR

DIGITAL & MEDIA SOLUTIONS BV
Watermolen 10 | Oud Gastel | The Netherlands
www.denms.nl

THOMAS VAN VLIET, BINNEN KRO-NCRV ACTIEF MET VISUAL RADIO

Thomas van Vliet helpt binnen KRO-NCRV de programmamakers met visual radio, in welke hoedanigheid dan ook. "De laatste tijd heb ik me vooral beziggehouden met een groot project binnen Radio 1, waarbij drie programma's van de omroepen KRO-NCRV, VARA-BNN en EO een maand lang diverse vormen van visual radio hebben getest. Hiervoor werden de radiostudio's aangepast, werd een soort tweede scherm ontwikkeld en een testpanel ingeschakeld."

Volgens Van Vliet moet er in beeld wel wat gebeuren, wil visual radio interessant zijn: "Domweg laten zien wat er in de studio gebeurt, doen we bij de meeste zenders al jaren. Daar is natuurlijk meer uit te halen dan nu gebeurt, maar er is veel meer reden om visual radio te kijken als er méér te zien is dan wat er enkel in de studio gebeurt. Visual radio is een mooie manier om de content die je uitzendt, te verrijken. Aanvullen met extra informatie bijvoorbeeld. Dat kan in veel vormen. Tekst, afbeeldingen, infographics en natuurlijk het studiobeeld. Maar wat de luisteraar/kijker wenst, dát is nog niet helemaal duidelijk. Daar is weinig tot geen onderzoek naar gedaan tot nu toe. Het grote visual radio-experiment van Radio 1 is één van de weinige keren dat er ook daadwerkelijk gekeken wordt naar wat de luisteraars willen, wat ze verwachten en wat ze aan kunnen."

Van Vliet noemt visual radio héél spannend: "Het is een vrijwel onontgonnen gebied. In eerste instantie denk je bij visual radio aan een webcam met 'een Twitterbalkje' en af en toe een titelbalkje om te laten zien wie de gast is. Maar er kan zoveel meer! Je moet er alleen constant voor waken dat je de kracht van radio - snelheid van het medium, de 'persoonlijke' band die een presentator met de luisteraar lijkt te hebben, het beeldingsvermogen dat getriggerd wordt bij de luisteraar en ga zo maar door - niet ondermijnt, dat je geen televisietje probeert te spelen en dat je continu moet beseffen dat voorlopig maar een klein deel van de luisteraars kijkt naar visual radio. Maar omdat dit aandeel langzaam maar zeker groter wordt en steeds meer mensen devices met een scherm gebruiken om radio te luisteren, moet je daar op anticiperen en op dat smalle koord balanceren. Dat maakt het heel spannend. Want hoe combineer je audio zonder beeld met audio én beeld? En hoe zorg je er voor dat de makers daarmee overweg kunnen? Allemaal heel interessante vragen die veel kennis vereisen van hoe de luisteraar/kijker het medium ervaart, maar net zo belangrijk: kennis van hoe je een radioprogramma maakt. En dat is nog één van de lastigste hobbels om te nemen."

Het is volgens Van Vliet behoorlijk complex om dit 'fenomeen' in de radio-omgeving te implementeren: "Ten eerste vereist het een andere manier van denken en werken, dat lijkt me duidelijk. Een radiomaker denkt niet in beeld, die denkt in geluid. En omdat de productietijd van een radio-item kort is en over het algemeen alles snel moet gebeuren, is er weinig tijd in de routine om 'óók nog eens' beeldredacteur te zijn of een webartikel te typen dat in visual radio meegenomen kan worden. Want de content moet ergens vandaan komen, of je het nu heel uitgebreid doet met teksten of minder uitgebreid met tekstballonnetjes of foto's. Er is constante begeleiding nodig óf iemand die zich daar continu mee bezig houdt. Dat moet iemand zijn die snapt hoe een radioredactie werkt én die teksten kan schrijven of redigeren, de visual radio-systemen snapt en dus een duizendpoot moet zijn. Los van het schakelen en registreren van camerabeelden natuurlijk. Een deel is te automatiseren, maar zeker niet alles. En dan kom je bij het tweede punt: geld. Want het klinkt mooi, maar het kost extra mankracht en dus geld. En de tijd dat het water tegen de plinten klotste in Hilversum is voorbij."

OMSCHAKELING

Probleem bij al die nieuwe mogelijkheden is dat de beschikbare financiële middelen niet meegroeien met de nieuwe mogelijkheden. Het stroomlijnen van de workflow biedt uitkomst. Het beeld zoals we dat kennen van een DJ die plaatjes draait komt eigenlijk alleen nog voor in archiefmateriaal uit de jaren '70. Inmiddels zijn ook de CD's naar het museum verbannen en luisteren we naar bestanden vanuit een database. Deze efficiëncyslag is al lang geleden ingezet en gaat nog altijd verder. 'Oude' bedrijven als Dalet hebben kans gezien om de omschakeling naar de moderne tijd te maken, maar ook veel nieuwkomers bestormen de markt met slimme oplossingen om het werk van de DJ eenvoudiger en sneller te maken.

ACTIEVE ROL

Gezien de historie zal het niemand verbazen dat Nederlandse bedrijven een zeer actieve rol spelen in de ontwikkeling van Visual Radio. M&I Broadcast Services uit Hilversum ontwikkelde OmniPlayer, play-out

software voor radio. Door te luisteren naar de wensen van DJ's kwam een product tot stand dat snel zijn weg vond naar een groot aantal radiostations. De kracht van OmniPlayer zit in het grote gebruiksgemak en het feit dat het draait op een PC met standaard hardware. Vergeleken met de grote investeringen, nodig in het verleden, zorgt OmniPlayer voor een liberalisering in radioland. "Met OmniPlayer kan een radiostation met één knop zowel audio- als videoclips en graphics starten zonder dat de DJ ingewikkelde handelingen hoeft te verrichten", aldus Peter van Klei van M&I.

GOED BEGREPEN

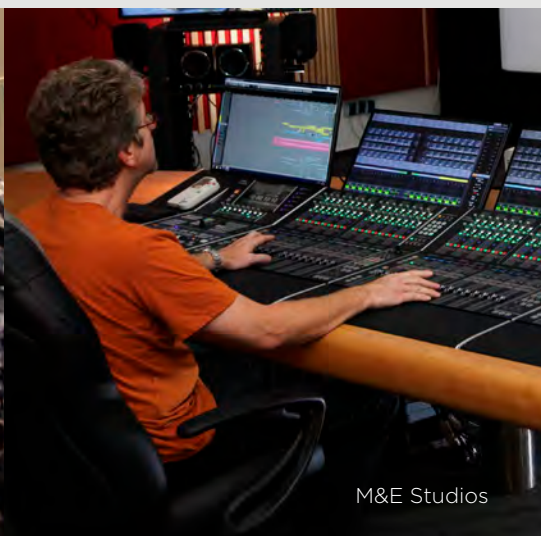
Het nieuwe medium DAB+ heeft visuele mogelijkheden, maar niet voor bewegend beeld. Internet daarentegen, heeft voldoende bandbreedte voor een compleet tv-station onder de noemer radio. Pluxbox (alweer een Nederlands bedrijf, zie kadertekst) ontwikkelde software voor visual radio met of zonder camera's. Graphics, albumafbeeldingen maar ook interactie met de luisteraar, een scala aan nieuwe

Where creativity matters

The SoundShack

M&E Studios

Stone Postproduction, Bratislava

NUAGE

Yamaha & Steinberg

Chosen by leading studios around the world, the powerful combination of Nuage and Nuendo 6.5 delivers a creative platform second to none.

With the most intuitive workflows for editing, mixing and recording, Nuage empowers you to focus on true creativity in your productions, delivering excellence to your clients, from re-recording to sound editing, from ADR to music production.

Talk to Yamaha now about how Nuage can help your facility deliver game-changing creative output.

For more information please visit www.yamahaproaudio.com

Connect with experience

WEERSVERWACHTING

DO	VR	ZA	ZO	MA
17° 8°	17° 9°	19° 11°	24° 12°	18° 10°

Het nieuws van alle kanten

07:53

PLUXBOX

"Onze producten zorgen voor een centraal overzicht waarin gemakkelijk samengewerkt kan worden", vertelt Dennis Laupman. "Dit is ook het geval met visual radio. De core van onze producten is pbRadioManager, hieraan kunnen verschillende modules worden gekoppeld zoals pbVisualRadio, waarmee het mogelijk wordt om het radiostation naar verschillende media te visualiseren zonder extra werklust. Wij gebruiken hiervoor verschillende webtechnologieën om op die manier krachtige en interactieve visuals te creëren."

Pluxbox heeft een applicatie waarmee het mogelijk wordt een slideshow te versturen naar digitale radio. Laupman: "Er zijn dus niet per se camera's nodig om visual radio te maken, het is ook mogelijk om het weer, verkeersinformatie of andere widgets te laten zien." Visual radio is volgens Laupman 'Radio 2.0': "Het hedendaagse publiek verwacht tegenwoordig veel meer, meer interactie en meer betrokkenheid. Radio is een traditioneel medium, maar door middel van visual radio is het beter mogelijk om moderne radio te maken. De koppeling met internet is hier een voorbeeld van. De vrees dat, vooral jonger, publiek afhaakt doordat er tegenwoordig zoveel media te consumeren is, wordt hiermee teniet gedaan. Radiostations zijn tegenwoordig '360 brands' en willen niet alleen on air, maar ook op andere gebieden gehoord en gezien worden. Visual radio maakt dit mogelijk."

Volgens Laupman is het niet moeilijk om visual radio te implementeren in de radio omgeving: "Met ons product pbVisualRadio in combinatie met pbRadioManager is dit helemaal niet moeilijk. Wij zorgen ervoor dat het maken en zenden van visualisaties geautomatiseerd en geïmplementeerd wordt in het proces. Onze producten zijn bereikbaar via de cloud, er kan dus overal mee gewerkt worden. Visual radio is een heel groot onderdeel van de toekomst van radio. Hybride radio is bijvoorbeeld een grote stap in de radiobranche, en ook hier kunnen weer visuals mee verstuurd worden. Visual radio zal zich alleen maar blijven uitbreiden."

DIEDERICK HUIZINGA, CREATIVE DIRECTOR BIJ PURE JINGLES

Huizinga en zijn PURE Jingles-collega's creëren de identiteit van radiozenders over de hele wereld. "Aangezien ik veelal zelf contact met de zenders heb, zie ik van heel dichtbij de mogelijkheden, de vragen en de wensen. We gaan steeds meer jingles maken met visuals erbij. Visuals zijn een versterking van een merk. Ik geloof ook dat radio er nog leuker door wordt. DJ's kunnen door visual radio ook veel meer uit hun programma halen. Ze kunnen veel meer doen met hun gasten in de studio. Je kunt laten zien waar je het over hebt, hierdoor geeft radio weer extra prikkels. Denk bijvoorbeeld aan hoe 3FM het doet. Daarnaast is het voor een zender en een DJ een extra tool om de identiteit te versterken door gebruik van visuals. We zijn tegenwoordig allemaal gewend om op één plek zoveel mogelijk geprikkeld en vermaakt te worden. We geloven daarom dat visual radio een verdieping is voor radio."

Volgens Huizinga gaan we visual radio uiteindelijk bij elke zender zien: "Net zoals je ooit van AM naar FM ging, zal het straks heel normaal zijn om als luisteraar lekker te 'appen' met jouw zender en tegelijkertijd te luisteren en te kijken." Voor de zenders zal een overgang volgens hem niet al te veel moeite kosten: "Naast een stuk techniek, wat gewinning is, zal het organisch verlopen. Als je kijkt hoe makkelijk iedereen gewend geraakt is aan de mogelijkheden van smartphones, zal ook visual radio steeds natuurlijker worden."

mogelijkheden. Daarbij komt dat radio luisteren vroeger eenvoudig was. Je stemde af op je favoriete FM zender en luisterde je favoriete programma of DJ. Visual radio gaat vele stappen verder. We luisteren niet alleen, we kijken ook. En dat op allerlei devices, van full HD scherm aan de PC tot O-LED scherm in de auto. En de mobiele telefoon niet te vergeten. Pluxbox heeft dat goed begrepen en biedt met hun producten optimaal kijkgenot op alle bestaande (en toekomstige) devices.

GRENS VERVAAGT

Een ander Nederlands bedrijf kwam vanuit een andere invalshoek en ontwikkelde samen met gebruikers een geheel ander aspect van visual radio. Burst Video, met 25 jaar ervaring in video, bouwde VOX als OEM product voor het

Amerikaanse Broadcast Pix. Met VOX kan een radiostation zonder investering in een volledige operationele videocrew van het radiostation een complete tv-zender maken. VOX stuurt de beeldmengers van Broadcast Pix aan en schakelt zo automatisch een complete studio aan video apparatuur zonder dat er een regisseur of schakeltechnicus aan te pas komt. Helaas is het zo dat de bemensing van een station de grootste aanslag is op het budget en een videocrew naast de bestaande radiocrew zou meer dan een verdubbeling van de kosten betekenen. Daar biedt automatisering met VOX uitkomst. Met de verschillende kijk op visual radio van de diverse ontwikkelaars (en programmamakers) begint de grens te vervagen tussen radio en televisie. Bij radio maak je programma's waarbij je geen beeld hoeft te hebben (iedere luisteraar

Scalability at its maximum with R&S®SpycerBox Cell.

R&S®SpycerBox Cell is a standout storage solution for demanding media applications. Never before have 30 hot-swappable drives been placed in a compact 1 HU system that allows incredible speed up to 8K. Its innovative and powerful design combines maximum storage density with system redundancy and easy maintenance – for absolute reliability and highest scalability.

Leading Solutions for Post Production and Broadcast.
www.dvs.de

 ROHDE & SCHWARZ

Stream Group

INTERACTIVE TV PLATFORM

Bezoek Stream Group op de IBC (Stand 14.L15).
Voor toegang of een afspraak info@stream-group.nl

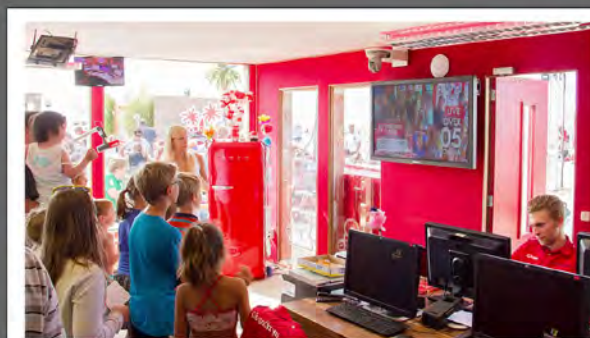

WILBERT MUTSAERS, ZENDERMANAGER 3FM, RADIO 6 EN FUNX

3FM maakt volgens zendermanager Wilbert Mutsaers altijd en overal gebruik van visual radio. Het station kent altijd beeld bij alle uitzendingen en levert dat al vele jaren: "Dat varieert van de geschakelde vaste camera's in de studio's tot het gebruik van handheld camera's in de ochtendshow van Giel Beelen en de uitgebreidere 'camera- en regieproducties' bij locatie-uitzendingen, zoals bijvoorbeeld op een festival als Lowlands. Radio 6 kent ook al langer visual radio en bij FunX hebben we het net opgestart."

Volgens Mutsaers gaat het heel wat verder dan het 'alleen maar laten zien wat er in de studio gebeurt': "Wij maken bijvoorbeeld al jaren gebruik van zogenaamde beeldjingles en sms/twitterfeed in beeld. Met de introductie van het 'appen' naar de studio via de 3FM app, kunnen sinds kort ook foto's door luisteraars en kijkers worden ingestuurd die in beeld zichtbaar gemaakt kunnen worden." Hoe spannend visual radio is, varieert uiteraard per programma: "Radio is een medium met potentie tot secundair gebruik, en dat secundaire gebruik kan daarbij meerdere kanten op: een activiteit combineren met radioluisteren waarbij 'kijken' geen optie is, bijvoorbeeld stofzuigen of werken, en activiteiten waarbij kijken juist een enorme verrijking is, bijvoorbeeld in social media interactie met het station en medeluisteraars/kijkers. Met andere woorden: visual radio moet ook te volgen blijven zonder beeld en voor mensen die wel beeld kijken, moet het zo interessant, leuk en informatief zijn, dat beeld een toevoeging is", aldus Mutsaers.

Bij de grote evenementen, zoals 3FM Serious Request is visual radio enorm populair, weet Mutsaers: "Hetzelfde geldt voor de shows waar veel gebeurt, zoals live optredens. Het zijn vaak de programma's die naast online bijvoorbeeld ook via 101TV of Nederland 3 te volgen zijn, zoals de Freaknacht en festivals. Anders gezegd: als de 'webcam' uitvalt dan regent het direct klachten." Visual radio kan eventueel zonder 'social radio-aspect'. "Maar het is natuurlijk niet wenselijk", vindt Mutsaers. "Ik heb zelf niet voor niets al vier à vijf jaar geleden het begrip 'social radio' bij 3FM ingevoerd. Mijn doelstelling is geen visual radio te maken maar social radio, dus samen met de luisteraars/kijkers inclusief de mensen die niet live luisteren/kijken, maar wel via social media aangesloten zijn."

'Wuifcam'

Program

moet bediend worden, ook die in de auto zonder de mogelijkheid om te kijken).

GEAUTOMATISEERD

Maar veel tv-programma's kunnen prima zonder beeld! Er is een veelheid aan praatprogramma's op televisie waarbij het beeld slechts ondersteunend is en niet essentieel. Ook aan de content kant vervaagt de grens tussen radio en televisie. 3FM heeft al jaren een echt tv-evenement in de vorm van Het Glazen Huis, een schoolvoorbeeld van uitstekende visual radio. Top voor de luisteraar, top voor de kijker! Q-Music in België heeft al enkele jaren het Beach House. In de maanden juli en augustus staat dat op het strand van Oostende en wordt er 24/7 uitgezonden op, zowel radio als televisie. Rudi Wynants, radiotechnicus bij Q-Music België, ontwierp de installatie voor het Beach House en slaagde er in een goed werkend systeem te bouwen dat onbemand hoogwaardige live televisie maakt zonder dat de DJ's afgeleid worden van hun werk en zonder dat de kijker zelfs maar de indruk heeft dat het geautomatiseerd is.

DAB

Als station heeft Q-Music de focus op promotie van hun station. Q-Music introduceerde o.a. 'wuifcam', een manier om Beach House bezoekers via televisie de groeten aan het thuisfront te laten doen, die dan na een telefoontje snel afstemmen op het juiste kanaal en vaak blijven hangen. Wuifcam werd geheel geautomatiseerd met

Broadcast Pix en VOX zodat er geen operator bij hoefde te staan. Door de vervagende grenzen vinden de eerste visual radio systemen ondertussen ook al hun weg in televisiestations. De te behalen besparing bij eenvoudige programma's maken de apparatuur een aantrekkelijke investering voor de stations om goedkoper te kunnen produceren. In het gevecht om de aandacht van zo veel mogelijk consumenten is nog voldoende ruimte voor visual radio om zich verder te ontwikkelen. De consument wordt steeds meer een individu dat gehoord en/of gezien wil worden en iedere mening telt. Er is geen zichzelf respecterende uitgever meer of er hangt een site aan waar consumenten kunnen reageren op artikelen. Het tweede scherm is al een begrip geworden en de interactie van radiostations met luisteraars zal alleen maar toenemen. Twitteren over een radioprogramma heeft een beperkt bereik (niet iedere volger luistert net ook dat programma), maar 'DABben' kan in de DAB+ techniek en dan bereik je als consument opeens alle luisteraars die hetzelfde programma op dat moment volgen (je commentaar schuift dan op het display voorbij). Het is wachten op de DABAPP (dAPP? Wie pakt het op?). En natuurlijk op snelle en brede acceptatie van DAB+, de broodnodige radio innovatie waar Nederland te lang op heeft moeten wachten. ■

Lossless conversion in the palm of your hand.

Uncompromising commitment to picture quality.

Lossless

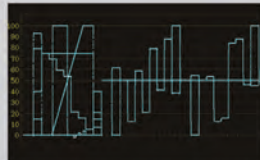
The VC-1 series faithfully converts the original source with no change in color or brightness. It supports super-blacks and super-whites, and converts video from cameras and other source devices with all the originality intact.

Color bar signal

Faithful conversion of color phase and chroma

Faithful conversion from super-blacks to super whites

Support for 1080p 3G-SDI.

Support for workflow combining audio and video.

Support for HDCP HDMI signals.

Rugged, high quality smart design.

NEW

VC-1 Series

VIDEO CONVERTER

HDMI to SDI
VC-1-HS

Conversion of video and audio signals from HDMI input to SDI output

SDI to HDMI
VC-1-SH

Conversion of video and audio signals from SDI input to HDMI output

FS Delay
VC-1-DL

Bi-directional Conversion of video and audio signals from HDMI to SDI or SDI to HDMI with Frame Sync and Delay

Shure introduceert QLX-D Digitaal Draadloos Systeem

Op de KOBABeurs introduceerde Shure het QLX-D Digitaal Draadloos Systeem. Dit systeem levert uitzonderlijke prestaties met transparante 24-bit digitale audio. Verkrijgbaar in verschillende bodypack en handheld systemen en in de Benelux leverbaar sinds augustus. QLX-D Digitaal Draadloos zendt nauwkeurig geluid met een hoge, vlakke frequentierespons. De automatische kanaal scan en IR synchronisatie van het systeem maken het vinden en toewijzen van een open frequentie snel en eenvoudig. Ideaal voor live sound evenementen, installaties bij bedrijven en overheidsinstellingen, academische instellingen, kerken, hotels en muziek podia. De solide RF prestaties van QLX-D zorgt ervoor dat gebruikers met vertrouwen het systeem kunnen inzetten in uiteenlopende situaties. "Dit systeem is ongelooflijk verfijnd en levert ongelooflijke draadloze audio prestaties. Het heeft uitstekende spectrum efficiëntie en frequentie banden tot 72 MHz. Hierdoor zijn QLX-D gebruikers in staat om meer kanalen in de lucht te hebben dan bij andere draadloze systemen in deze klasse", zegt Erik Vaveris, Wireless Category Director bij Shure. "QLX-D maakt van dezelfde technologie als onze high-end digitaal draadloze systemen in een betaalbaar pakket met een complete feature set." Met een compleet metalen constructie is QLX-D ontworpen om te opereren in veeleisende omgevingen. AES-256 encryptie is een standaard functie en kan worden ingeschakeld om een veilige draadloze transmissie te waarborgen. De intelligente lithium-ion oplaadbare opties geven het systeem een gebruikstijd van 10 uur en geeft resterende batterijduur weer in uren en minuten. QLX-D werkt met krachtige netwerk tools, waaronder Shure Wireless Workbench[®] 6, third-party systemen (AMX / Crestron) en iOS-apparaten met de ShurePlus[™] Channels mobiele app. Meer informatie op www.shure.nl.

EAVr schaft Midas M32 aan

Europe Audio/Video Rent BV heeft als één van de eerste AV-bedrijven in Nederland een digitale Midas M32 mengtafel gekocht. Deze mengtafel is uitermate geschikt voor de producties die eAVr faciliteert, zoals bijvoorbeeld het Nederlands Film Festival, Asperen Rock City en Boeruhrock. Het is een compacte tafel met 32 mic inputs, 16 outputs, AES50, 25 faders en héél veel uitstekende effecten. Op accessoires zoals stagebox en MADI-kaarten moet nog even gewacht worden, deze zijn al wel aangekondigd maar nog niet leverbaar. De huurprijs bedraagt € 130,- excl. BTW per dag, meer informatie vind je op www.eavr.nl

AVL distributeur voor ChamSys in Nederland

Het Belgische AVL heeft een sterk verleden in de verkoop en support van ChamSys in België en Luxemburg, met één van de hoogste standaarden op het gebied van klantentraining en support. Nu wordt dit allemaal uitgebreid naar Nederland, waar AVL nu ook ChamSys vertegenwoordigt. "Wij zijn er zeker van dat de kennis en ervaring van AVL zal bijdragen tot een hoge standaard van klantenservice, support en training in Nederland", aldus Luc Buytaert. Voor verkoop- en trainingvragen i.v.m. ChamSys in Nederland, kun je contact opnemen via info@chamsys.be of info@avl.be. Meer info is te vinden op: www.chamsys.be en www.chamsys.nl

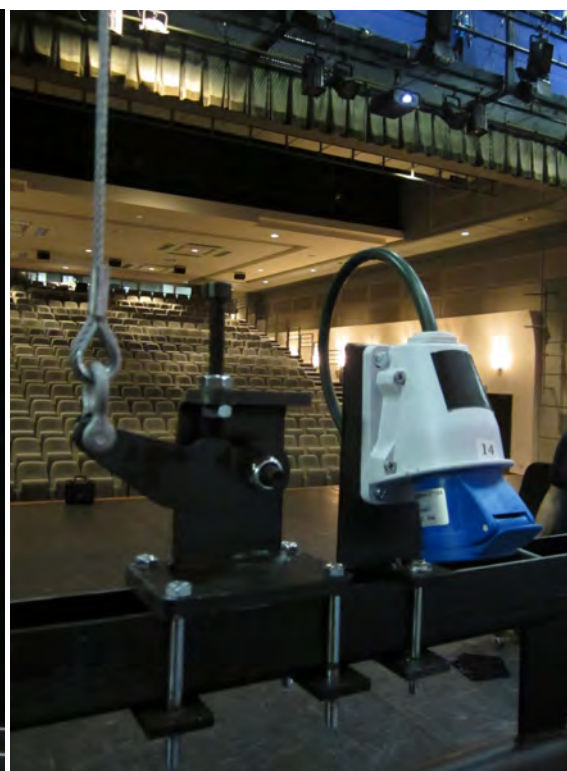
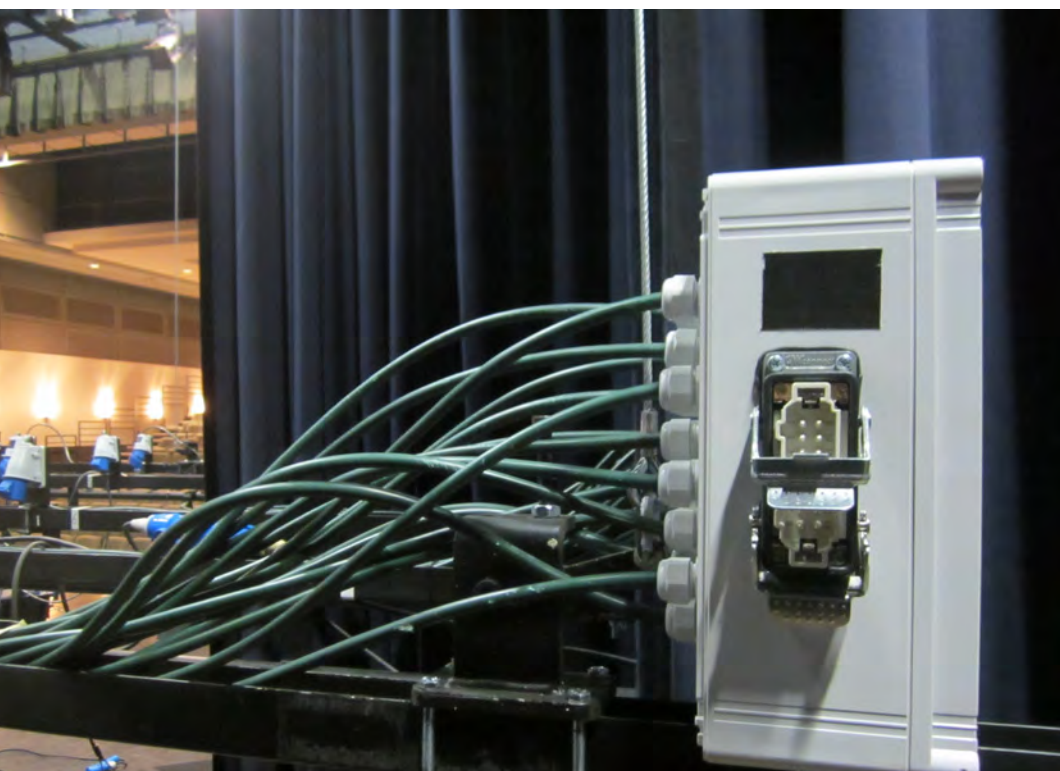
KRACHTIGE VERHUUR SOFTWARE

inspHire Verhuur Software levert een krachtige en efficiënte oplossing om uw winst te maximaliseren en uw bedrijf naar een nieuwe hoogte te brengen.

Meer dan 1.200 bedrijven, in de hele verhuurbranche, werken en vertrouwen iedere dag op inspHire. Bel ons vandaag nog voor meer informatie.

Tel +31 (0)30 291 9860
Web www.inspHire.nl
Email hallo@inspHire.nl

CC DE ADELBERG PLAN JE TREKKEN

Regelmatig tref je in dit blad verhalen over infrastructuur. Dikwijls hoor je daarbij over problemen met budgetten, vastgelopen aanbestedingen, knorrige technici die moeten werken met iets waar ze niet om hadden gevraagd. Dat het ook anders kan, bewijst het geval van CC De Adelberg in Lommel (België), waar sinds afgelopen seizoen een nieuwe trekkeninstallatie in gebruik is.

Het kan natuurlijk aan de hartelijkheid van de Belgische Limburgers liggen, maar wie De Adelberg binnenstapt, merkt meteen welke sfeer er heerst. Zoals op veel plekken is de technische ploeg er onderbe-
mand en overwerkt, maar ze doen er hun werk met veel
passie en vakkennis. En net zoals de technici in vele andere
theaters, bouwen ze boutje bij boutje aan de inrichting van
hun huis. In Lommel zijn ze met de aanpassingen wel een
stuk verder gegaan. Het begon met de oude trekkenwand
die aan vervanging toe was. De handbediende trekken

hadden een maximale belasting van 120 kilo en het was
onbegonnen werk om er mee te voldoen aan de eisen die de
meeste producties stellen. Niet alleen was het bedienen en
het opladen fysiek erg zwaar, het leidde ook tot risicovolle
situaties. Kortom, tijd om de kap te moderniseren en te
mechaniseren.

OPTROMMELEN

Na een aanbestedingsprocedure die wel wat voeten in de
aarde had, kreeg het studiebureau TTAS de opdracht om

een nieuwe trekkeninstallatie op papier te zetten. Zij maakten een vooronderzoek en schreven het bestek uit. Het uitvoeren kwam in handen van Stapotech, een klein familiebedrijfje, maar in de sector lang geen onbekende (zie kadertekst over Han Stakebrand).

CC De Adelberg is één van die vele cultuurcentra in Vlaanderen die een dak biedt aan allerlei vormen van kunst en cultuur: een polyvalente zaal, met een roltribune en zo'n 500 zitplaatsen. Dit soort zalen vraagt om een technische installatie die op hun behoeften is afgesteld. Ze werken met een beperkt budget en beschikken meestal niet over een toneeltoren (de installatie moet dus geen grote decorstukken uit het zicht kunnen hijsen).

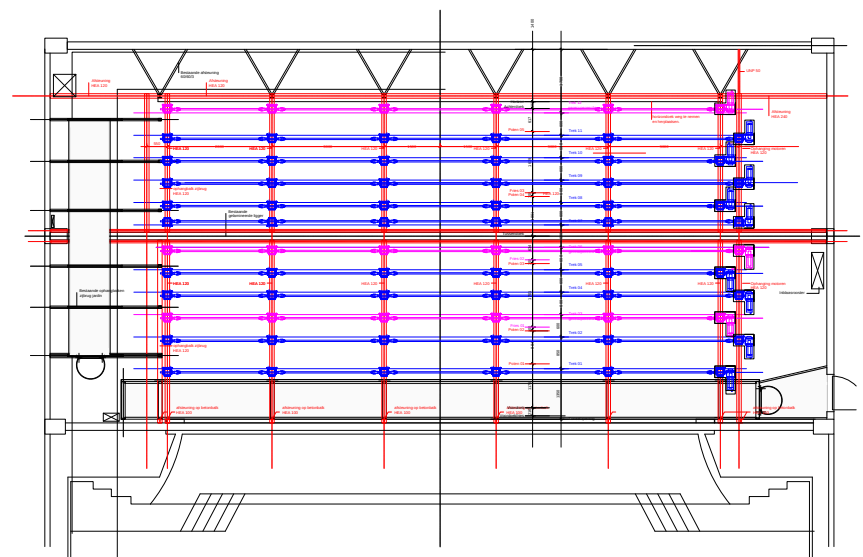
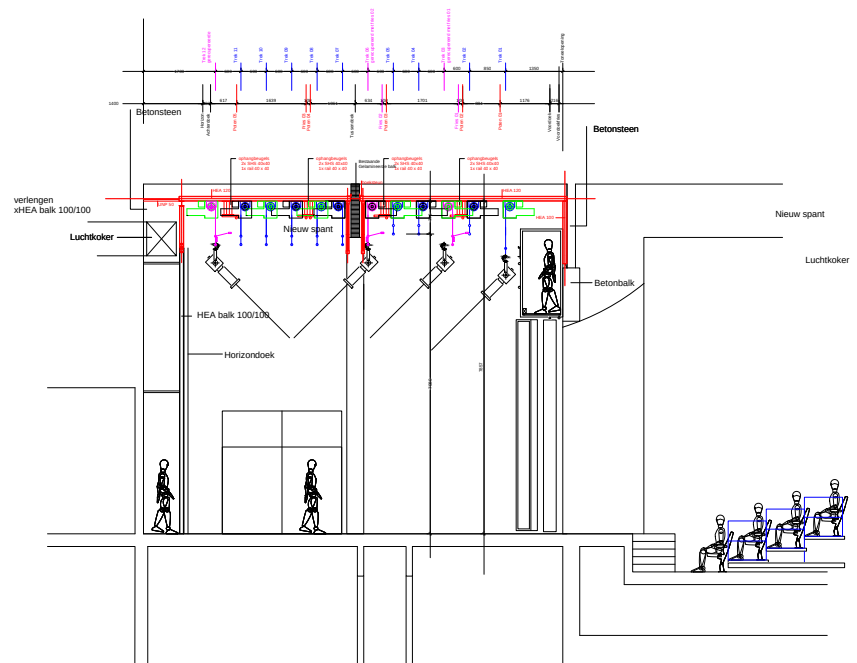
Het is juist de manier waarop Han Stakebrand een oplossing kon bieden voor de specifieke vereisten en de functie van de ruimte, die deze set zo opmerkelijk maakt. Zijn ontwerp van een trommeltrek is ideaal voor een installatie van deze omvang. Zo'n type trek is relatief eenvoudig in te bouwen, met een korte montagetijd. In nog geen twee weken tijd was de oude wand (overigens nog door vader Stakebrand geïnstalleerd) gesloopt en zat de nieuwe op zijn plaats.

Bij deze installatie wordt voor elke trek een versterkte as aangedreven met daarop een aantal trommels waar rond de staalkabels lopen. De trommels worden uit aluminium gedraaid en zorgen voor een bijzonder soepele en geruisloze gang. Deze opstelling is uitermate geschikt voor zalen met een beperkte hijshoogte, horizontale krachten in de kap worden geëlimineerd en bovendien is het systeem eenvoudig, onderhoudsvriendelijk en (dus) betaalbaar.

DE STURING

De hardware mag dan al beproefde technologie zijn, nieuw voor dit theater is het besturingssysteem. Dit is volgens de D8+ norm gemaakt (dat wil zeggen geschikt voor stilhangende lasten waar mensen onderdoor lopen) en is zo ontworpen dat de technicus die het hijsen of neerlaten van de lichtbruggen bedient, altijd zicht heeft op wat er op scène gebeurt. De eenvoudige display met touchscreen toont het volledige kapoverzicht.

Het was de bedoeling om een SIL 2 (Safety Integration Level) niveau te halen, maar toch een betaalbare bestu-

GRONDPLAN TROMMELTREKKEN

ring te behouden. “Geen automatisch bedrijf, dat je niks ziet en alles binnen veilige marges trekt”, vertelt Han Stakebrand. Het besturingssysteem heet dan ook niet voor niks Sencillo, Spaans voor ‘eenvoudig’. Alles wordt wel met het nodige gevoel voor degelijkheid uitgevoerd (dubbele remmen, tweevoudig koppel, tienvoudige zekerheidscoëfficiënt op de kabels). “Er hangen nu ook fatsoenlijke buizen in, met een grotere

DELTEC TAPE

GAFFER...

Maakt het verschil!

...maakt "**licht**" werk!

- ▲ Hoogste kwaliteit gaffertapes
- ▲ Gegarandeerde kostenbesparing
- ▲ Voor de meest uiteenlopende werkzaamheden
- ▲ Grootste scala aan kleuren en afmetingen
- ▲ Uit voorraad leverbaar

**TEST ZELF & ERVAAR
HET VERSCHIL!**

Vraag een **GRATIS** monster en de
nieuwe Licht en Geluid catalogus aan!

Deltec Tape

Industrielaan 24
Postbus 116

5406 XC Uden
5400 AC Uden

T: 0413 - 24 44 44
F: 0413 - 24 44 99

I : www.deltectape.nl
E: info@deltectape.nl

TECHNISCHE GEGEVENS

Zaal:

Diepte : 20,50m

Breedte : 19,50m

Hoogte : 06,50m

Toneel:

Diepte : 07,60m

Breedte : min. 09,00m max. 13,60m

Hoogte : 06,00m

Licht

4 lichttrekken met maximale belasting van 250kg

7 decortrekken met maximale belasting van 200kg

44 dimmers, 2.5kW IES Sinewave

54 dimmers, 2.5kW ADB Eurodim

12 dimmers, 2.5kW ADB Europack, digital

Geluid:

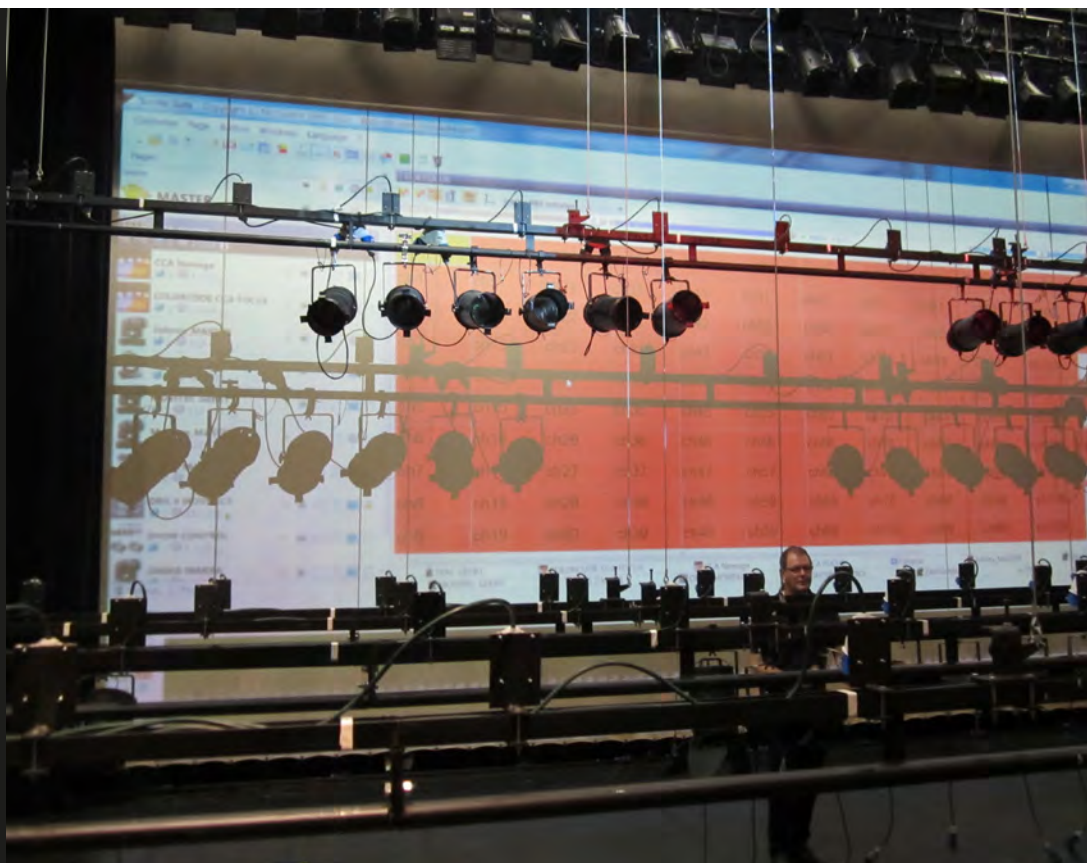
6 Luidsprekers Nexo PS15

2 Sub Nexo PS1200

Crest Audio Crest CA 6/9

Crown MA2400

6 Martin LE 400

wanddikte. Als je vroeger een paar lampen inhing, was je trek één groot wasbord.”

De besturing is ook ontworpen op gebruiksgemak. “Het voordeel van dit systeem is dat je kan jojoën. Als je een lamp moet bijstellen en je kan er niet met je hoogtewerker bij, dan ga je met je buis op en neer. Nou, dit systeem stopt precies iedere keer bovenaan en onderaan. Het heeft bovendien een acceleratie/deceleratie-functie, een rustige aan- en uitloop. Dat bespaart al flink op hete lampen die breken omdat een trek bij afbouw bruusk wordt geremd.” Dit is een aspect dat de ploeg ook gebruikt om de zware armaturen van het bewegend licht in en uit hun kisten te tillen. Het was de bedoeling om de bediening eenvoudig te houden. “Je kan eventueel een startvertraging maken voor een changement, een wave als je wil, maar geen cues. Dat kan wel met veel grotere besturingssystemen, maar dit blijft gebruiksvriendelijk en veilig. Mede dankzij dat kapoverzicht.”

“Dit systeem is uitermate geschikt voor kleinere theaters, met een kaphoogte van een meter of twaalf”, gaat Stakebrand verder. “Het is in principe niet beperkt in aantal trekken, maar we zijn gestopt bij 40, omdat het dan wat onoverzichtelijk wordt en je moet gaan doorschuiven op je beeldscherm. Hier heb je geen

SIL 3-systeem nodig met twee computers die elkaar controleren: je hebt hier geen changementen. Alles wat er inhangt is licht en tijdens de voorstelling gaat niks op en neer. Geen PC, wel PLCs die alles regelen. Een gelijkwaardige installatie met SIL 3-beveiliging kan makkelijk drie keer zo duur uitpakken. Dat is voor een theater als dit een grote drempel.”

Uiteindelijk werd het een samengaan van oud en nieuw: door het toepassen van beproefde technologie is de installatie tegelijk flexibel en future proof. De bedrijfszekerheid en de eenvoudige bediening wordt verzekerd door de keuze van hoogwaardige, solide componenten. Alle stalen constructiedelen en mechanica worden in het bedrijf in Hamont-Achel gebouwd. “Al het las- en freeswerk doen we zelf, alleen de software van de besturing wordt uitbesteed. Dat is een vak apart”, legt Stakebrand uit.

Han Stakebrand wil zich echt specialiseren in de kleinere projecten: “Niet meer dat hele grote. Dit valt nog te behappen en bovendien is er zeker een markt voor iets waardoor de kleinere zalen een fatsoenlijke installatie kunnen aanschaffen. De fout die gemeentes maken, is dat ze alleen maar op kostprijs bepalen. Zo krijg je de grootste bocht in huis. Meestal wordt er ook geen budget voorzien voor het onderhoud van de installaties.”

The winner is...

"most InAVative Mounting Solution"

Desert Screen

mobiele presentaties op elke locatie

Rental & Stage

diverse formaten 4:3 16:9
21:9 16:10

met 1, 2 of 3 beamerdraagarmen

heavy duty kwaliteit door toepassing 64 mm frame

ideaal in combinatie met 'short throw' beamers

voor singlescreen en
multidisplay projecties

Voor meer informatie over dit innovatieve en opvallende projectiescherm neemt u vrijblijvend contact op met de distributeur voor de BeNeLux:

AV Stumpfl Nederland
Nieuwe Schaft 3a,
3991 AS HOUTEN

T. +31 (0)30 - 6361481
E. info@avstumpfl.nl
I. www.avstumpfl.nl

BroadcastNow

direct live HD multicam streaming
live naar internet
live naar stage
live naar social media

Get connected Stay Connected

www.broadcastnow.nl

035 6231268 info@broadcastnow.nl

we kunnen het natuurlijk ook opnemen en direct uitleveren aan het publiek op memorystick

WIE IS HAN STAKEBRAND?

Han Stakebrand bouwde al heel zijn leven lang trekkeninstallaties, hijsbruggen en allerlei anders wat van staal in het theater wordt gebruikt. Hij leidt StaPoTech, een klein familiebedrijf waar inmiddels al de vijfde generatie (licht)bruggenbouwers aan de slag is. Als je de man ontmoet, heb je meteen door wat voor vlees je in de kuip hebt: handen doorgroefd van ijzervijlsel en snijolie....dit is geen bedrijfsleider met pak en das.

De man heeft door de jaren heen een doorzicht opgebouwd in de technische behoeften van een theater. Hij bedenkt, ontwerpt en fabriceert oplossingen en verbeteringen, van een eenvoudige doekenklem tot een heel trekkensysteem. Wanneer zijn ideeën door anderen worden gekopieerd, ziet hij dat als een compliment.

Ook buiten de theaterwereld zoekt men hem op voor zijn kennis en creativiteit. Zo maakte hij onlangs vijf containers waaruit een led-scherm kan worden opgevlizeld. Die worden bijvoorbeeld bij grote manifestaties gebruikt als meldingsbord. "Dat zijn leuke projecten, daar kan je je in kwijt."

In januari werd Stakebrand samen met Louis Janssen (van Theateradvies BV) geëerd met de Gouden Krommer, een eerbetoon voor theatertechnici met 40 jaar dienst. "Bij grote uitzondering, want ik werk niet op het toneel. Totaal onverwacht was dat."

DE CUSTOMIZERS

Nu is het verzinnen van praktische, werkbare en betaalbare oplossingen voor de noden van het theater een kracht. Ook naar de verzuchtingen van de technische staf van het theater werd geluisterd. Zelfs na de oplevering bleef de aannemer beschikbaar om de laatste plooiën glad te strijken en kinderziektes te verhelpen. Voor Stakebrand is het betrekken van de technici even logisch als belangrijk: "Dat zijn immers de mensen die ermee moeten werken."

Maar dat de mensen op de (toneel)vloer zoveel inspraak krijgen, is niet overal zo vanzelfsprekend. De technici steken bij CC De Adelberg niet onder stoelen of banken dat ze van hun bestuurders veel vrijheid krijgen. Zo duurde het niet lang of er ging bij de huistechnici een lampje branden over hoe ze de trekken naar hun zin wilden bekabelen. Die zelfbouw aanpassingen kwamen niet toevallig: ze werden deels ingegeven door noodzaak omdat het budget krap werd. Maar toch wisten ze van de nood een deugd te maken, ze kregen van hun directie de vrije hand en ook de aannemer was niet te beroerd om de kleine modificaties te helpen uitvoeren.

In plaats van met losse breakouts te werken, plaatsten ze zestien vaste stopcontacten op elke trek, met op het

einde een aansluiting voor een multikabel. Wie wat van mode weet, zal ook weten dat eenvoud en elegantie hand in hand gaan. Dat is ook zo voor podiumbekabeling. Hier is geen wirwar van kabels meer, maar een erg nette manier van patchen. Bovendien wordt op deze manier de op- en afbouwtijd aanzienlijk verkort.

Dit voorbeeld toont nog maar eens aan hoeveel makkelijker het is om in harmonie te blazen. De technici krijgen de ruimte om hun wereld achter het gordijn naar goedgevoel in te richten en de zaal krijgt de uitrusting die ze nodig heeft. Uiteindelijk vaart iedereen daar wel bij. Het is aangenamer werken, waardoor de dienstverlening niet gauw in de verdrukking zal raken. Dat zorgt er vervolgens weer voor dat de gebruikers van de zaal – de verenigingen en de bezoekende gezelschappen – bediend worden. Het publiek zit er ook figuurlijk in een zetel en omdat het er aangenaam toeven is, komt men ook graag terug.

Natuurlijk kan je moeilijk stellen dat er een rechtstreeks verband is tussen een trekkenwand en een tevreden publiek, maar het voorbeeld van De Adelberg toont wel hoe een goede werking in alle geledingen tot een mooi resultaat kan leiden. ■

ENKELE VOORDELEN VAN DELTEC TAPE GAFFER

- De hoogste kwaliteit
- Grootste scala aan kleuren en afmetingen
- Compleet assortiment en uit voorraad leverbaar
- Eenvoudig met de hand te scheuren
- Geen lijmresten of beschadigingen
- Gegarandeerd besparen

DELTEC TAPE GAFFER 'OMSLAG IN DENKEN'

Goedkoop is duurkoop, dat weet elke vakman. Maar bij het gebruik van tape wordt vaak nog geselecteerd op prijs en vaak wordt tape nog gezien als een bijproduct zonder al te veel waarde. Die opvatting staat haaks op het imago van de vakman uit de entertainmentbranche, die werkt met prijzige apparatuur. "Wij willen daarom met de introductie van een hoogwaardige tape, Deltec Tape Gaffer, bij de vakman een omslag in denken creëren", zegt productmanager Koen Bollen van Deltec Tape.

Deltec Tape is een toonaangevende firma in de tape-markt. Met name in de bouw-, automotive- en industriebranche is Deltec Tape een veelvoorkomende naam. Deltec Tape heeft ambitie en wil verder en dus heeft de firma haar assortiment uitgebreid met kwalitatief hoogwaardige tapes, speciaal voor de entertainmentbranche. Niet één type tape voor diverse toepassingen, maar ver-

schillende typen tapes voor alle toepassingen. Een waardevol en onderscheidend vermogen dat Deltec Tape biedt ten opzichte van de marktleidende firma's.

LICHT- EN GELUIDSINDUSTRIE

Door goed te luisteren naar de ontwikkelingen binnen de entertainmentbranche, heeft Deltec Tape haar assorti-

ment uitgebreid en lanceert het nieuwe innovatieve producten. De klachten over de standaard bestaande Gaffertapes in de markt, waren reden voor Deltec Tape om op zoek te gaan naar kwalitatief hoogwaardigere tapes. Dit heeft geresulteerd in de introductie van een compleet nieuwe lijn voor de entertainmentbranche. Een hoge kwaliteit Gaffertape met een natuurrubber lijmlaag, speciaal ontwikkeld voor gebruik binnen de licht- en geluidsindustrie. Deltec Tape Gaffer is in te zetten van hele zware toepassingen tot aan openluchtevenementen, want de Gaffertape is bestand tegen water, olie en mechanische beschadiging. De tape laat geen lijmresten en/of beschadigingen achter, is eenvoudig te scheuren met de hand en dus erg gebruiksvriendelijk.

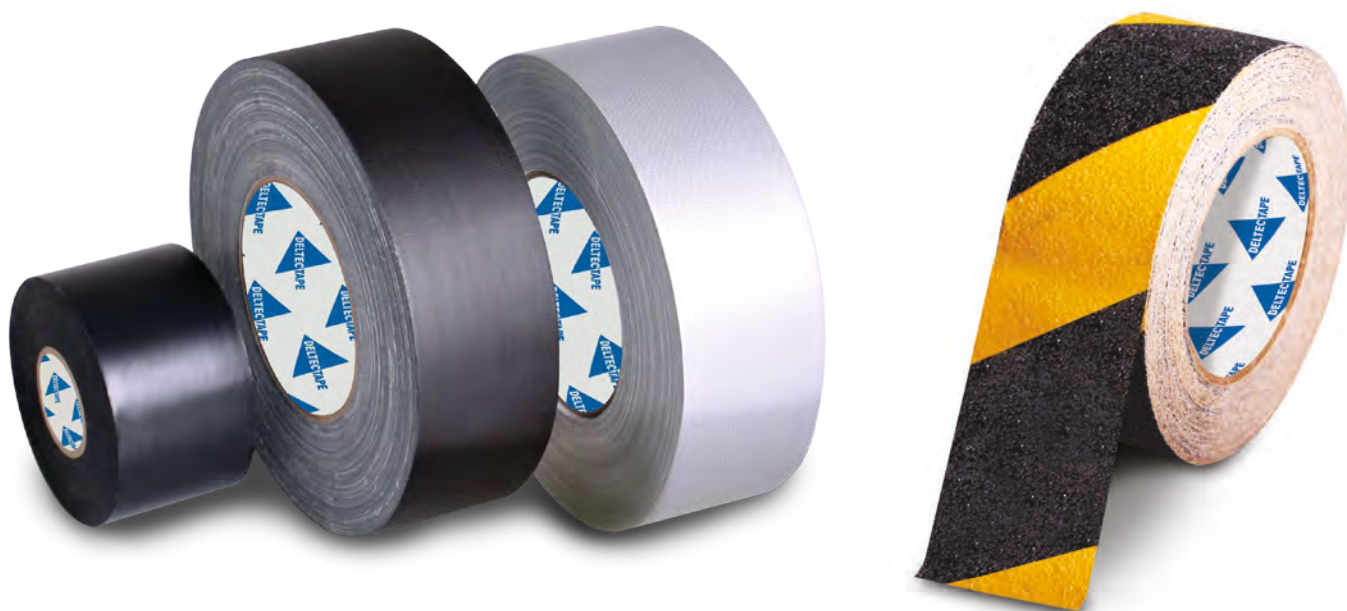
STERKHOUDER

Een toonaangevende firma binnen de entertainmentbranche is Purple Group B.V. uit Schijndel. Het bedrijf is sinds januari 2014 afnemer van de Deltec Tape Gaffer. Purple Group B.V. faciliteert onder andere festivals, dance- en bedrijfsevents, maar ook theatervoorstellingen behoren tot de dagelijkse werkzaamheden. Tevens verhuurt Purple Group allerlei apparatuur en meubels voor feestjes en partijen. "Wij van Purple Group vinden het enorm belangrijk met wat voor tape er wordt gewerkt. Het zijn de randvoorwaarden die geregeld moeten zijn. Het bevestigen

van kabels, vloerendelen, apparatuur en dergelijke is in onze ogen van groot belang. Enerzijds voor de veiligheid van bijvoorbeeld artiesten en bezoekers. Anderzijds ter bescherming van de materialen, want in deze branche wordt met heel dure apparatuur gewerkt. Daarbij hoort ook hoge kwaliteit tape en daar kiezen wij voor", vertelt Joyce Coojmans van Purple Group. "Wij vinden het belangrijk dat de tape makkelijk in gebruik is, daarbij vinden we het fijn om te kunnen kiezen uit verschillende afmetingen en kleuren en zijn we blij met de snelle levertijden. Hierdoor zijn we flexibel en hebben we geen onnodig hoge (kostbare) voorraad aan hoeven leggen. Het grote kleurenschaal van Deltec Tape vinden wij ook een pluspunt."

OVERTUIG UZELF!

Bent u benieuwd naar de mogelijkheden die Deltec Tape u kan bieden? Overtuig uzelf en vraag een gratis monsterrol of de entertainmentcatalogus van Deltec aan! Kijk op www.deltectape.nl/entertainment, mail naar info@deltectape.nl of bel 0413-244482 voor meer informatie. Diverse grote namen in de licht- en geluidsindustrie gingen u al voor! ■

THIRTY YEARS
OF THINKING
INSIDE THE
BOX

Sound and Light
Import

030-666 47 45 - info@soundandlight.nl

**AUDIO ELECTRONICS
MATTIJSEN**

f AEM.livesound | T: 020-69890480 | www.aem.nl

ib 2014
RAI Adam
12-16 Sept.

**NEW
V2**

Solid State Logic

The LIVE console.

WISYCOM

Future Proof Wireless.

CAO VOOR DANS- EN THEATERSECTOR SAMEN

Vertegenwoordigers van werkgevers en werknemers in de podiumkunsten, NAPK en FNV KIEM, hebben voor het eerst in de geschiedenis een gezamenlijke cao voor de theater- én de danssector afgesloten. Hierbij is gekozen voor een minimum-cao die een stevig fundament voor de arbeidsvoorwaarden legt.

Er is in voorgaande jaren flink bezuinigd op deze sector en er is sprake van krimp. Met de nieuwe cao wordt concurrentie op arbeidsvoorwaarden voorkomen. De cao bevat een loonsverhoging van één procent per 1 september 2014 en één procent per 2015. Op 1 januari 2016 volgt een nieuwe verhoging met een half procent, die – mits de overheid voldoende geld beschikbaar stelt – kan worden verhoogd tot maximaal anderhalf procent.

FLEXIBILITEIT

Met het samenstellen van deze cao is een moderniseringsslag gemaakt: de cao bevat nieuwe afspraken voor de duurzame inzetbaarheid van werknemers. De cao bevat tevens advies en richtlijnen voor de omgang met zzp-ers, waarmee verschil in behandeling en beloning met werknemers in de sector wordt verkleind. In deze nieuwe cao is wederom de voor de sector noodzakelijke flexibiliteit geregeld, waarbij de regeling uit de voorma-

lige cao dans is overgenomen. Dat betekent dat een werknemer maximaal 15 maal een contract voor bepaalde tijd kan krijgen binnen een periode van 48 maanden. De cao loopt van 1 januari 2014 tot en met 30 juni 2016.

OPROEP

De werkgevers in de podiumkunsten (NAPK) en FNV KIEM doen een oproep aan het ministerie van Onderwijs en de HBO- en MBO- opleidingen om iets te doen aan het te grote aanbod van afgestudeerden. Ondanks de krimp in de sector neemt het aantal studenten op de kunstopleidingen nog ieder jaar toe. Ook wijzen ze op het verschijnsel van verdringing: in voorstellingen nemen goedkope stagiairs nog vaak de plaats in van afgestudeerde dansers of acteurs. Ook leidt het overaanbod aan beroepskrachten tot een negatieve druk op de arbeidsvoorwaarden. ■

Meer informatie op www.napk.nl

TOONAANGEVEND & BEELDBEPALEND

AMPCO
FLASHLIGHT

CREATIEVE OPLOSSINGEN IN
LICHT, GELUID, VIDEO EN RIGGING

www.ampco-flashlight.com

Strategisch belang Ampco Flashlight in Purple Group

De Ampco Flashlight Group, ruim 35 jaar marktleider op het gebied van verhuur en verkoop van professioneel geluid, licht, video, motion en rigging, heeft een strategisch belang genomen in de Purple Group. Deze participatie sluit aan op de marktontwikkelingen en past binnen de huidige visie van de Ampco Flashlight Group, waarbij vanuit de eigen kracht nauw wordt samengewerkt met collega 'full service' bedrijven. Op deze wijze voorziet de samenwerking in de grote behoefte naar pasklare oplossingen vanuit de broadcast, theater, live- en corporate-event markt. Het gevarieerde assortiment, de enorme voorraad apparatuur en de kennis en kunde van de omvangrijke teams van gedreven professionele medewerkers van beide bedrijven, sluiten zeer goed op elkaar aan waardoor relaties in de toekomst nog beter bediend kunnen worden. Dick van Berkum, Algemeen Directeur Ampco Flashlight Group: "De Purple Group is ruim 20 jaar actief als full service verhuurbedrijf van geluid, licht, video en rigging. Het bedrijf is sterk vertegenwoordigd op het gebied van Electronic Dance Music (EDM) en festivals. Tevens is de Purple Group een grote speler in geluid en licht voor Nederlandse artiesten. We zijn er trots op dat onze financieel gezonde basis deze participatie mogelijk maakt en zien de toekomst dan ook met zeer veel vertrouwen tegemoet." Harry Zinken en Robert de Loey, directie Purple Group: "Beide bedrijven zijn geen onbekenden van elkaar. Gedurende het overgrote deel van ons bestaan werken we al geregeld samen en de cultuur van beide bedrijven sluit goed op elkaar aan. We zijn blij met een sterke partner als de Ampco Flashlight Group, waardoor we in de toekomst onze dienstverlening verder kunnen uitbouwen." De activiteiten van de Purple Group worden in de toekomst onveranderd voortgezet vanuit de vestiging in Schijndel onder leiding van het huidige managementteam. Ook voor wat betreft de werkwijze en personele bezetting zullen er geen veranderingen plaatsvinden.

Foto: Ralph Larmann

Robe Pointes ingezet bij Rolling Stones Tour

De Rolling Stones zijn klaar met het Europese deel van de '14 On Fire' tour. De tour werd onder andere gekenmerkt door een spectaculair lichtontwerp van Patrick Woodroffe van Woodroffe Basset Design (WBD), die onder andere plek had ingeruimd voor 54 x Robe ROBIN Pointes onder de 200 andere moving lights. De 54 Pointes – voor het eerst in een ontwerp voor de iconische band en tevens de eerste keer dat Woodroffe pointes gebruikt bij een grote concerttournee – werden verstrekt door het bekroonde Britse verhuurbedrijf Neg Earth. WBD's Design Associate Terry Cook legt uit dat het team vooral gecharmeerd is van de helderheid, de zoom en de mogelijkheid om te switchen tussen een beam en een spot armatuur. Bovendien bleken ze ook zeer betrouwbaar, zowel tijdens de repetitieperiode als on the road. The Rolling Stones '14 On Fire' Europese tour opende op 26 mei in de Telenor Arena in Oslo en eindigde op de laatste nacht van het Roskilde festival in Denemarken. In totaal werden 14 zeer speciale en unieke shows opgevoerd in een combinatie van arena's, stadions en festivals, waarvoor negen actieve versies van de lichtinstallatie waren gecreëerd. Voor het optreden in Hayarkon Park in Tel Aviv (100.000 toeschouwers) was een mijlpaal. Het was voor het eerst dat de Rolling Stones in Israël speelden.

114.493 check-ins: bezoekers leggen Lowlands vast met Nedap polsbandje

Komen, inchecken, feesten, vastleggen. Onder het mom 'Whatever you lose, don't lose your memories' meldden zich bijna 12.000 Lowlandsbezoekers voor het gratis Nedap polsbandje voorzien van een RFID chip om maar niets te missen van het festival. Het enige wat de bezoekers restte was inchecken bij de check-points over het hele terrein en Nedap maakt er een digitaal festival report van. Een succes? 114.493 Check-ins zeggen van wel. Voor de tweede keer op rij deelde technologiefabrikant Nedap de felbegeerde oranje polsbandjes uit. Dit jaar twee keer zoveel als in 2013. Dag één stond dan ook in het teken van scannen, registreren en inchecken. Duizenden bezoekers maakten gretig gebruik van de vele features die Nedap in de technologie van het bandje, speciaal voor Lowlands, had verwerkt. Zo konden bezoekers kwijtgeraakte vrienden terugvinden via de *friend-finder*, stelden ze Spotify playlists samen van alle bezochte artiesten en werden de door Nedap gemaakte individuele pics en groepsfoto's automatisch aan ieders facebook account gelinkt. Ook het bijhouden en uitvoeren van een festival *bucketlist* en *messages to the future* werden via het polsbandje geregistreerd en opgeslagen. Ilse Peters van Nedap: "Bezoekers kwamen dit jaar langs bij de stand om hun ideeën over het polsbandje te delen, zoals wat er goed aan was en welke features ze nog meer zouden zien. Dit is precies wat we wilden bereiken; dat *cultural creatives* op een leuke manier kennismaken met Nedap." Dit jaar werd in totaal 114.493 keer ingecheckt. Populairste punten waren de Alpha (25.058 check-ins), de Grolsch (17.761 check-ins), de Bravo (10.331 check-ins) en Nedap's Memory Meeting Point zelf (22.801 check-ins). Ook werden 5.614 bezoekers op de gevoelige plaat gezet waarvan 3.201 dat zelf deden bij de 'Group Jump' bij de stand.

PRODUCTION BROTHERS: SPECIALIST IN SIGNAGE VOOR EVENEMENTEN

SIGNAGE

Production Brothers is specialist in het maken, verhuren en plaatsen van bewegwijzeringborden (signage) op en rond evenementen.

INNOVATIE

Production Brothers denkt graag met u mee en blijft slimme oplossingen ontwikkelen. Oplossingen, waarbij u als organisator nog makkelijker kunt werken aan de veiligheid van uw evenement.

MONTAGE

Production Brothers neemt zorg uit handen. Wij plaatsen op de juiste plekken, op elke positie en aan elke constructie. Welke methode wordt gebruikt, bepalen wij in overleg.

KNIGHTS OF ILLUMINATED SIGNS

Production Brothers biedt onder de naam The Knights of Illuminated Signs een variatie aan lichtoplossingen om borden en/of opzet hekken te verlichten.

CROWD MANAGER APP

Onmisbare tool voor producent en organisator. Deze door Production Brothers ontwikkelde app voor Iphone of Ipad stelt u in staat de belangrijkste facilitaire maatregelen op het gebied van Crowd Management zelf vast te leggen.

Nieuwe opzet en organisatie Nationale Evenementenprijzen

De Nationale Evenementenprijzen hebben vanaf dit jaar een nieuwe opzet en organisatie. De vakprijzen worden uitgereikt onder auspiciën van de Stichting Nationale Evenementenprijzen, die een geheel nieuw bestuur heeft gekregen. De inhoudelijke uitvoering is in handen gelegd van onderzoeksbureau Respons. De jurering vindt plaats door een nieuwe onafhankelijke jury, waarvan de samenstelling binnenkort bekend wordt gemaakt. De Nationale Evenementenprijzen worden op 20 november 2014 in Nijmegen uitgereikt. De Evenementenprijzen hebben tevens een inhoudelijke revisie gekregen, wat onder andere heeft geresulteerd in het reduceren van het aantal prijzen tot drie overzichtelijke categorieën, te weten:

- Evenementenstad van het Jaar – categorie 'grote gemeenten' (inwonertal 80.000+) en categorie kleine/middelgrote gemeenten' (inwonertal tot 80.000)
- Beste Publieksevenement
- Evenementen Innovatieprijs

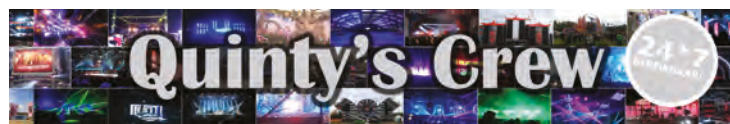
De titels 'Evenementenstad van het Jaar', 'Beste Publieksevenement' en 'Evenementen Innovatieprijs' worden jaarlijks uitgereikt. Daarnaast worden, jaarlijks om en om, de Grand Prix en de Lifetime Achievement Award uitgereikt. Anders dan bij de drie andere categorieën kunnen voor de Grand Prix en de Lifetime Achievement Award geen nominaties worden voorgedragen. De jury bepaalt op basis van eigen waarnemingen en ingewonnen adviezen de winnaar. Meer informatie en inschrijven op www.nationaalcongresevenementen.nl.

Delta Star codeert Rieu in Maastricht

Delta Star heeft ook dit jaar de HD DVB-T zender en de HD receivers geleverd voor de André Rieu concerten op het Vrijthof in Maastricht. De uitdaging voor dit jaar was dat de opdrachtgever had gevraagd of het programma gecodeerd kon worden uitgezonden, om zo te voorkomen dat een groot gedeelte van Maastricht dit signaal zou kunnen ontvangen en er eventueel illegale dvd's van de concerten gemaakt konden worden. Om dit met BISS encryptie te gaan coderen (coding die veel bij SNG wagens gebruikt wordt) was geen optie, dit zou te begroterlijk worden. "Wij van Delta Star hebben gezocht naar een prijsvriendelijke oplossing", legt Bert Neijland uit. "Binnen de DVB-T normen die onze zender kent, zit een afwijkende norm, die normaal hier nergens voorkomt. We hebben contact gezocht met de fabrikant van onze receivers. In het begin was er wat onduidelijkheid, maar uiteindelijk begrepen ze onze wensen. Met een speciale firmware aanpassing functioneerde het prima. Uiteindelijk hebben 45 ontvangers zo gedraaid op verschillende locaties, variërend van restaurants tot aan grote LED schermen op de diverse pleinen. Dankzij de geweldige registratie waren de HD beelden ongekend scherp, veel mooier dan het Digitenne signaal zoals wij dat van de Nederlandse zenders kennen."

Evenementen belangrijk voor BV Nederland

De publieksevenementensector is in economisch en maatschappelijk opzicht een belangrijke pijler voor Nederland geworden, zo meldt onderzoeksbureau Respons. Gemeenten, regio's en provincies, de rijksoverheid en de private sector steken gezamenlijk jaarlijks honderden miljoenen euro's in o.a. sportevenementen, festivals en beurzen. De bestedingen zijn een essentieel onderdeel geworden van de Nederlandse economie. Ook de maatschappelijke waarde van evenementen wordt steeds vaker erkend. Evenementen leveren een belangrijke bijdrage aan het imago van een gemeente of regio en geven een belangrijke economische impuls als er bezoekers en bestedingen van buiten komen. Recente cijfers (zie elders in deze uitgave) geven aan dat de Nederlandse evenementenkalender steeds omvangrijker wordt. Gemeenten proberen steeds actiever en aansprekende plek op die kalender te verwerven en daarmee hun vestigingsklimaat te promoten en toeristisch bezoek te vergroten. Als gevolg van het toegenomen strategisch belang van publieksevenementen, hebben we de afgelopen decennia veel ontwikkelingen gezien binnen de sector. Op het gebied van programmering, organisatie, financiering, onderzoek en beleving is bijvoorbeeld heel veel gebeurd. Het tekent eens te meer het belang van deze evenementen(sector).

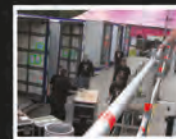

Wij zijn gespecialiseerd in het leveren van kwalitatief, enthousiast en goed personeel met ruime kennis en ervaring.

Alle Crew op het gebied van evenementen, concerten, theater, tv-studio's

- Lichttechnici
- Videotechnici
- Geluidstechnici
- Stagehands
- Barpersoneel
- Volgspotters
- Riggers
- Magazijnmedewerkers
- Heftruck-/Hoogwerkerchauffeurs
- C/CE Chauffeurs

Kijk op onze website voor meer informatie

www.QuintyCrew.nl

Met een garandeerde bereikbaarheid 24*7

Bezoekadres
Condorweg 10 unit 8&9
7332 AC Apeldoorn

Postadres
Postbus 140S
7301 BR Apeldoorn

T: +31 (0)55 534 1100
M: +31 (0)6 2626 4585

E: info@QuintyCrew.nl
I: www.QuintyCrew.nl

OOG VOOR DETAIL

DEKMANTEL FESTIVAL

Op het festivalterrein in het Amsterdamse Bos vond begin augustus de tweede editie van het Dekmantel Festival plaats. Dat de organisatoren (de jongens van Dekmantel) op de goede weg zijn, blijkt wel uit het feit dat het festival door tijdschrift Resident Advisor (over elektronische muziek) werd benoemd tot beste festival van de maand augustus....wereldwijd. AV & Entertainment Magazine sprak met de technisch producenten achter dit fraaie festival. René Passet

Wie spreekt met de mensen achter Dekmantel Festival, krijgt te maken met jonge en enthousiaste mensen met een sterke gemeenschappelijke deler: passie voor wat ze doen. De drijfveer voor het opzetten van een feest als Dekmantel Festival is niet om geld te verdienen, maar om wat moois neer te zetten: een kwalitatief feest met een mooie uitstraling en een line-up waar de liefhebbers van elektronische muziek wereldwijd hun vingers bij aflikken. Zo'n beetje de helft van de bezoekers van Dekmantel Festival komt dan ook niet uit Nederland, maar vliegt in vanuit andere landen.

Jong en enthousiast zijn niet alleen de mannen achter Dekmantel zelf (Thomas Martojo, Casper Tielrooij en Matthijs Theben Terville), maar ook de technisch producenten en creatievelingen die ze in de arm hebben genomen voor de realisatie van hun festival. Het productiebedrijf dat de klus klaart is ArtFX Events, van Christian Lehota en Matthias Kiewiet, die we een dag voor het festival spreken op het festivalterrein. Ook Bob Roijen en Lucas Vlamings (die onder de noemer 'Bob en Lucas' zorgdragen voor de 'look and feel' van het festival) schuiven aan.

Christian Lehota en Matthias Kiewiet begonnen een jaar of vijf geleden – ze hielden zich op dat moment nog vooral met siteproductie bezig, wat voortvloeide uit het werk dat ze daarvoor al deden – met hun productiebedrijf ArtFX. “Het was voor mij altijd al een passie”, vertelt Lehota. “Ik

vond de feestjes vroeger al heel interessant en werd nog het meest geboid door de organisatie en alle facetten die daarbij kwamen kijken. Ik was altijd aan het kijken hoe evenementen geproduceerd werden. Langzaam maar zeker rol je dat wereldje dan in en ga je steeds meer mensen kennen. Op een gegeven moment heb ik toen ook Matthias leren kennen en samen doen we nu dit soort dingen.”

PASSIE

Ook de jongens van Dekmantel kent het tweetal inmiddels als jaren. Matthias Kiewiet: “Vanaf het allereerste festival dat zij organiseerden, het Lentekabinet in het Noorderpark, zijn we bij hun producties betrokken. Voor hen is het langzaam maar zeker uitgegroeid tot wat je hier nu ziet. Ze draaiden vroeger zelf al veel, creëerden vervolgens plekken voor zichzelf om te draaien, gingen kleine clubevenementen doen, organiseerden het Lentekabinet en hebben nu dit driedaagse evenement in het Amsterdamse Bos. Ze staan wat dat betreft flink in the picture op het moment.” ArtFX doet voor Dekmantel de productie van de wat grotere evenementen en festivals, vult Christian Lehota aan: “Het mooie is dat het allemaal jonge mensen zijn. Je ziet ook dat zij het allemaal uit passie doen. Alles moet kloppen en als ze het niet mooi vinden, dan halen ze het weg. Dat vind ik wel bijzonder aan deze club.”

ACHTERSTAND

Op het moment van spreken heerst een ontspannen sfeer op het festivalterrein, ondanks het feit dat werd begonnen met

driekwart dag achterstand. "We zijn hier maandag begonnen en dat was net de dag waarop half Nederland blank kwam te staan door de gigantische hoeveelheid regen die viel. Ik heb nog nooit zó veel regen gezien. Dat is natuurlijk zonde. Als je kijkt naar wat hier allemaal staat dan is de opbouwtijd van vier dagen toch al niet ruim, maar die werd zo nog wat krappier. Het terrein heeft het overigens uitstekend gehouden en we hebben er op kunnen inspringen door de dagen erna met wat extra mensen net wat langer door te gaan. Zo hebben we de achterstand snel kunnen inlopen."

VRIJHEID

De eerste concepttekeningen voor Dekmantel Festival werden eind vorig jaar gemaakt. "Het plaatje verandert gaandeweg heel veel", vertelt Lehota. "Het is wel mooi dat we heel erg mogen meedenken in wat het plaatje uiteindelijk moet gaan worden. Dat doen we samen met Bob Roijen en Lucas Vlamings, die maken echt hele mooie dingen. Zij bedenken de creatieve plaatjes en wij moeten het technische realiseerbaar maken. Daarvoor sparren wij voortdurend met hen. Je krijgt bij deze productie ontzettend veel vrijheid. Het gaat ook niet alleen om alles wat je hier nu ziet staan, maar ook om de pinapparaten, de bandjes, de munten....we mogen alles regelen en daar spreekt vertrouwen uit."

DE BIJDRAGE VAN CT EVENT SERVICES

"Al een aantal jaar werken wij met veel plezier samen met ArtFX", vertelt Leonie Boon. "Ook dit jaar hebben wij onze diensten en service weer verleend op Dekmantel Festival. In de voorbereidingen naar het festival werden gezamenlijk nog even de puntjes op de i gezet zodat we goed van start konden en een aantal dagen voor het festival leverden we de benodigde materialen om ervoor te zorgen dat de bezoekers van Dekmantel een schoon festival beleefden. Containers werden zowel backstage als in het publieksgebied uitgezet om ervoor te zorgen dat alle partijen hun afval goed kwijt konden. Tafelbeugels werden inclusief zakken aan de tafels gemonteerd, zodat bezoekers hun afval na het eten direct weg konden gooien en afvaleilanden werden inclusief containers uitgezet om de aanlooproutes naar het festival zoveel mogelijk schoon te houden. Onze servicemedewerkers zorgden gedurende de dag voor het ledigen van containers backstage, het wisselen van de zakken in de containers en tafelbeugels en het schoonhouden van het entreegebied en foodarea's door voortdurend het afval van de grond te rapen. Daarnaast was er continu een team aanwezig die de aanlooproutes naar het festival schoon hield. Na afloop van het evenement kwamen de grotere machines tevoorschijn om te beginnen aan de reiniging. Een team van bladblazers, trilo's (grote zuigmachines) en prikkers werd ingezet om het terrein weer spik en span te maken voor de volgende festivaldag. Na afloop van het festival zorgden we dat tijdens de afbouw het terrein al zoveel mogelijk opgeruimd was. Na een paar dagen zag het terrein er weer uit zoals voor opbouw. Op deze manier laten wij als CT Event Services ons visitekaartje achter."

DE AANSTURING VAN DE SHOW

Op het moment van spreken is een team van lichtontwerper Bob Roijen in een studio bezig de show te programmeren. "We werken daarvoor met Wysiwyg, waarbij Ronnie Santegoeds ons geholpen heeft. Hij heeft in Wysiwyg de hele set gebouwd, waarop wij kunnen programmeren. Voor de aansturing van de show maken we gebruik van Showsync. Daarmee doen we onder andere de lichtsynchronisatie voor de show op Dekmantel Festival. Dit systeem geeft mij als ontwerper en show director de ultieme vrijheid om complexe gesynchroniseerde licht- en visuele patronen te maken om het concept en ontwerp volledig tot zijn recht te laten komen. Op die manier kunnen we de bezoeker een nieuwe ervaring en dimensie bieden van muzikaal gesynchroniseerde effecten."

A-BEDRIJVEN

"De keuze voor de leveranciers ligt grotendeels bij ons", vertelt Matthias Kiewiet desgevraagd. Lehota vult aan: "In de afgelopen twaalf jaar hebben we met veel partijen een band opgebouwd. We zijn klein en dan wordt je, zolang je het werk goed doet, ook wel veel gegund. Je merkt dan ook dat je snel kunt schakelen als je mensen kent. We werken daarnaast gewoon met A-bedrijven, zoals Flashlight en Gax Staging en dergelijke. Je wilt namelijk toch een bepaalde kwaliteit nastreven, ook voor de organisatie en dan zijn dat de keuzes die je maakt."

NAAR WENS

"Afgelopen zondag is het terrein hier al uitgezet", aldus Kiewiet. "Het is fijn dat het toen al gebeurd is, omdat je anders

CREW SOLUTIONS

YOUR PROFESSIONAL PARTNER IN EVENTS

STAGEHANDS / SCAFFOLDERS / CLIMBERS / RUNNERS / FORKLIFT-
DRIVERS / FOLLOWSPOT OPERATORS / SHOWCREWS / CHANGE-
OVER CREWS / STAGEMANAGERS / PRODUCTION MANAGERS

T +31 (0) 76 520 74 07

E planning@crewsolutions.nl

I www.crewsolutions.nl

DE BIJDRAGE VAN GAX STAGING

Gax Staging is een ervaren bedrijf in het maken van (bijvoorbeeld) een overdekt podium of steigerconstructie voor welk evenement dan ook. "Dat was ook de reden dat ArtFX ons in overleg met de heren van Dekmantel heeft gevraagd om voor Dekmantel diverse steigerconstructies te bouwen", vertelt Gax. Voor de mainstage bouwden we de gehele basis voor de LED-wand en DJ-booth, in de grote tent bouwden we het podium waarop de DJ-Booth stond en op het festivalterrein bouwden we diverse layertorens. Pronkstuk was toch wel de grote toren midden op het festivalterrein, waarbij in goed overleg een mooi decorstuk het eindresultaat was. Dekmantel Festival 2014 gaat voor ons de boeken in als een mooie productie in samenwerking met diverse andere leuke partijen. Het was voor ons een uitgelezen kans om te laten zien wat we zoal kunnen."

DE BIJDRAGE VAN THINK! AV

Think! AV is gespecialiseerd in geluidstechniek voor dance evenementen en verzorgde ook het geluid op Dekmantel Festival. "Voor het hoofdpodium is een geluidsplan ontwikkeld waarbij het publiek de ultieme beleving kreeg", vertelt Remco van der Werff. "Daarbij wordt altijd rekening gehouden met de te bespelen oppervlakte, de muziekstijl en de dB meetpunten die in de vergunning aangegeven staan. Bij Dekmantel Festival werden bijna alle modellen van het Engelse merk Funktion One ingezet, omdat deze speakersystemen ook op hoog volume ongekend zuiver klinken. Dit jaar pasten we voor het eerst de Resolution 3EH EVO toppen toe. Door de hoorngeladen 10"/1.4" speakers zijn deze erg krachtig, maar ze behouden wel alle details van de muziek. Alle toppen werden aangevuld met Funktion One subs, zoals de BR-218/Infrabass 218/F218mk2 en de befaamde F221. Deze dubbel 21" subs dragen bij aan de enorme dynamiek die gewenst is bij elektronische muziek. De lichtgewicht versterkers van Full Fat Audio (6004DSP/10.000) en processors van Funktion One (XTA) zorgden voor de totale aansturing en controle. Voor de artiesten op Dekmantel verzorgden we ook alle backline en DJ-apparatuur. Dit varieerde van Rane rotary en A&H Xone-92 mixers tot aan speciale modellen draaitafels met de anti-rumble feet van Isonoe."

maandagochtend om 08.00 uur meteen al de leveranciers achter je aan hebt komen. Op dit moment zie je de verschillende area's hun gezicht krijgen. Het grote veld met de mainstage en het tweede podium en de drie kleinere podia in het bos. Eén daarvan is de Boiler Room, waarvandaan voortdurend live gebroadcast wordt via internet." Christian Lehota: "Afgezien van de regen op maandag verloopt alles naar wens. Gelukkig was dat aan het begin van de week, zodat je nog tijd hebt om te schakelen. Er moet nog wel behoorlijk wat gebeuren voor het morgen om 13.00 uur kan losbarsten, maar dat gaat helemaal goed komen. We willen die tijd sowieso niet gebruiken om dingen af te moeten maken. Vanavond moet het klaar zijn. Nicolas Jaar, een grote artiest, komt dan ook al checken met zijn hele set. Morgen willen we alleen nog maar hoeven finetunen."

MOODBOARD

Inmiddels zijn ook Bob Roijen en Lucas Vlamings – samen verantwoordelijk voor de look and feel van Dekmantel Festival – aangeschoven. Vorig jaar werkten ze samen aan

de eerste editie van het festival. Dat klikte dusdanig, dat ze besloten onder de naam 'Bob en Lucas' voortaan samen hun klussen te gaan doen. "Heel grofweg zou je kunnen zeggen dat ik van de deco ben en Bob van het licht", vertelt Lucas Vlamings. "Maar we zijn altijd in overleg. Bijna alle keuzes worden samen gemaakt, maar ik ben wel meer de ruimtelijk ontwerper, waar Bob de lichtontwerper is." Vorig jaar vroeg het tweetal de jongens van Dekmantel een moodboard te maken. "Aan de hand daarvan hebben we uiteindelijk een look and feel bedacht waar we nu elke editie op gaan voortborduren", legt Bob Roijen uit. "Ze hadden vier A4-tjes vol met plaatjes van dingen die zij mooi vonden en bij Dekmantel vonden passen. Architectonische gebouwen, mooi licht...van alles. Van daaruit zijn wij toen dingen gaan bedenken."

DETAILS

Opvallend aan de look and feel is het feit dat bij Dekmantel Festival bijzonder veel aandacht en energie wordt gestoken in details, vertelt Lucas Vlamings: "Dat ontbreekt in mijn ogen nog wel eens bij andere festivals. Neem de toren die wij hier

Sound • Light • Video

TRIPLE SHOWTECHNIEK

SIGNAAL 81
1446 WT PURMEREND
T: +31 (0) 299 - 433101
WWW.TRIPLESHOW.NL
INFO@TRIPLESHOW.NL

Follow us on

Large rental stock!

Concept design
Technical design
Internal engineering
Finite element calculations
Construction & testing

Custom structures
Touring solutions
Stage machinery

WIcreations.com
Special Constructions and effects

Variable speed chain hoists
SIL3 Winches
Elevators
Moving bridges
Laser guided wagons
WI-tracking system
everything ZERO SPEED!

WImotion.eu
Innovative motion solutions

WI-Shelter
Stage structures
Festival towers
& Ground supports

WIrent.be
Rental Structures

Heiste Hoekstraat 3D | B-2220 Heestop-den-Berg | info@wicreations.com | +32 (0) 16 85 21 60

Project: 150 Years Solvay

DE BIJDRAGE VAN AMPCO FLASHLIGHT RENTAL

Ampco Flashlight Rental verzorgde de volledige lichtproductie van Dekmantel Festival, inclusief mainstage open air, de grote tent en drie kleine area's. Tevens verzorgde het bedrijf de complete site- en barverlichting. "Voor de specials hebben we o.a. gebruik gemaakt van Syncrolites - achter de mainstage - en van de nieuwe Robe Cycfx ledstrips, in de tent", vertelt Marcel Albers. "Daarnaast is er gebruik gemaakt van zeer veel rookmachines. In totaal werden zestien 'Look Solutions Vipers' ingezet en is er gedurende drie showdagen ruim 200 liter rookvloeistof verbruikt. We hebben de productie in twee dagen gebouwd. Dag één stond in het teken van de bouw van area 1 & 2. Op dag twee volgde de bouw van area 3 t/m 5 inclusief alle site verlichting. Uiteraard was er tijdens de drie show-dagen voldoende AFR-personeel aanwezig om wijzigingen, extra's en eventuele storingen te verhelpen. Na de laatste show werd direct de nacht ingedoken om alle area's weer netjes in de drie trailers te krijgen. Ondanks veel regen en een gezonde dosis Nederlandse modder konden we na acht uur voldaan terugrijden richting Utrecht."

PRODUCTIE SHOW&EVENTS

DE BIJDRAGE VAN LEDLEASE

"Voor de mainstage van Dekmantel Festival hebben we 100m² van ons nieuwe 8.9mm 14bit outdoor-scherm gebruikt", vertelt Maarten Bax. "Dekmantel en ontwerpers Bob en Lucas hebben met dit panorama een waanzinnig ontwerp neergezet. De volledige 100m² viel namelijk binnen je gezichtsveld waardoor je werkelijk zonder genade de video ingezogen werd. Ook Arnout Huls Kamp (visuals) verdient een groot compliment: zijn consistente en hypnotiserende stijl gaven het podium een zeer authentiek karakter. In de avond kwam alles natuurlijk pas écht tot leven: de onophoudende golven rook samen met de knallende led - waarom zou je m zachter zetten? - maakten er echt een magisch, bijna onwerkelijk plaatje van. Een groot compliment, ook voor de strakke productie van ArtFX!"

wegzetten. Die zou je net zo goed op een beurs kunnen plaatsen, daar valt 'ie echt niet uit de toon. Wat dat betreft leggen we de lat hoog. Het is dan eerder design dan een verzameling bij elkaar geraapte ideeën. We zijn heel doordacht in de dingen die we doen en laten zo min mogelijk aan het toeval over."

VEEL WEGGEZET

Bob en Lucas zoeken binnen de gestelde kaders de grenzen op van wat mogelijk is. "Sommige plannen worden dan in de kiem gesmoord omdat het technisch gewoon niet haalbaar is, maar echt concessies hebben we eigenlijk niet hoeven doen", zegt Vlamings. "Voor een festival van dit formaat hebben we hier behoorlijk veel weggezet, ook met dank aan ArtFX. Zij denken heel goed mee en kunnen het efficiënt vertalen naar een uitvoerbaar plan. Daar vormen we een sterk team in." Het is sowieso echt een teamprestatie, beaamt Bob Roijen: "De samenwerking met Lucas is wat dat betreft een mooie één-twee. Hij is goed met interieur en deco en ik heb daar dan weer mijn visie op wat betreft licht en compositie en heb misschien een tikkeltje meer technische kennis. Dat vult elkaar mooi aan."

VERBORGEN LICHT

Wat licht en compositie betreft heeft Roijen zich ook voor deze editie van Dekmantel Festival mogen uitleven op het hele terrein: "Dit is wat dat betreft voor ons wel een beetje

de crème de la crème. Dekmantel brengt ook echt mensen samen. Het is de meest vrije organisatie waar ik ooit voor heb gewerkt en dat is erg prettig werken. Ze weten echt wat ze willen, maar het is aan ons om dat te vertalen in compositie, deco en lichtontwerp. Ze geven ons heel veel vertrouwen, zodat we ons ding kunnen doen. Eén van de kenmerkende dingen is dat we heel graag werken met iets als verborgen licht. We laten dingen pas visueel worden als het donker wordt, of bijvoorbeeld in combinatie met rook. Dat is bij deze editie niet anders. Heel veel staat achter de stage en komt pas tot leven als het donker wordt. Voor het zover is, zie je het plaatje niet, behalve als het bedoeld is om gezien te worden."

CUSTOM MADE

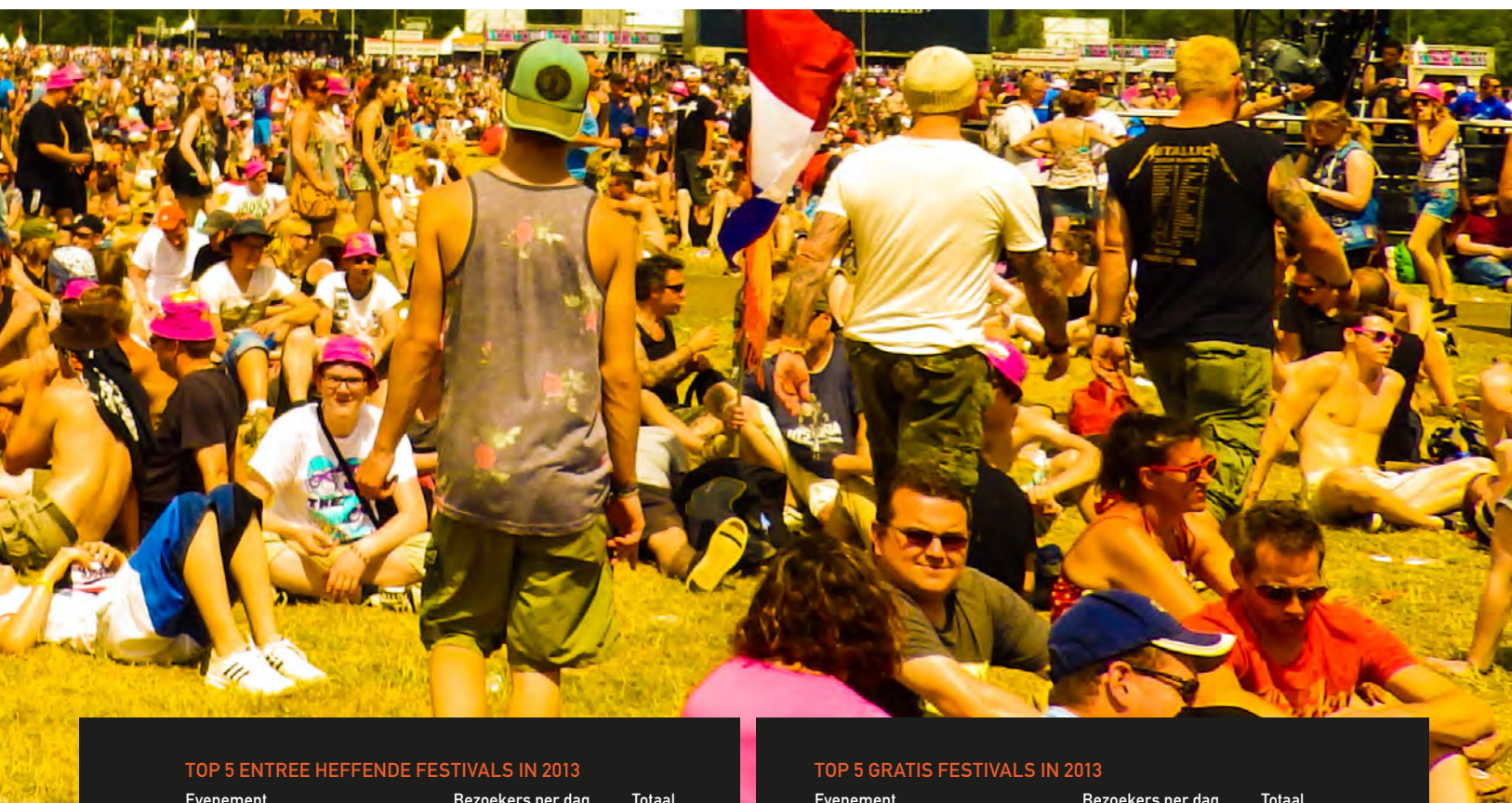
"Wat ook typerend is, is dat we heel veel dingen custom maken", vult Lucas Vlamings aan. "Natuurlijk maken we ook gebruik van standaard constructies, maar we maken ook veel zelf. Dat maakt het makkelijker om je te onderscheiden. Je kan wat er in je hoofd zit dan namelijk veel duidelijker vertalen naar een werkelijk beeld, dan wanneer je moet gaan denken vanuit bepaalde stramien en waar iedereen al gebruik van maakt. Dat is ook een belangrijk onderdeel van wat we doen en dat past perfect bij Dekmantel." ■

FESTIVAL MONITOR 2014:

NEDERLANDSE FESTIVALMARKT IN DE LIFT

Het aantal festivals in Nederland is, na een daling vorig jaar, weer gestegen. Uit de Festival Monitor 2014 blijkt dat de Nederlandse festivalmarkt weer in de lift zit. De cijfers over 2013 zien er volgens het onderzoek van Respons rooskleurig uit. In totaal telde Nederland vorig jaar 774 kunst- en cultuurfestivals met 3000+ bezoekers. Dat is 9% meer dan een jaar eerder. In de periode van 2005 tot en met 2013 groeide het aantal festivals zelfs met 29%.

TOP 5 ENTREE HEFFENDE FESTIVALS IN 2013

Evenement	Bezoekers per dag	Totaal
1 Amsterdam Dance Event	60.000	300.000
2 Decibel outdoor	60.000	60.000
3 Mysteryland	60.000	60.000
4 Lowlands	55.000	165.000
5 Zwarte Cross Festival	54.265	162.795

TOP 5 GRATIS FESTIVALS IN 2013

Evenement	Bezoekers per dag	Totaal
1 Parkpop	250.000	250.000
2 Vierdaagsefeesten Nijmegen	214.000	1.498.000
3 Life I Live Festival	175.000	175.000
4 Uitmarkt Amsterdam	166.667	500.000
5 Robin Rotterdam Unlimited	150.000	900.000

Ieder jaar verricht Respons, onder de auspiciën van de Vereniging Van EvenementenMakers (VVEM) onderzoek naar de festival-branchecijfers. “De cijfers geven ons inzicht in de gevolgen van de conjunctuur voor de sector, ze laten ons de ontwikkeling zien op het gebied van veiligheid en bieden de mogelijkheid om te benchmarken over een reeks van jaren”, zo lichtte Hans Ligtermoet, directeur van de VVEM toe. “Ze kunnen tevens plannen voor gebiedsontwikkeling ondersteunen en argumenten bieden om politieke keuzes te onderbouwen of te bestrijden.”

GEHELE LINIE

De cijfers over het afgelopen jaar zullen de VVEM tevreden stemmen. De groei van het aantal festivals manifesteerde zich in 2013 over de gehele linie; zowel bij de entree heffende als de gratis toegankelijke festivals en in alle categorieën, met de dancefestivals als uitschieter. Die waren namelijk favoriet in het afgelopen jaar: de aanwas ten opzichte van 2012 is met 33% het grootst, over de hele markt genomen. In 2013 vonden zoals gezegd 774 festivals plaats die 3000 bezoekers of meer trokken. In totaal waren die festivals samen goed voor 21,5 miljoen bezoeken, 9% meer dan in 2012. De gratis toegankelijke festivals trokken hierbij 68,5

procent van de bezoekers. Het grootste gratis toegankelijke festival (op basis van het aantal bezoekers op één dag) was Parkpop. Het eendaagse festival in het Haagse Zuiderpark trok namelijk 250.000 bezoekers. Bovenaan de ranglijst van entree heffende festivals staat het Amsterdam Dance Event. Net als Decibel Outdoor en Mysteryland trok dat festival 60.000 bezoekers per dag, maar door het totaal aantal van 300.000 bezoekers prijkt het hoofdstedelijke evenement toch bovenaan de lijst.

BESTEDINGEN

Dit jaar zijn voor het eerst ook de totale uitgaven op de festivalmarkt in kaart gebracht. De bestedingen aan tickets en overige uitgaven zijn apart genomen en beoordeeld naar categorie, zo meldt de Festival Monitor. Net als het aantal festivals en bezoeken, is ook de geschatte bruto recette van de festivals in 2013 flink toegenomen. Waar in 2012 de geschatte opbrengst 148,2 miljoen euro betrof, was dat vorig jaar 166,2 miljoen, een stijging van maar liefst 12,1%.

De Festival Monitor 2014 is voor € 295,- (excl. 6% BTW en verzendkosten) te bestellen via www.respons.nl ■

THE PRODUCTION FACTORY
ENTERTAINMENT TECHNOLOGY

• TECHNICAL PRODUCTION MANAGEMENT • LOGISTICS & SITE COORDINATION •

• TECHNICAL DESIGN • SOUND • LIGHTING • VIDEO • STAGING • POWER • SITE FACILITIES •

DELTA 46 6825 MS ARNHEM NEDERLAND
PHONE +31- 0 26-38.40.110 FAX +31- 0 26-38.40.111
E MAIL MAIL@PROFAC.NL WEBSITE WWW.PROFAC.NL

Het gemak van goed werkende IT

H&S
computerservices

bel 0320 233633 of
mail: a.alphenaar@hsalmere.nl

BEN DE WILD PRODUCTIONS

Event organisatie Event inrichting Event acquisitie

Ben de Wild Productions BV
Postbus 95 - 3780 BB Voorhuizen - 0342-473251 - info@benwild.nl - www.benwild.nl

Event Medical Service (EMS)
Event Medical Service

Levert voor u complete medische en brandtechnische ondersteuning, advisering en hulpverlening bij evenementen.

Loopkantstraat 2e - 5405 NB Uden
0413 33 21 52 F 0413 37 53 45
E info@ems.nl - I www.ems.nl

CREATIVE TECHNOLOGY
WWW.CTHOLLAND.COM

THE MOJO BARRIERS®
www.mojobarriers.com

Omnido
Evenementenverzekeringen

Festivals, Dance, Cultureel, Sport, Zakelijk.

078 - 677 3265
www.evenementverzekerd.nl

EASY@WORK
Evenementen uitzendbureau

24 uur per dag Stagehands door heel Nederland

☎ 0317- 414 750 🌐 www.easylwork.nl

STAGECO
NEDERLAND B.V.

WWW.STAGECO.COM

ShowTex
AMAZING STAGE FABRICS IN MOTION

Energieweg 2b - 3762 ET Soest
the Netherlands
T +31 35 693 86 92 - F +31 35 693 87 55
E info.nl@showtex.com - I www.showtex.com

XL VIDEO®

Haparandaweg 67 E3, 1013 BD AMSTERDAM,
T +31 20 5814020 - F +31 6 24356947
E info@xlvideo.nl - I www.xlvideo.com

Almat

Organiseert u een evenement of heeft u tijdens een drukke periode gebrek aan een machine?

0573 - 44 80 82
verhuur@almatlaren.nl
www.almatlaren.nl

GIGANT

Gigant International BV
Meerheide 116
5521 DX Eersel
T +31(0)497 51 77 71
WWW.GIGANTINTERNATIONAL.COM info@gigantinternational.com

PODIUMBOW
VERDIEPINGSVLOEREN
EVENEMENTENCONSTRUCTIES
SCHANSEN

SETTING THE SCENE
FOR YOUR EVENT

ALLAREAS
rental & sales b.v.

Officiële importeur en distributeur van Pipe & Drape, Textint en Mobile Airwall. Totaal inrichting voor uw evenement.

Veldzicht 3, 3454 PW De Meern
T +31 (0)30-242 82 50
F +31 (0)30-242 82 59
E info@all-areas.nl
I www.all-areas.nl

Grip op geluid!

artlogic®
people network

artlogic bemiddelt en levert Stagehands en technici in de media- & evenementenindustrie.

Betrouwbaar, toegewijd, heldere werkwijze, uitgestrekt europees netwerk.

artlogic BV Nederland - T: 013 2201106
info.nl@artlogic.biz - www.crewpool.nl

SMELT
PORTOFOONS.nl

Kolibrie
HORECA PAYROLLING

KLOKGEBOUW
EINDHOVEN

De voormalige fabriekshallen van het Klokgebouw op Strijp-S in Eindhoven bieden een capaciteit van max. 9000 bezoekers. Het is een ideale locatie waar de meest uiteenlopende creatieve projecten met volledige vrijheid kunnen worden georganiseerd.

MEDIA & EVENT
PRODUCTIES

WWW.VINKEVISION.NL

WISH
Outdoor

www.wishoutdoor.com

R & S
verhuur en verkoop
communicatie apparatuur

Roer 48
3068 LE Rotterdam
+31(0)10 4672616
www.rsverhuur.nl
info@rsverhuur.nl

RS VERHUUR
Your partner in communications !

AMP CO
FLASHLIGHT

CREATIEVE OPLOSSINGEN IN
LICHT, GELUID, VIDEO EN RIGGING

www.ampco-flashlight.com

INTERSTAGE

www.interstage.eu

SIGHTLINE
PRODUCTIONS

www.sightline-prod.com

fence4events.nl
your crowd controlled !

WWW.FENCE4EVENTS.NL

Over VVEM:

De Vereniging Van EvenementenMakers is in 2001 opgericht als brancheorganisatie voor professionals in de publieksevenementen-branche.

De VVEM vertegenwoordigt bedrijven uit verschillende hoeken van de evenementenbranche. Zowel organisatoren, locatieverstrekkers als leveranciers vinden hun plek binnen deze brancheorganisatie. Kwaliteit, veiligheid en professionaliteit worden als kenmerken uitgedragen. De leden kunnen naar workshops gaan, die op de evenementenpraktijk zijn toegespitst. Er zijn ook vele andere momenten om elkaar te treffen. Directie, secretariaat en kenniscentrum staan klaar om het belang van het maken van goede en veilige evenementen aan te geven en ook andere professionals in de evenementenindustrie te helpen.

Stationsstraat 2a
3851 NH Ermelo
Telefoon: 0341 559504
Fax: 0341 559080
www.vvem.nl

BETAALSYSTEMEN

ALLES MOBIEL?

Het was – en is – een drukke festivalzomer, waarin het aanbod groter is dan ooit. Hetzelfde geldt voor de beschikbare betaalsystemen, zo merkten we. Zo betaalden we op Pinkpop met consumptiebonnen, gebeurde dat op Best Kept Secret middels een polsbandje en trokken we op het Valkhoffestival in Nijmegen een betaalpas met NFC-chip als we onze consumpties moesten afrekenen. Elk systeem heeft zo zijn voor- en nadelen, maar welke kant gaat we eigenlijk op met zijn allen?

Muntjes, cash, polsbandjes, betaalpasjes, bonnen.... er zijn nogal wat manieren om je biertje af te rekenen op de Nederlandse festivalterreinen.

Bovendien zijn er geluiden die zeggen dat we binnen een jaar of wat sowieso alles met onze smartphones gaan betalen en dergelijke 'tijdelijke betaalmiddelen' niet eens meer nodig zijn. Voor elk middel dat nu bestaat valt wat te zeggen. Zo hoeven festivalgangers niet meer met zakken vol muntjes te lopen waar met een pasje of polsbandje betaald kan worden, maar wordt met een vriendengroep een pot maken juist weer lastig met die pasjes en bandjes.

VALKHOF FESTIVAL

Op het Valkhof Festival (onderdeel van de Nijmeegse Vierdaagsefeesten), werden de consumpties (zowel drank als food) afgerekend met een betaalpas. Opladen kon cash of per PIN bij de kassa waar je de kaart kreeg, of bij medewerkers met mobiele oplaadpunten op het terrein. Afrekening ging eenvoudig: je doet je bestelling, legt je betaalpas op het afleesplaatje van de betaalterminal op de bar en het verschuldigde bedrag werd automatisch van de kaart afgeschreven. Daarbij was dan ook direct te zien welk bedrag nog op de kaart (afkomstig van Community Groups International en uitgerust met een NFC-chip) stond. Wie na afloop van de Vierdaagsefeesten nog geld op zijn pas had staan had twee opties: het geld laten staan (aangezien de pas tot augustus 2017 geldig blijft) óf het bedrag laten terugstorten.

POT

Voordelen zijn er zeker aan dit systeem. Betalen gaat bijvoorbeeld met een offline systeem en is dus niet afhankelijk van internet en cash geld meenemen is niet meer nodig, net als het meedragen van een broekzak vol muntjes, al zijn er ook mensen die dat laatste juist zijn charme vinden hebben. De aloude muntjes en bonnen – festivals als Lowlands, Pinkpop en het nieuwe Down The Rabbit Hole maken er bijvoorbeeld gebruik van - maken het bovendien een stuk makkelijker om met een groepje festivalgangers een pot te maken. Nadeel van de munten en bonnen is dan weer dat flexibiliteit qua prijzen niet echt mogelijk is, behalve dan door het gebruik van halve muntjes. Verder zal je altijd de muntprijs (of een veelvoud daarvan) moeten hanteren, terwijl met pasjes en bandjes veel specifiekere bedragen gerekend kunnen worden. Nadeel van munten en bonnen is daarentegen dat voor organisatoren gedurende het evenement moeilijker te monitoren is wat de omzet van dat moment is. Die berekening kan eigenlijk achteraf pas écht goed gemaakt worden.

IRRITATIES

Cash betalen op een festivalterrein, zoals bijvoorbeeld bij Glastonbury gebeurt, is in Nederland en België uitermate onhandig, zo beweren de kenners. Te traag voor de snelheid waarmee in deze landen achter de bars gewerkt dient te worden. De omzetsnelheid ligt hier namelijk een stuk hoger dan bij een festival als Glastonbury. Hier zouden rijen ontstaan, moeten de mensen langer wachten en ontstaan daardoor mogelijk irritaties. Dat wil je niet hebben op je festivalterrein.

CONTACTLOOS

Best Kept Secret Festival (Hilvarenbeek) verving dit jaar de betaalmuntjes door polsbandjes waarmee 'contactloos' betaald kon worden. Elke bezoeker kreeg zo'n bandje bij binnenkomst en kon vervolgens zijn of haar eten en drinken betalen middels de chip die aan het polsbandje zat. Een truc om persoonlijke gegevens te ontvangen van de bezoekers zit er overigens niet achter: "De chip is uitsluitend een betaalmiddel en werkt als een anonieme OV-chipkaart. We registreren absoluut geen persoonlijk gegevens", zo verklaarde de organisatie. Het principe is verder zo'n beetje hetzelfde als bij de betaalpassen: opladen, afrekenen middels de chip, geen zakken vol munten en het overgebleven bedrag was achteraf terug te storten. Ook hier konden de prijzen van verschillende dranken en etenswaren nu meer variëren dan vóór deze editie het geval was.

MOBIEL

Dit contactloos betalen wordt veelal gezien als een opstap naar het betalen per mobiele telefoon. Het betalen per smartphone is al getest in de pers-guest-area van Lowlands, maar voor een compleet festivalterrein kan het nog niet worden toegepast. Voordelen van mobiel betalen zijn bijvoorbeeld de extra mogelijkheden die er zijn: je hebt voortdurend inzicht in je saldo en kunt met je telefoon je saldo opwaarderen, waardoor oplaadpunten niet meer nodig zijn. Het is wel zaak je telefoon vooraf voldoende op te laden en het ding vooral niet kwijt te raken. Hoewel er op dit moment nog niet met tienduizenden bezoekers tegelijk gebruik gemaakt kan worden van dit systeem, zou het zomaar kunnen zijn dat we over tien jaar niet anders meer weten en al helemaal gewend zijn dat we onze mobiele telefoon moeten trekken om een welverdiend biertje af te rekenen. Tot die tijd is de keuze aan de organisator. ■

SUCCESVOLLE WORKFLOW LOWLANDS: MEER CONTENT IN MINDER TIJD

Drie dagen muziek en feest, geregistreerd met 31 camera's, zeven registratiewagens, een Technical Operation Center, glasvezelverbindingen en een deel van de post production in Hilversum. Afgelopen weekend was de 22e editie van Lowlands, 'A Camping Flight to Lowlands Paradise'. DutchView en Infostrada Creative Technology verzorgden bij dit festival in Biddinghuizen de muziek- en beeldregistratie, live payouts en Video on Demand. Simple Studio

Voor DutchView was het dit jaar de twaalfde keer om dit driedaagse evenement in opdracht van Mojo Concerts te registreren, met dit keer een geheel nieuwe workflow, waarbij een deel van de werkzaamheden vanuit Biddinghuizen werd verplaatst naar Infostrada in Hilversum.

REGISTRATIE

Voor de registratie van Lowlands werden optredens op vier podia geregistreerd met drie reportagewagens en drie muzikewagens, die via een door DutchView tijdelijk aangelegd redundant glasvezelnetwerk in verbinding stonden

FACTS

- 6 x 30 uur geregistreerd op de podia met 31 camera's en 7 registratiewagens
- 30 uur live tv gemaakt vanuit het LiveCenter voor NPO 101TV met live feeds, getrimde content en graphics
- 4 terabyte aan content opgeslagen in het Mojo-/VPRO-archief
- video- en audiocontent van podium naar Technical Operation Center via tijdelijk aangelegd redundant glasvezelnetwerk
- 2.500 clips geproduceerd voor de 3voor12 en 3 On Stage website & YouTube
- Schermsturing voor videoschermen inclusief een calamiteiten informatiekanal d.m.v. Live Graphics.

met het Technical Operation Center (TOC) op locatie. In dit technisch hart bevond zich de Master Control Room, die speciaal was ingericht om content van video, audio, intercom en camera remote verbindingen te schakelen. In het TOC bevonden zich tevens montagesets en een set om ENG-beelden in te laden. Ook dit jaar werden de succesvolle, intieme zeecontainer concerten voor 3 On Stage geregistreerd met remote camera's en een compacte regieset van TEAM ENG. Dankzij de draadloze camera van DutchView mobile konden presentatoren zich vrij over het festivalterrein bewegen, zonder daarbij iets van het programma te missen.

In de eindregie in een vierde regie-wagen - op locatie - werden live-programma's gemaakt en alle content van de verschillende podia via 7 glasvezelkanalen naar het Infostrada LiveCenter in Hilversum gestuurd. Tot slot voorzag Prographics de schermen op het veld van content, inclusief een informatiekanal om festivalbezoekers te kunnen informeren in het geval van calamiteiten.

LIVECENTER

Vanuit het LiveCenter is 30 uur live tv gemaakt voor 101TV en zijn de live instarts verzorgd voor uitzendingen van 3voor12, het Lowlands Flitsjournaal en de live-uitzendingen op NPO 3. Al het materiaal vanuit Biddinghuizen werd rechtstreeks opgeslagen op Infostrada's montage storage, wat na montage 4 terabyte aan content voor het Mojo archief heeft opgeleverd. Ook de Video On Demand-liefhebbers zijn tijdens dit festivalweekend niet vergeten. Voor hen monteerden editors vanuit Hilversum 2.500 clips voor op de website van 3voor12 en Lowlands' YouTube-kanal. Ook werden de diverse feeds in het LiveCenter

voorzien van graphics en verzorgde Prographics de live graphics voor de uitzending op zaterdag- en zondagavond op NPO 3. Voor het productie-team en de artiesten zelf werden clips van hun optredens klaargezet op een FTP-server.

EFFICIENCY

Waar deze clips voorheen los per medium getranscodeerd werden, zijn clips nu via de transcodingsfarm van Infostrada in één keer klaargemaakt voor de verschillende media. Dit zorgt ervoor dat contentclips snel beschikbaar waren voor de website van 3FM, YouTube, 3voor12 en FTP. Frederik van Alkemade van concertorganisator Mojo is tevreden met het verloop van deze nieuw workflow. "De enige plek waar steeds minder mensen komen op Lowlands, is de mediacompound."

Reinier Bruijne, projectleider AV en meercameraregisseur van de BRAVO en INDIA tenten, is ervan overtuigd dat DutchView en Infostrada geschiedenis hebben geschreven met deze nieuwe manier van werken: "Deze werkwijze belooft veel voor de toekomst. Zeker gezien onze altijd enorme ambitie en navenant krappe budget, wordt besparen op locatiekosten steeds belangrijker. Daarbij zijn de werkomstandigheden geconditioneerder en is de hele workflow veel efficiënter geworden dan voorgaande Lowlands edities." Ook is Bruijne ervan overtuigd dat hij nog ruim vóór zijn pensioen naar het Media Park zal rijden om de concerten van de BRAVO en de INDIA op afstand te regisseren. "Dat zal zeker even wennen worden: tussendoor naar Bar Boon op het Media Park, in plaats van catering C achter de XRAY tent." ■

RENTMAN INTRODUCEERT VERSIE 3.0

“VOLGENDE STAP IN VERHUURSOFTWARE”

Een paar jaar geleden zorgde Rentman voor een frisse wind in de wereld van verhuursoftware. Het jonge bedrijf kwam met een webbased pakket dat vanaf elke plek te benaderen is en verhuur- en productiebedrijven ondersteunt bij hun projectvoorbereiding. Nu wordt met Rentman 3.0 een volgende stap gezet.

Eenvoudig gezegd is Rentman een online tool om verhuur- en productiebedrijven te helpen bij hun bedrijfsmatige processen. Bij de planning van materiaal, personeel en transport bijvoorbeeld, maar ook bij het maken van offertes en facturen en het delen en inzichtelijk maken van informatie en planningen tussen de verschillende lagen en de medewerkers van het bedrijf.

WEBBASED

Eén van de voornaamste voordelen van Rentman is dat het pakket 100% ‘webbased’ is. Bedrijven krijgen dus niet te maken met hoge kosten voor de aanschaf of het onderhoud van hardware of software, omdat alles online gebeurt. Het is een kwestie van inloggen en aan de slag gaan. Grote handigheid daarbij is dat het inloggen overal kan gebeu-

FABER
AUDIOVISUALS

Creator of live experiences

www.faber-av.nl
info@faber-av.nl
+31 518 40 16 29

Luchtmachtdagen 2014
400 m wide screen projectie

PROFESSIONAL AV, AUDIO & LIGHT EQUIPMENT

DMT
DUTCH MEDIA TOOLS

DAP
AUDIO

Showtec

Visit us at PLASA London • 5-8 october 2014 • ExCel • Booth N-10

More information: Phone: +31-(0)45-5667701 • Fax: +31-(0)45-5667709 • Mail: sales@highlite.nl • www.highlite.nl

RENTMAN HELPT BIJ:

- Materiaalplanning
- Personeelsplanning
- Transportplanning
- Agenda en tijdbeheer
- Financiële overzichten, offreren, factureren
- Delen en inzichtelijk maken van informatie en plannen

BLIJ

Rentman heeft gebruiksgemak hoog in het vaandel staan, benadrukt Roy van den Broek. “En we willen de drempel om te beginnen met Rentman zo laag mogelijk houden. Door het toevoegen van een template-editor aan het basispakket kunnen gebruikers vanaf nu zelf hun offerte-, factuur- en bonlayouts samenstellen. Als gebruiker heb je dus geen consultancy- of opstartkosten.” Decilux AV Sales was in 2012 een van de ‘early adopters’ van Rentman. “Wij stapten destijds over van een ander systeem, vooral omdat we graag ‘in the cloud’ wilden werken”, vertelt Sander Lankamp. “Dat was voor ons het allergrootste voordeel. Van begin af aan zijn we erg blij met die keuze geweest.”

ALLROUND

Decilux is een dry hire verhuurder, maar pakt met eigen jongens ook zelf klussen op. “Festivallietjes bijvoorbeeld, maar we hebben ook een aantal vaste bandjes waar we voor werken. Ook dat plannen we allemaal met Rentman”, vertelt Lankamp. Gezien de brede werkzaamheden van Decilux, wordt Rentman binnen het bedrijf

vrij allround gebruikt. “Van de 100% die het systeem te bieden heeft, gebruiken wij denk ik wel zo’n 95%”, zegt Lankamp. “Het is heel flexibel en het grote voordeel is dat je het altijd en overal kunt benaderen, met welke device dan ook. De mensen erachter luisteren ook echt naar ideeën van hun gebruikers. Als je ideeën hebt, dan kun je die middels een tooltje in het systeem, een soort ideeënbus, aangeven. Als er dan daadwerkelijk wat mee gebeurt, dan krijg je daar netjes een melding van. Roy van den Broek heeft me de nieuwe versie inmiddels ook laten zien en heeft de voordelen uitgelegd van de nieuwe technieken die gebruikt zijn. Het is allemaal een stuk sneller en er zijn een paar upgrades in verwerkt, maar de feeling is hetzelfde gebleven. Het wordt er alleen nog maar beter op.”

Rentman 3 wordt geïntroduceerd op de Plasa in London (5 – 8 oktober), waar het bedrijf te vinden is op stand M59. ■

ABONNEE AANBIEDING 2014

Ontvang nu ruim 35% korting op het reguliere abonneetarief: u betaalt slechts €25,- ipv €39,-

U ontvangt naast vakinformatie vele voordelen. Abonneer u nu op het vakblad AV&Entertainment Magazine.

ABONNEE VOORDELEN:

- 6 maal per jaar uw eigen vakblad op de deurmat
- Actueel nieuws op www.av-entertainment.nl
- 10 maal per jaar uw eigen digitale AV&Entertainment Magazine nieuwsbrief
- Extra korting op lezersaanbiedingen in uw vakblad
- Gratis bedrijfsgegevens vermelding in bedrijvengids op www.av-entertainment.nl
- Een korting van €100 op een uitgebreide vermelding in de bedrijvengids; abonnees betalen €125 voor een heel jaar ipv €225
- AV&Entertainment Magazine abonnees ontvangen ook 15% abonneekorting op andere tijdschriften van de uitgeverij van Van Munster Media Groep (www.vanmunstermedia.nl): Porsche Scene Live, Great British Cars, Bodylife Benelux, Meeting Magazine, Office Magazine, Rivierenland Business, Vallei Business, Oost-Gelderland Business, Noord Limburg Business

Indien u geïnteresseerd bent in een van deze uitgaven, kunt u dit vermelden op bijgevoegde antwoordkaart of bel direct onze klantenservice: 024-373 8505 (elke werkdag bereikbaar tussen 9.00 uur en 12.00 uur).

U kunt u ook abonneren op AV&Entertainment Magazine via de website: www.av-entertainment.nl

AV&Entertainment MAGAZINE

JAARGANG 10 | NUMMER 4 | SEPTEMBER 2014
www.av-entertainment.nl

Een uitgave van
MVM PRODUCTIES BV
Postbus 6684 | 6503 GD Nijmegen,
Kerkenbos 12-26c | 6546 BE Nijmegen
T: 024 - 3 738 505 | F: 024 - 3 730 933

UITGEVER
Michael van Munster

HOOFDREDACTIE
Teun van Thiel
teun@av-entertainment.nl

REDACTIEMEDEWERKERS
Arnout van der Hoek, Lucas Vroemen,
Loet van Bergen, Ulco Schuurmans
Email: info@av-entertainment.nl

COVERFOTO
Simple Studio

VORMGEVING
Jan-Willem Bouwman

MEDIA-ADVIES VAN MUNSTER MEDIA B.V.
René Janssen T: 024-373 8055
E: rene@av-entertainment.nl

Noah Regouin
T: 024-373 4467,
E: noah@av-entertainment.nl

Voor advertentietarieven, neem contact op met een van onze media-adviseurs of ga naar www.av-entertainment.nl

ABONNEMENTEN

Een jaarabonnement bedraagt € 39,- (excl. B.T.W.)
Abonnementen hebben een looptijd van een jaar (tot 31 december) en worden automatisch verlengd. Opzeggen kan schriftelijk en dient ieder jaar vóór 31 oktober te gebeuren.

Vragen over abonnementen en bestellingen kunt u richten aan de afdeling Abonnementenbeheer. Dagelijks telefonisch bereikbaar van 09.00 uur tot 12.00 uur,
T: 024-373 8505,
E: abonnementenbeheer@vanmunstermedia.nl

Nabestellingen: Oude nummers (5 euro per exemplaar) telefonisch bestellen via 024-373 4467

COPYRIGHTS

Het auteursrecht op de in dit tijdschrift verschenen artikelen wordt door de uitgever voorbehouden.

ABONNEES ONTVANGEN

- 6 keer per jaar het vakblad
- Toegang tot het volledige archief op www.av-entertainment.nl
- Korting op lezersaanbiedingen AV&Entertainment Magazine
- Gratis opname bedrijvengids

Visual Radio

VOX analyseert uw MIC levels en schakelt zo uw camera's. Logo en tickers worden automatisch toegevoegd, clips vanzelf ingestart. VOX integreert met uw bestaande radio automatisering en streamt desgewenst uw video.

Uw partner in visual radio. Wereldwijd actief met installaties bij Q-music, 3FM, Discovery, RTBF, Radio France, RTL en vele anderen. Wij komen graag met u in contact. www.burst.nl / www.visualradio.eu

AUDIX
MICROPHONES

DP7

7-piece Drum Mic Pack

Let drums sound like drums

Mike Portnoy and The Winery Dogs
FOH engineer **Jerry Guidroz** loves using Audix on the road. "I love my Audix mics for their rugged reliability and crisp punch in the mix! The i5 is perfect—crisp, punchy, built to last. The D6, D4 and D2 take all the work out of getting live drum sounds, and the Micro-D's are the perfect condenser mics for those tight, low-profile situations. The SCX1 is an unbelievable value and sounds killer on bottom snare and cymbals!"

The DP7 Drum Mic Pack includes:

- 1 - D6 Kick Drum Mic
- 1 - i5 Snare Drum Mic
- 2 - D2 Rack Tom Mics
- 1 - D4 Floor Tom Mic
- 2 - ADX51 Condenser Overhead Mics
- 4 - DVICE Rim-mount Mic Holders
- 3 - DCLIP Mic Clips
- 1 - Rugged Aluminum Carrying Case

MWORKS
MUSIC WORKS DISTRIBUTION
Ceintuurbaan 180
3051 KD Rotterdam
tel.: +31 (0)10 211 01 70
email: info@mworksonline.com
web: www.mworksonline.com